

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

24. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 15. ZÁŘÍ 2024

Budu kráčet před Hospodinem v zemi živých.

FRANTIŠKA MARÁKOVÁ (★11. 9. 1944) - MAGNIFICAT U LURDSKÉ JESKYNĚ.

Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem: Eucharistie u Massabiellské jeskyně, Lourdes, Francie 21. 6. 2008.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, spolu s Petrem vyznali jsme v Krédu vyznali: "Ty jsi Mesiáš". Proto s důvěrou volejme k Otci našeho Pána Ježíše Krista: **L: KÝRIE, KÝRIE, ELEISON.**

● Na přímluvu sv. Václava, vévody české země, prosme za občany naší vlasti, aby v nadcházejících volbách nepodlehli moru populismu, ale zodpovědně svěřili správu krajů svým otcům těm, kdo ji budou vykonávat moudře a spravedlivě.

● Pro slzy bolestné Matky tvého Syna, které prolévala pod křížem, shlédni na pláč rodin ukrajinského národa, zastav satanskou Putinovu válku, a zmučené Ukrajině ať vzejde čas míru.

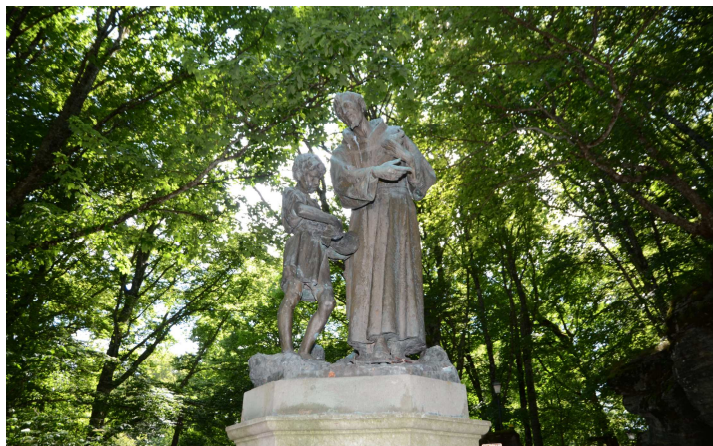
● Za rodiče, aby po příkladu a na přímluvu sv. Ludmily vychovávali své děti ve víře.

● Modleme se, aby každý z nás svým srdcem naslouchal pláči Země, obětí přírodních katastrof a klimatické krize, a osobně se zavázal chránit svět, který obýváme.

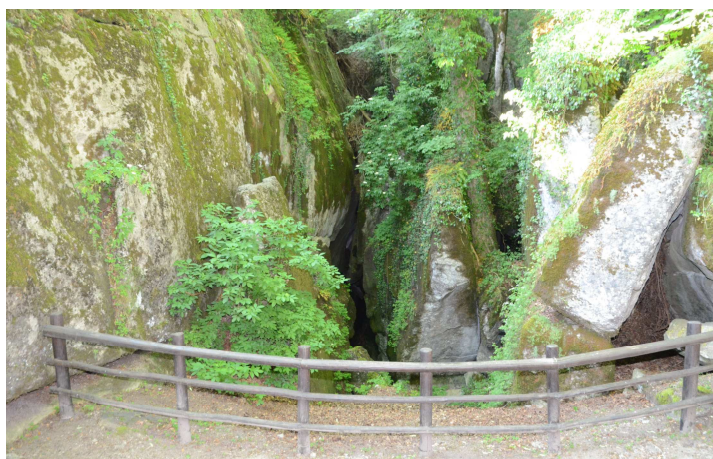
● Modleme se, aby ti, kdo vstupují do manželství, vytrvali v lásce, věrnosti a vzájemné velkorysosti.

● Za věrné zemřelé, ať pro své dobré skutky patří na Toho, který jediný je dobrý.

K: Všemohoucí, věčný Bože, vyslyš naše pokorné prosby a naplň na nás svá zaslíbení. Skrze Krista našeho Pána. **L: Amen.**

"NON EST IN TOTO SANCTIOR ORBE MONS" • POUŤ K HOŘE STIGMAT SV. FRANTIŠKA Z ASSISI - LA VERNA,
Peregrinatio in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, La Verna, Itálie, 29.6.2019.

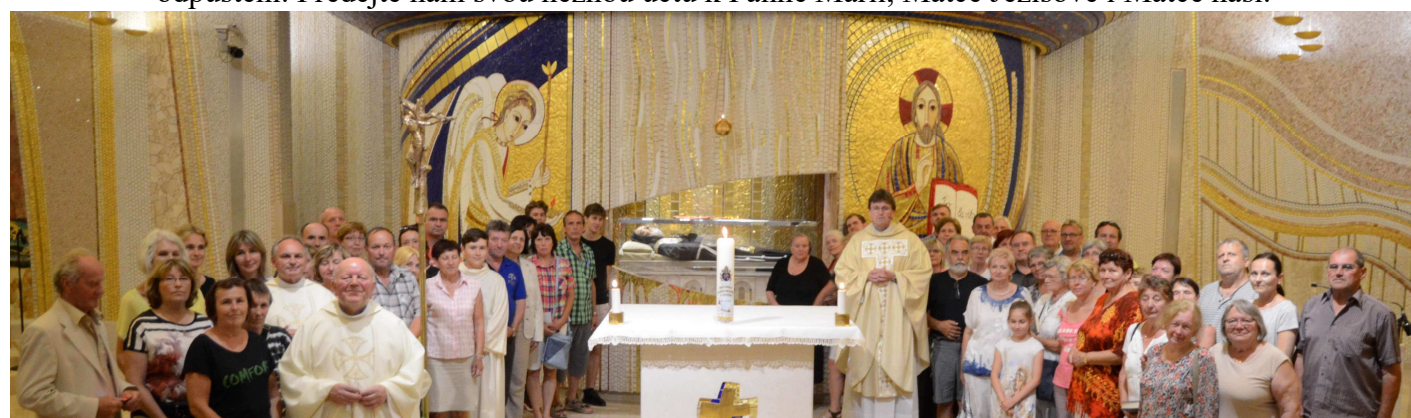
"Svatý Františku, tady v La Verně v tobě vidíme obraz Krista, který tě učinil vzorem, jímž se na své cestě k Bohu Stvořiteli a Vykupiteli může inspirovat každý z nás: na konci svého života říkáš – „já jsem svůj díl vykonal; Kristus vás naučí tomu vašemu“: provázej nás svou přímlovou."

„Pokorný a milovaný otče Pio, prosíme Vás, naučte i nás pokoře srdce, abychom byli připočtení k chudým evangelia, jimž Otec slíbil, že jim zjeví tajemství svého království.

Bud'te nám oporou v hodině zápasu a zkoušky, a jestliže padneme, dejte, ať zakusíme radost ze svátosti odpuštění. Předějte nám svou něžnou úctu k Panně Marii, Matce Ježíšově i Matce naší.

Pomozte nám, modlit se bez ustání, s jistotou, že Bůh ví, co potřebujeme dřív, než ho prosíme. Vyproste nám pohled víry, který dokáže v chudých a trpících ihned poznat tvář samotného Ježíše.

Provázejte nás na pozemské pouti k blažené vlasti, kam – jak doufáme, dojdeme i my, - abychom navěky patřili na slávu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.“ •
San Giovanni Rotondo, Itálie *Peregrinatio ad Loca Sanctitatis et Historiae*, 5.7.2018.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

25. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 22. ZÁŘÍ 2024

Pán mě udržuje na živu.

Oltář sv. Václava v bazilice sv. Petra. *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 9.7.2019, Vatikán.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, pozvedněme svůj prosebný hlas k Bohu, který nám milosrdně pomáhá, a v tomto společenství Božího lidu upřímně volejme: **L: KÝRIE, KÝRIE, ELEISON.**

● Za papeže Františka, aby jeho apoštolská cesta do Lucemburska a Belgie pomohla kráčet společně po cestě naděje, kterou je Ježíš Kristus a po Jeho příkladu sloužit lidské rodině.

● Na přímluvu sv. Václava, vévody české země, prosme za zvolené zástupce krajů, budoucí hejtmany a senátory, aby svěřenou zodpovědnost vykonávali moudře a spravedlivě.

● Na přímluvu sv. Pia z Pietrelciny, který tolik trpěl pro šílenství těch, kdo rozpoutali nejkrvavější války v dějinách, sraz satanskou Putinovu pýchu a zastav barbarskou ruskou válku proti Ukrajině, aby zmučený ukrajinský národ mohl žít v míru.

● Za nás, kteří slavíme tuto eucharistii, abychom na přímluvu sv. Pia z Pietrelciny byli připočtení k chudým evangelia, jimž Otec slíbil, že jim zjeví tajemství svého království.

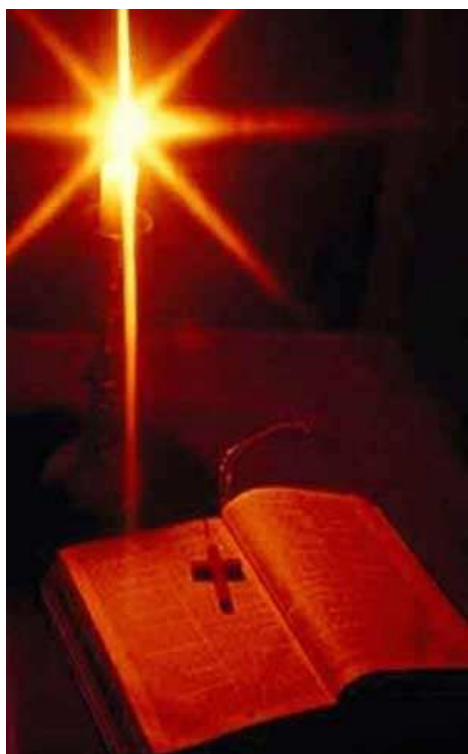
● Modleme se, aby každý z nás svým srdcem naslouchal pláči Země, obětí přírodních katastrof a klimatické krize, a osobně se zavázal chránit svět, který obýváme.

● Modleme se, aby ti, kdo vstupují do manželství, vytrvali v lásce, věrnosti a vzájemné velkorysosti.

● Za věrné zemřelé, kteří spolu s tvým Synem byli pohřbeni, aby - když v Krédu vyznávali: „třetího dne vstal z mrtvých“ - vstali spolu s Ním k životu věčnému.

K: Bože, Ty zachraňuješ pro své jméno a svou mocí zjednáváš právo: slyš modlitbu této své rodiny a popřej sluchu slovům našich úst. Skrze Krista našeho Pána. **L: Amen.**

LITURGICKÉ TEXTY 24. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – Iz 50,5-9A

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben. Blízko je můj obhájce! Kdo se chce se mnou přit? Postavme se spolu! Kdo je mým protivníkem? Ať přistoupí ke mně! Hle, Pán, Hospodin, mi pomáhá! Kdo mě odsoudí?

ŽALM 116

Miluji Hospodina, neboť slyšel – můj prosebný hlas, – neboť naklonil ke mně svůj sluch – v den, kdy jsem ho vzýval. Obepjaly mě provazy smrti, – dostihly mě smyčky podsvětí, – uvízl jsem v tísní a trýzni. – Hospodinovo jméno jsem vzýval: – „Ach, Hospodine, zachraň mi život!“ Hospodin je milostivý a spravedlivý, – Bůh náš je

milosrdný. – Hospodin chrání prosté lidi; – pomohl mi, když jsem byl v bídě. Vždyť vysvobodil můj život ze smrti, – mé oči ze slz, mé nohy z pádu. – Budu kráčet před Hospodinem – v zemi živých.

2. ČTENÍ – JAK 2,14-18

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

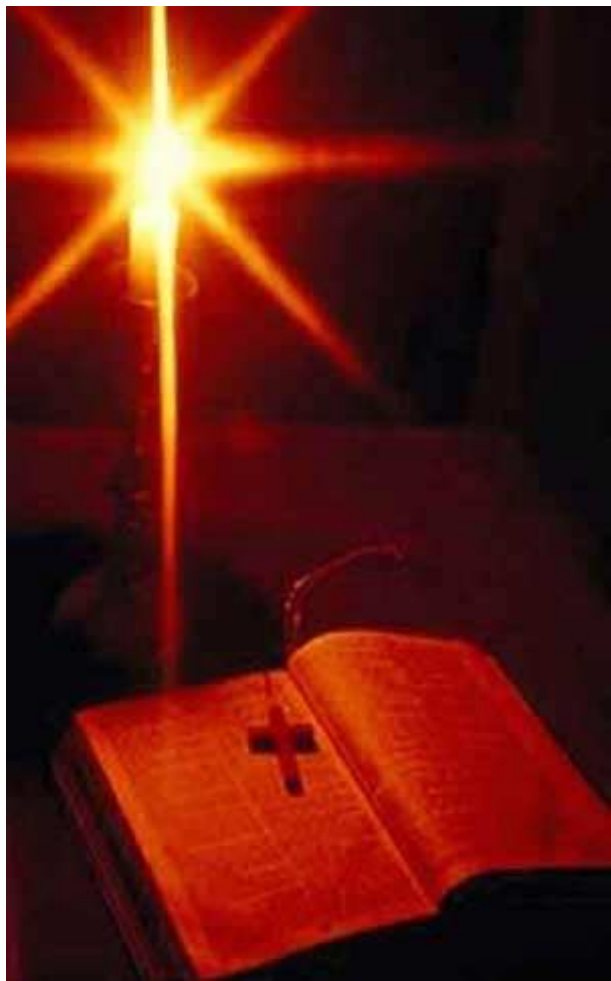
Co to pomůže, moji bratři, říká-li někdo, že má víru, ale nemá skutky? Může ho taková víra spasit? Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci a budou mít nedostatek denní obživy a někdo z vás jim řekne: „Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se“ – ale nedáte jim, co potřebují pro své tělo, co je jim to platné? Stejně tak je tomu i s vírou: když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá. Ale někdo by mohl říci: „Ty máš víru, a já mám skutky.“ Ukaž mi tu svou víru, která je beze skutků! Já ti však ze svých skutků mohu dokázat svou víru.

EVANGELIUM – MK 8,27-35

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš vyšel se svými učedníky do vesnic u Césareje Filipovy. Cestou se ptal svých učedníků: „Za koho mě lidé pokládají?“ Řekli mu: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, jiní za jednoho z proroků.“ Zeptal se jich: „A za koho mě pokládáte vy?“ Petr mu odpověděl: „Ty jsi Mesiáš!“ Tu je přísně napomenul, aby to o něm nikomu neříkali. Potom je začal poučovat, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a po třech dnech že vstane z mrtvých. A mluvil o tom otevřeně. Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat. On se však obrátil, pohleděl na učedníky a pokáral Petra: „Jdi mi z očí, satane! Neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské.“ Zavolal si lidi i své učedníky a řekl jim: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mě a pro evangelium ztratí, zachrání si ho.“

LITURGICKÉ TEXTY 25. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – MDR 2,12A.,17-20

Čtení z knihy Moudrosti.

Bezbožníci řekli: „Číhejme na spravedlivého, podívejme se, zda jsou pravdivá jeho slova, zkusme, jak to s ním skončí. Je-li spravedlivý Božím synem, Bůh se ho ujme a vysvobodí ho z ruky protivníků. Zkoušejme ho soužením a trápením, abychom poznali jeho mírnost a přesvědčili se o jeho trpělivosti. Odsudme ho k hanebné smrti, zda nalezne ochranu, jak říká.“

ŽALM 25

Bože, zachraň mě pro své jméno, – svou mocí mi zjednej právo! – Bože, slyš moji modlitbu, – popřej sluchu slovům mých úst! Neboť povstali proti mně zpupní lidé, – násilníci mi ukládali o život, – na Boha nebrali ohled. Hle, Bůh mi pomáhá, – Pán mě udržuje naživu. – Budu s radostí přinášet oběti, – chválit tvé jméno, Hospodine, že je dobré.

2. ČTENÍ – JAK 3,16-4,3

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

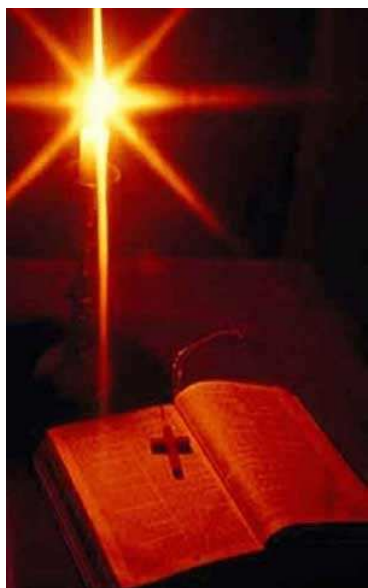
Milovaní! Kde vládne nevraživost a sobeckost, tam je zmatek a kdejaká špatnost. Moudrost shora je však především čistá, dále pokojná, shovívavá, poddajná, plná milosrdenství a dobrých skutků, ne obojetná ani pokrytecká. Ti, kdo usilují o pokoj, rozsévají v pokoji semeno, jehož plodem je spravedlnost. Z čeho vznikají války, z čeho boje mezi vámi? Jen z vašich žádostí, které bojují ve vašich údech. Žádáte, ale nemáte; zabíjíte a nenávidíte, a přesto nemůžete dosáhnout ničeho; bojujete a válčíte, ale nic nemáte, protože neprosíte. Prosíte, a nic nedostáváte, protože prosíte špatně: chcete to potom rozplýtvat na své rozkoše.

EVANGELIUM – Mk 9,30-37

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš a jeho učedníci sestoupili s hory a procházeli Galilejí, ale on nechtěl, aby o tom někdo věděl. Poučoval totiž své učedníky a říkal jim: „Syn člověka bude vydán lidem do rukou, a zabijí ho, ale za tři dni po své smrti vstane.“ Oni však té řeči nerozuměli, ale báli se ho zeptat. Potom přišli do Kafarna. Když byl v domě, zeptal se jich: „O čem jste cestou rozmlouvali?“ Oni mlčeli, protože cestou mezi sebou rozmlouvali o tom, kdo z nich je největší. (Ježíš) se posadil, zavolal si svých Dvanáct a řekl jim: „Kdo chce být první, ať je ze všech poslední a služebníkem všech.“ Pak vzal dítě, postavil ho před ně, objal ho a řekl jim: „Kdo přijme jedno z takových dětí kvůli mně, mne přijímá; a kdo mne přijme, nepřijímá mne, ale toho, který mě poslal.“

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI SV. VÁCLAVA

1. ČTENÍ – MDR 56,9-21

Čtení z knihy Moudrosti.

Vládcové, k vám se obrazení má slova, abyste se naučili moudrosti a neklesli. Ti totiž, kdo svatě střeží svaté příkazy, budou uznáni za svaté, ti, kdo jsou o nich poučeni, najdou ospravedlnění. Buďte tedy žádostiví mých slov, mějte po nich touhu, a poučí vás. Moudrost září a nevadne, snadno ji vidí ti, kdo ji milují, dává se nalézt těmi, kdo ji hledají. Předchází ty, kdo po ní touží, a ukazuje se jim první. Neunaví se, kdo k ní časně přichází, najde ji, jak mu sedí u dveří. Myslet totiž na ni je svrchovaná prozíravost, kdo kvůli ní bdí, brzy je bez starosti. Vždyť sama obchází a hledá ty, kdo jsou jí hodni, na cestách se jim ukazuje s přízní a při každé myšlence jim vychází vstříc. Neboť její začátek je zcela upřímná touha poučit se, chtít se

poučit je láska k ní, láska k ní je zachovávat její přikázání, dbát o přikázání je zajistit si nesmrtelnost, nesmrtelnost pak dává místo u Boha. A tak touha po moudrosti přivádí ke kralování. Vládcové lidí, když se tedy těšíte z trůnů a žezel, čtěte moudrost, abyste kralovali navěky.

Ty, Hospodine, vládneš nade vším.

ŽALM 1KRON 29

Tvá je, Hospodine, velikost a moc, – nádhera, lesk i vznešenost, – neboť tobě patří všechno na nebi i na zemi. obě, Hospodine, přísluší kralovat, – ty jsi svrchovaně povýšený nade vším, – od tebe je bohatství a velebnost. y vládneš nade vším, – v tvé ruce je síla a moc, – z tvé ruky pochází všechna velikost a vláda.

2. ČTENÍ – 1 PETR 1,3-6; 2,21B-24

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Buď veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Protože je tak nesmírně milosrdný, znovu nás zrodil, takže zmrtvýchvstáním Ježíše Krista máme živou naději na dědictví, které nepomine, na dědictví skvělé a trvalé. Je pro vás připraveno v nebi; protože totiž máte víru, chrání vás Boží moc a vede ke spáse, která se má ukázat nyní v poslední době. A proto budete potom jásat, i když vás snad musí trápit teď ještě na krátký čas všelijaké zkoušky. Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. "On nezhřešil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného." Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni.

EVANGELIUM – MT 16,24-27

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: "Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání."

"Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu stvoření."

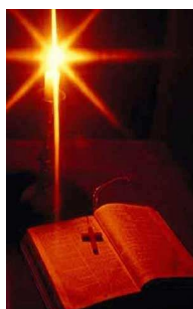
(Mk 16,15)

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ - 16. ZÁŘÍ 2024 - SV. LUDMILA

Ježíš řekl svým apoštolům: "Nemyslete si, že jsem přišel uvést na zem pokoj; nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč. Neboť jsem přišel rozdvojit 'syna s otcem, dceru s matkou a snachu s tchyní: lidé z vlastní rodiny se s člověkem znepráteli'. Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mě hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mě hoden. A kdo nebere svůj kříž a nenásleduje mě, není mě hoden. Kdo nalezne svůj život, ztratí ho, kdo však ztratí svůj život pro mě, nalezne ho." (Matouš 10,34-39)

Nepřinesl jsem mír, ale meč. Tento text pochopitelně v souvislosti evangelia připadá divný. Vždyť v proroctvích Starého zákona se označuje Mesiáš jako „Kníže míru“ (Iz 9,6). Když se Kristus narodil, doprovázel ho andělský zpěv: „A na zemi pokoj lidem dobré vůle“ (Lk 2,14). Apoštoly posílá do světa, aby zdravili lidi: „Pokoj vám!“ (Mt 10,12). A před svým odchodem ze světa je ujišťuje: „Pokoj vám zanechávám“ (Jan 14,27). Ale přidává k tomu něco, co nám pomůže pochopit větu o meči: „Ne jako dává svět.“ Jako u jiných pojmů Bible, tak i zde musíme rozlišovat dvojí úroveň: přirozenou a nadpřirozenou, lidskou a Boží. Mír, máme-li to říci všeobecně, znamená harmonii všech prvků. Palestrinovský kontrapunkt je klasický příklad souzpěvu čtyř hlasů. A přece jej velcí skladatelé nedodržují mechanicky. Vědí, že disharmonie tónů dává pravou hodnotu sladění, které následuje. Čím větší umělec kdo je, tím lépe umí využít těchto disharmonií. Bůh pak je umělec nejvyšší. V jeho kolosální harmonii dějin spásy má harmonické místo i meč, který vzat izolovaně, by rozhodně mír rušil.

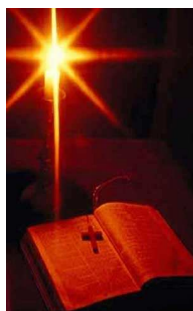
Kdo miluje otce nebo matku víc než mne, není mě hoden. V historii staré mnišské literatury je mnoho příkladů, které ukazují, jak doslova a stroze asketi tento příklad brali. Svatý Teodosij Kyjevský nepřipustil k sobě matku, která ho nakonec vypátrala, když utekl z domu do kláštera. Podle tradice Otců pouště se vzkazovalo rodičům těmito slovy: „Chceš mě raději vidět v tomto životě než po smrti?“ Jednomu egyptskému poustevníku řekli, že mu zemřel otec. Dodal suše: „Přestaň se rouhat, můj (pravý) otec je nesmrtelný!“ To je ovšem ve stylu tehdejších životopisů. Pravda, aby vynikla, se podtrhuje příkladem co nejvíce bizarním. Pravda pak je, že všechno pozemské je obrazem nebeského, že tělesné

musí dorůstat do duchovního. To platí i v rodinných vztazích. Byzantský autor N. Kabasilas říká, že nám Bůh dal na zemi tak dobré matky, abychom v nich, jako v obraze, snáze pochopili nebeskou matku Marii. Co by nám pak prospěl otec tělesný, kdybychom se neuměli pomodlit: Otče náš, jenž jsi na nebesích? Přirozená láska k rodičům není normálně proti lásce k Bohu. Ale v případě konfliktu dvojí povinnosti má vyšší přednost.

Přišel jsem rozdělit otce a syna, matku a dceru. Nepřátelé člověka jsou jeho domácí. Je tu narážka na proroctví Micheáše (Mich 7,6), který vidí, jak se v posledních dnech Jeruzaléma rozdělí všichni proti všem. Je to ovšem krajní disharmonie, ve které s napětím čekáme, obrátí-li se ještě v soulad. Ale Bůh to jistě dokáže. Kromě toho udávají duchovní autoři i jisté psychologické důvody, proč nám na cestě Boží mohou být největší překážkou právě příbuzní a známí. Duchovnímu vzletu brání to, co nás váže a zbavuje svobodného rozhodnutí. Těžko je rodičům připustit, že se syn chce stát misionářem v dalekých zemích, že nechce založit rodinu, ale stát se řeholníkem. Muž, který má manželku, nemůže následovat sv. Františka z Assisi a zřici se všeho jmění. Je-li Boží povolání pravé, pak se zřídka uskutečnění vyšší dokonalosti obejde bez neporozumění v rodině, ve vlastním prostředí. Ale stává se často, že harmonie v těchto případech se dostaví i brzy. Ti, kteří bránili, se nakonec smíří a podle svých možností i napodobí to, čemu z počátku překáželi.

Hned druhý den po zvolení Josefa Ratzingera papežem přinesla média zprávy o tom, že jeho zvolení způsobilo mezi věřícími rozporuplné reakce. Kromě sympatizantů byli i další věřící, kteří říkali, že kvůli konzervativním postojům papeže, které se týkají kněžského svěcení žen, potratů, euthanázie, sňatků homosexuálních párů, si musíme počkat na dalšího papeže, který to bude řešit. Jejich uvažování je však scestné, protože křesťané nemohou "jít s dobou" ve smyslu, že by se jejich myšlení řídilo novinami, časopisy či sociálními sítěmi nebo náladami ve společnosti, které pošlapávají základní mravoučné a věroučné pravdy. Kdyby tomu tak bylo, tak bychom neměli světce, které uctíváme jako vzory křesťanského života a ctností a nežádali je o přímluvu. Svatá Ludmila po svém křtu brala svou víru vážně, Vychovala dva syny, které měla s knížetem Bořivojem. Vychovala i vnuka Václava, který se stal světcem a dobrým panovníkem. Žila a vychovávala sobě svěřené proti duchu tehdejší doby, který byl zaměřen vyloženě hmotně a požívačně. To ji stálo nakonec život. Kéž bychom i my na přímluvu svaté Ludmily nepodlehli lákadlům a myšlení světa, ale stáli vždy na straně pravdy, kterou je Kristus.

ÚTERÝ 24. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 17. ZÁŘÍ 2024

Ježíš se odebral do jednoho města – jmenovalo se Naim. Šli s ním jeho učedníci a velký zástup. Když se přiblížil k městské bráně, právě vynášeli mrtvého; byl to jediný syn a jeho matka byla vdova. Z města ji doprovázel velký zástup. Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto a řekl jí: „Neplač!“ Přistoupil k márám a dotkl se jich. Ti, kdo je nesli, se zastavili. Řekl: „Mládenče, pravím ti, vstaň!“ Mrtvý se posadil a začal mluvit. Ježíš ho

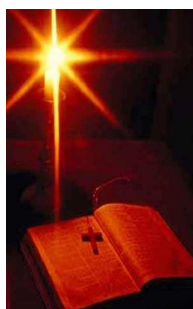
vrátil jeho matce. Všech se zmocnila bázeň, velebili Boha a říkali: „Veliký prorok povstal mezi námi“ a „Bůh navštívil svůj lid!“ Tato zpráva o něm se roznesla po celém Judsku i po celém okolí. (Lukáš 7,11-17)

Ježíšovi je líto matky zemřelého. Bolest a neštěstí druhého vzbuzuje u normálního člověka pocit lítosti. Zvláště lítostivé bývají děti. Pláčou i nad smrtí zvířat. Jakou hodnotu ten cit má? Podle Solovjova je to velice důležitý projev. Je to projev jednoty lidí mezi sebou i lidského poslání v přírodě: oživovat svět. Jako každý cit ovšem může být i lítost neplodná, nepokračuje a nerozvine se ve skutek a v uvědomění lásky. Neplodné lítosti nezušlechťují, naopak podlamují charakter. Je proto důležité, abychom se pokusili při každém pocitu smutku s bídou druhého přejít k nějakému skutku, alespoň malému a symbolickému. Když vidíme, že skutečně nemůžeme nijak pomoci, ani potěšit slovem, pomodleme se alespoň malou modlitbu, aby pomohl Bůh.

Byl to její jediný syn a ona byla vdova. Lítost se probudí především při úmrtí. Když jde o mladé osoby, bývá nám líto zemřelých. Křesťanství nás učí, abychom jich nelitovali, protože věříme ve věčný život. Lítost se proto přenáší na ty, kteří zůstali, na „truchlící pozůstalé“, zvláště když byl mrtvý oporou jejich života. Při smrti se v rodině scházejí příbuzní a známí, pohřeb bývá den velkého setkání s těmi, kteří jsou nám blízcí. Ale pro věřící to má být i den setkání s Kristem, jak to symbolicky znázorňuje vypravování evangelia o naimské vdově. Duchovní knihy často mívají rozjímání o smrti, ale bývá jednostranné, protože radí myslet na vlastní smrt, která nás čeká. Užitečné však je zamyslet se při smrti jiných, kteří nás opouštějí. Vždyť člověk touží stále po setkání s někým, kdo by nás nikdy neopustil. To pak může být jenom ten, kdo je věčný, tj. Kristus.

Vzkříšeného Ježíš vrátil matce. Je to zajímavý výraz. Neříká se, že chlapce Ježíš vzkřísil, aby žil, aby rostl, aby vykonal nějakou práci, ale aby se setkal s matkou, kterou, jak se zdálo, navždycky opustil. Setkání s Ježíšem je předzvěst setkání mezi lidmi. I to má být při vzkříšení z mrtvých věčné a nerozlučitelné. V ten den, který bude posledním triumfem Syna člověka, den jeho setkání se všemi lidmi a s celým světem, se obnoví i všechny přetržené lidské vztahy, matky se vrátí dětem, děti matkám, muži ženám, všichni všem. Na konci věků to bude definitivní. Ale už v tomto životě často cítíme předzvěst té velké události. Hříchy nás často rozdělí, rozvádí, odloučí. Setkání s Kristem je ve svátosti smíření. Ta pak má za následek, že se smiřujeme znovu i s lidmi, vracíme se k těm, které jsme ztratili, protože jsme se vzkřísili k novému životu.

STŘEDA 24. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 18. ZÁŘÍ 2024

Ježíš řekl zástupům: „Ke komu přirovnám lidi tohoto pokolení, komu jsou podobní? Jsou jako děti, které sedí na tržišti a navzájem na sebe volají: ‘Hráli jsme vám, a vy jste netancovali, naříkali jsme, a vy jste neplakali.’ Přišel Jan Křtitel, nejedl chléb a nepil víno, a říkáte: ‘Je blázen.’ Přišel Syn

člověka, jí a pije, a říkáte: 'Je to žrout a pijan vína, přítel celníků a hříšníků!' A přece moudrost bude uznána za správnou ode všech rozumných lidí. " (Lk 7,31-35)

Ke komu mám přirovnat lidi tohoto pokolení. Často se mluví o „dnešním člověku“, o lidech naší doby, našeho pokolení. K. Rahner k tomu poznamenává, že tu jde o jakousi neurčitou abstrakci. Člověk je stále člověk, se svými hlavními lidskými problémy. Ovšem žije a řeší je dnes, má je společné s ostatními lidmi své doby, svého pokolení. Znamená to, že si je vyřeší spolu s ostatními? Mělo by tomu tak být. Stává se bohužel opak. Pomatenost, nedostatek orientace u druhých mívají velký vliv i na jednotlivce. Ten pak podléhá tlaku tzv. veřejného mínění. Tvoří jen oviny, televize, rozhovory na ulici. Není horšího tyрана než toto tzv. veřejné mínění.

Kdo se mu pokusí odporovat, zesměšní jej nebo dokonce prohlásí za nepřitele lidu, národa. Byly doby, kdy se křesťané všemožně snažili o to, aby bylo toto veřejné mínění převážně křesťanské. Hledělo se proto, třeba i násilně, omezit to, co je narušovalo. Dnes si uvědomujeme, že to není možné. Je proto potřeba výchovy ke křesťanské dospělosti, samostatnosti úsudku, abychom dovedli dát přednost Kristu před tím, co říkají lidé.

Je pomatený, je pijan, atd. Všeobecnému mínění doby odporoval sv. Jan Křtitel i Ježíš. Jaký byl tedy úsudek o nich mezi lidmi? Jsou pomatení. Chesterton píše vtipně, že přijde doba, kdy budou blázni držet normální lidi zavřené ve zvláštních ústavech. Je to typicky chestertonovská ironie, která zachycuje základní prvek skutečnosti. Všeobecné mínění totiž vytváří jistou normu jednání a myšlení. Kdo se od ní odkloní, není normální. Za takového bychom považovali např. člověka, který by začal chodit po ulici v napoleonské uniformě. Všichni lidé pracují, aby si vydělali peníze, aby si zajistili budoucnost. Mezi ně však přijde někdo, kdo prohlásí, že jsou naopak blahoslavení, šťastní ti, kdo všechno pozbyli, kdo jsou chudí. Podle mínění světa nemůže být takový učitel normální, nebo je pod omamným vlivem alkoholu. Jsou tedy křesťané normální? Abychom byli, musíme především změnit normu, podle které soudíme, tj. vzít za svou normu Krista a ne světa.

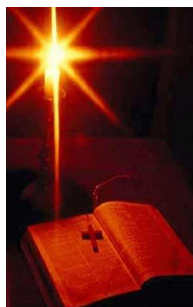
Jsou jako děti, které si hrají. Ježíš mluví přísně o těch, kdo otevřeně zavrhnou jak jeho, tak i Jana Křtitele. Ale to nebyli všichni. Když Jan kázal, hrnuly se k němu do pouště zástupy lidí. I Ježíš měl jako kazatel velký úspěch, mluvil z loďky i na hoře. Evangelisté nám jeho řeči podávají ve zkrácené formě, ale musely být velmi dlouhé. Lidé tedy na Ježíšových ústech lpěli a projevovali nadšení. Bohužel to byl úspěch krátký. Přirovnávají se tedy k dětem, které si hrají. Povrchnost náboženských dojmů se vyskytuje ve všech dobách. Ale zvláště jsou tomu nebezpečí vystaveni lidé v periodách velkých změn. Taková byla doba Kristova. Ale taková je generace naše. Náboženská vyznání i sekty se proplétají, mladí lidé slyší o Kristu, o Rama Křišnovi, o sektě Moon. Upoutá je líbivost kazatelů, ale nakonec se všechno stane jenom ukrácením dlouhé chvíle. Ježíšova slova jsou život a s životem si nesmíme hrát.

Sledovali jste jistě svého času pořad Chcete být milionářem. Hned na začátku bylo deset soutěžících, ale pouze jeden zasedl na horké křeslo, kde dostával otázky a kolik jich uhodl, tolik vyhrál peněz. Jeden z těch deseti se vyšel podle toho, jak rychle seřadil 4 různé věci ve správném pořadí, uspěl v tzv. rozstřelu. Představte si, že jste na začátku takové soutěže

a teď by byla otázka: seřadíte různá povolání od nejdůležitějšího k méně důležitému: technik, učitel, lékař, kněz. Co myslíte, jak by to dopadlo? Lékař - učitel - technik - kněz. Pro věřícího člověka je ovšem kněz na prvním místě. Četl jsem takový článek o jednom knězi, který předtím byl lékařem. Když se ho ptali, proč se vzdal lékařské kariéry, řekl, že vždy si uvědomoval omezenost medicíny - lékař pomáhá lidem; mnozí se uzdraví, jiní zemřou. Naproti tomu lidská duše je nesmrtelná. Kněz se stará o duši a tedy léčení duše je mnohem důležitější. Sám kněz je však pouhým služebníkem Krista, který léčí, uzdravuje duše. Každý kněz je jiný. My jsme slyšeli, jak lidé hodnotili duchovní vůdce, kterými byli sv. Jan Křtitel a Pán

Ježíš. Jan jim připadal moc přísný, strohý, asketický - víte, co jedl? Pán Ježíš jim připadal zase moc světský - žrout a pít. To byla charakteristika lidí, kteří hledali chyby a přitom zapomínali, co jim říkají, podle čeho mají žít. Mohu vám říci, že do mých 18 let jsem poznal několik kněží - kaplanů, farářů -, kteří se ve farnosti střídali. Každý byl naprosto jiný, ale všichni nám hlásali Krista a vedli nás k němu, každý podle svých možností. A tak se máme dívat i my na kněze - na to, co skrze ně nám Bůh dává: učí nás o Kristu, vysluhují svátosti, dávají nám zkrátka to nejpodstatnější, co potřebujeme. Představte si, že se nám bude v obchodě líbit nějaká věc. Půjdeme si ji koupit a je nám jedno, jestli nám ji prodá mladá, milá prodavačka anebo už nějaká nesympatická, stará, mračící se paní. Stejně tak je tomu i s námi kněžími. Nemáme hledět na kněze jako na osobu, ale na to, co nám zprostředkuje. Pak najdeme i správný postoj k nim. Budeme mít takové kněze, jaké si vymodlíme, jaké si zasloužíme.

ČTVRTEK 24. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 19. ZÁŘÍ 2024

Jeden farizeus pozval Ježíše k jídlu. Vešel tedy do domu toho farizea a zaujal místo u stolu. V tom městě žila jistá žena, byla to hříšnice. Když se dověděla, že je u stolu v domě toho farizea, přinesla alabastrovou (nádobu drahocenného) oleje, přistoupila zezadu k jeho nohám a rozplakala se; slzami mu začala smáčet nohy a vlastními vlasy je utírat. Líbala je a mazala (drahocenným) olejem. Když to viděl farizeus, který ho pozval, pomyslel si: „Kdyby to byl prorok, poznal by, kdo a jaká je to žena, která se ho dotýká – že je to hříšnice!“ Ježíš mu na to řekl: „Šimone, rád bych ti něco pověděl.“ On na to: „Jen mluv, Mistře!“ „Jeden věřitel měl dva dlužníky. První mu byl dlužen pět set denárů, druhý padesát. Když neměli čím dluh splatit, oběma odpustil. Kdo z nich ho tedy bude mít více rád?“ Šimon mu odpověděl: „Mám za to, že ten, komu odpustil více.“ Řekl mu: „Správně jsi usoudil.“ Obrátil se k ženě a řekl Šimonovi: „Vidíš tuto ženu? Vešel jsem do tvého domu. Vodu na umytí nohou jsi mi nedal, ona však mi nohy skropila slzami a utřela svými vlasy. Nepolíbils mě (na pozdrav), ona však od té chvíle, co jsem vešel, mi nepřestávala líbat nohy. Nepomazals mi olejem hlavu, ona však mi (drahocenným) olejem pomazala nohy. Proto ti říkám: Muselo jí být odpuštěno mnoho hříchů, když mně nyní prokazuje tolik lásky. Komu se odpouští málo, málo miluje.“ Jí pak řekl: „Jsou ti odpuštěny hříchy.“ Ostatní hosté si začali sami u sebe říkat: „Kdo je to, že i hříchy odpouští?“ On však řekl ženě: „Tvá víra tě spasila. Jdi v pokoj!“ (Lk 7,36-50)

Kdyby to byl prorok, byl by poznal, že je to hříšnice. Při výchově se dává důraz na to, aby se děti vyvarovaly špatné společnosti. Bůh, který ve Starém zákoně vychovával židovský národ k přijetí Mesiáše, nedovoľoval úzký styk s pohany a s hříšníky. Ježíš se, jak se farizeovi zdálo, tohoto opatření nedrží. Mínil je zrušit? Prohlásit v Novém zákoně za neplatné? Bylo by to proti rozumné opatrnosti, ke které vyzývá i křesťanská morálka. Ježíš jenom ukazuje relativní smysl těchto opatření. Zlá společnost pokazí toho, kdo je mravně nedospělý. Naopak vyspělý a pevný člověk vnese dobro i do prostředí, které je postrádá. Jak se zachovat v konkrétních případech denního života, musí každého vést rozumnost a dobrý úmysl. Není

radno se pokládat za dospělého a pevného neúměrně, ale zase se nemáme vyhýbat příležitostem k dobru z přehnaných obav, abychom se neposkvřnili.

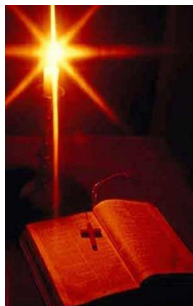
Jsou jí odpuštěny hříchy, protože projevuje velikou lásku. Známý německý pedagog Foerster radíval mladým mužům, aby se chovali s velkou jemností k dívkám špatné pověsti, aby jim vždycky říkali „slečno“, aby nedali znát, že jsou vyřazené ze společnosti. Odůvodňuje to tím, že mnoho z nich se dostalo na scestí, protože nepoznaly čistě lidské vztahy, a proto je může zachránit jenom setkání s láskou. Je to v duchu evangelia a podle příkladu samého Krista. Láska, je-li opravdová a nadpřirozená, má moc a sílu Boží přetvořit svět. Odpouští hříchy druhým i sobě. Protože ji však nikdo nemá sám ze sebe, musí ji nejdříve dostat. Je tomu podobně, jako když se rozzíhají svíce. Jedna se zapaluje od druhé a nakonec září prostor světlem. To světlo pak zahání tmu samo sebou. Není proto krásnějšího povolání ve světě, než umět šířit a předávat Boží lásku lidem.

Komu se odpouští málo, málo miluje. Vztah mezi láskou a odpuštěním hříchů je dvojitý. Láska odpouští, ale i naopak odpuštění je motiv lásky. Na to se nesmí zapomenout, když čteme v životopisech svatých, jak dlouhé dělali pokání za hříchy a jak často na ně mysleli. Jeden z Otců pouště říkával: „Sotva vstanu, myslím na svůj hřích a s myšlenkou na své hříchy chodím spát.“ Když to čteme, první myšlenka, která nás přitom napadne, je úsudek, že je to přehnané, že je to nedostatek důvěry v Boha, který odpouští. Abychom však pochopili tento a podobné výroky, musíme se vžít do myšlení, jak jim rozuměli ti, kdo je říkali. Oni neměli nejmenší pochyby o tom, že jim Bůh jejich chyby a nedostatky stále promíjí. Ale mysleli na ně často, protože si přitom uvědomovali, jak dobrý je Otec v nebesích, kterému v lásce k nám nepřekáží ani naše slabosti a nevěrnosti. Připomínali své hříchy, protože věřili, že jsou odpuštěné. To pak je povzbuzovalo v lásce a v naději.

Komu se více odpustilo, ten bude více milovat. Pán Ježíš si přeje, abychom lásku, kterou nám projevuje tím, že nám odpouští hříchy pokaždé, když jich litujeme, opětovali láskou. Ženě hříšnici bylo hodně odpuštěno, proto prokazuje Ježíši velkorysou službu: umývá mu nohy, utírá je svými vlasy, maže drahocenným olejem. Dělá určitou nadstandardní službu - zadarmo, z lásky, z vděčnosti. V Orientě - tam, kde Ježíš žil, byl zvyk, že služebník umýval hostům svého pána nohy, pomazal jim hlavu olejem. Pak hostitel hosta objal, políbil a uvedl dovnitř. Chodilo se totiž jen v sandálech a nohy byly zaprášené od písku a prachu na cestě. Šimon tento rituál opomněl a

Ježíš mu připomíná důležitou věc, která je aktuální pro každého z nás. Čím více nám bylo odpuštěno, tím více lásky, díky máme projevit. V úkonu kajícího vyznávání své viny, přistupujeme ke svátosti smíření, dostáváme rozhřešení, ale zůstáváme stejní a přitom bychom měli růst v lásce. Odpuštění zavazuje k vděčnosti, která se má projevovat lepším životem, větším nasazením v plnění svých povinností, projevováním lásky lidem ve svém okolí. A tak kéž každé setkání s milosrdnou Boží láskou ve sv. smíření a vůbec kdykoliv projevujeme lítost nad svými hříchy, nás vede k větší horlivosti v lásce.

PÁTEK 24. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 20. ZÁŘÍ 2024

Ježíš chodil od města k městu, od vesnice k vesnici a kázal a hlásal radostnou zvěst o Božím království. Bylo s ním Dvanáct (apoštolů) a některé ženy, které byly uzdraveny od zlých duchů a nemoci: Marie, zvaná Magdalská, z které vyšlo sedm zlých duchů, dále Jana, manželka Herodova správce Chuzy, Zuzana a mnoho jiných, které se o ně staraly ze svého majetku. (Lk 8,1-3)

Ježíš chodil od města k městu, od vesnice k vesnici. Všechna náboženství věří v božstvo, i filosofickou úvahou se dojde k poznání Boha, první příčiny všeho, co existuje. A přece je velký rozdíl mezi bohy pohanskými a Bohem v biblickém zjevení. Řečí bohové bydleli na vysokém Olympu a jejich svatyně byly na vrcholcích pahorků. Kdo chtěl přijít s nimi do styku, aby je o něco prosil, musel chodit za nimi, vystupovat do kopce. Bůh Izraele měl bydliště v nejvyšším nebi, ale v celých dějinách se zjevuje jako ten, který mezi svůj lid sestupuje. Bible nám nevypravuje o lidech, kteří hledají Boha, ale naopak o Bohu, který hledá lidi. Když se pak Bůh stal člověkem, chodil od města k městu. Jeho činnost pak pokračuje v církvi, která po věky hledá lidi, přichází k nim ve jménu toho, kdo jí dal to poslání. Rovněž i my, kteří jsme členové jeho mystického těla, jsme posláni chodit za lidmi, abychom je spasili.

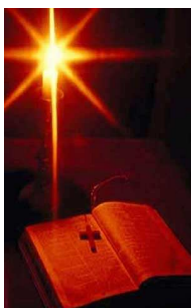
Kázal a hlásal radostnou zvěst. Řecké slovo evangelium skutečně znamená v překladu radostnou zvěst. Radostné poselství může být ovšem různého druhu. Pro studenta to bude zpráva, že dobře dopadly zkoušky. V těžkých dobách vojny je radostné slyšet, že skončila válka. Židé, kteří žili v očekávání Mesiáše, se mohli všichni potěšit, když slyšeli, že se přiblížilo Boží království. Radost je psychologický stav, který je důležitý pro život. Utvrzuje nás v přesvědčení, že nežijeme a nepracujeme nadarmo, že všechno jde a směřuje k cíli. Proto má být charakteristickou vlastností křesťanů. Sv. Filip Neri často opakoval, že „smutný svatý by byl opravdu smutným svatým“. Ústy by říkal, že věří, ale obličej by vyzařoval pochybnosti a nedůvěru. Smutek naopak zařazovali duchovní autoři mezi nebezpečné neřesti, které podlamují síly, a kazí práci. Vědí to ostatně všichni lidé, proto se hledí sami a jeden druhého potěšit: slovy, vtipy, povzbuzením apod. Je to užitečné, ale je to cosi jako aspirin při bolení hlavy. Pomůže na chvíli. Opravdovou radost máme, jenom

když vidíme, že věci jdou a že má život smysl. To předsvědčení však může dát jenom pevná víra v Boha.

O Božím království. Je radost totéž co štěstí? Má šťastný člověk jenom radostné okamžiky? Problém se nedá řešit jenom psychologicky. Bible užívá proto raději slova „blažený“, „blahoslavený“. Tak začínají žalmy: „Blažený člověk, který se bojí Pána“ (Žl 1,1), tak začíná i Kristovo kázání na hoře, tzv. osmero blahoslavenství (Mt 5,1n). Exegeté tvrdí, že ten výraz v hebrejštině znamená něco podobného jako jistotu, že jdeme po správné cestě. Ta ovšem může být kamenitá, může nás zastihnout déšť, někdy i cesta unavuje, ale člověk se nevrátí, nezahne jinam, protože ví, že jde správně. Tato jistota je ovšem radostná zvěst, když se spojí s cílem, ke kterému jsme stvořeni, a který cítíme v hloubce srdce, ve všech skrytých přáních. Je to Boží království, tj. uskutečnění všeho dobrého a krásného, po čem toužíme.

V evangeliu bylo řečeno, že Ježíšovými společníky nebyli výlučně apoštolové, tedy muži, ale také ženy, a to ne jedna, ale hodně. Právě Kristus a vůbec křesťanství přispělo k zrovnoprávnění postavení žen a mužů, a to že nemohou stát za oltářem není nějakou diskriminací, ale vychází to z Kristova ustanovení. Vy ženy jste však nezastupitelné na poli úklidu, výzdoby, charity, katecheze a jste to vlastně vy, které přicházíte vždy ve větším počtu než muži na mši svatou. Vaším vzorem má být Panna Maria - pokorná služebnice, která konala i ty nejobyčejnější práce (i když byla Matkou Boží) s láskou a odevzdaností do vůle Boží. Tedy muži, stejně jako ženy, zkrátka všichni máme hlásat evangelium mezi lidmi. Chodit mezi ně. Evangelium znamená "radostná zvěst" a tu mohou hlásat jen křesťané, kteří sami mají radost v srdci a doslova ji vyzařují. Být hlasatelem znamená být nejprve nositelem radosti. Kéž je na nás vidět, že jsme velikonočními lidmi, nad všechno povzneseni, ale kráčející za svým velkým cílem.

SOBOTA - 21. ZÁŘÍ 2024 - SV. MATOUŠ

Když Ježíš šel ze svého města, uviděl v celnici sedět člověka, který se jmenoval Matouš. A řekl mu: „Pojď za mnou!“ On vstal a šel za ním. Když byl Ježíš u stolu v jeho domě, přišlo mnoho celníků a hříšníků a zaujali místo u stolu s ním a s jeho učedníky. Když to viděli farizeové, řekli jeho učedníkům: „Proč váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“ On to zaslechl a řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Jděte a naučte se, co znamená: ‘Milosrdenství chci, a ne obět.’ Nepřišel jsem totiž povolát spravedlivé, ale hříšníky.“ (Mt 9,9-13)

Uviděl, jak v celnici sedí člověk, který se jmenoval Matouš. Americké přísloví tvrdí, že člověk dělá nejlépe to, co mu jde nejjednodušší. Proto se hledí objevit přirozené sklony dítěte při psychologických zkouškách, které mají usnadnit volbu povolání. Bylo by nerozumné

poslat na konzervatoř někoho, kdo nemá hudební sluch. Ale nepovede se tuze ani studium matematiky inteligentnímu chlapci, nemá-li ani trochu zájmu. Biblická povolání však těmto principům neodpovídají. Jsou nepředvídaná, psychologicky nepřipravená. Alespoň tak vypadají navenek. Matouš, finanční úředník, publikán, není člověk, který by hledal Boží království. Vždyť byl ve službě světa. Když šel Ježíš okolo, ani ze zvědavosti se nezvedl, aby si prohlédl proroka, o kterém se tolik mluvilo. A přece právě u něho se Ježíš zastavil a povolal si ho za učedníka. Byl to on, kdo později napsal evangelium a byl si plně vědom, že to nebyl jenom on, že to byl Bůh, který ho použil k hlásání pravdy Kristovy.

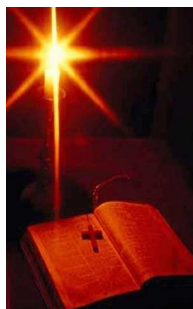
"Pojď a následuj mě!" Sv. Brigita, která se vžívala do scén evangelia, si představuje ve Zjeveních sv. Matouše, který tu sám vypravuje o svém povolání: „Měl jsem v této chvíli pevnou vůli už nikoho neoklamat a hledal jsem cestu, jak bych se zbavil svého dosavadního zaměstnání, abych mohl sloužit z celého srdce Bohu samému. Když Ježíš mluvil, slovo, kterým mě volal, mě zapálilo jak oheň. Jeho řeč mi zněla tak krásně, že jsem už na bohatství ani nepomyslel, připadalo mi jako sláma. Bylo mně do pláče, ale současně jsem cítil radost z toho, že Bůh dokázal povolat a dát milost takovému hříšníkovi. Šel jsem tedy s Pánem, všechna jeho slova mně pronikala do srdce, chutnala mi jako nejsladší pokrm.“ Můžeme vidět v tomto úryvku pěknou ilustraci k tomu, co učí Órigenés o slovech Ježíšových. Jsou Boží, mají tedy moc a sílu přetvořit toho, kdo je přijme.

Přišlo mnoho celníků a hříšníků ... Zprávou o svém obrácení uzavírá sv. Matouš řadu vypravování o Ježíšových zázracích, které končí uzdravením ochrnutého (Mt 9,1-8). Obrátit, změnit srdce lidí je totiž největší zázrak, který Ježíš koná. Je to hlavní téma prvního evangelia: lidé se setkávají s Kristem a toto setkání je úplně změnění. Lidé, kteří milovali svět, začínají vidět krásu Boží pravdy a nadchnou se pro ni. Pokud jde o samého Matouše, všiml si sv. Petr Chrysolog rozdílu mezi ním a druhým celníkem, tj. Zacheem. Ten si vylezl na strom, aby uviděl Ježíše, když půjde okolo. Byl tedy přinejmenším zvědavý. Matouš píše sám o sobě, že seděl v celnici. A přece se v Božím království často stane, že mu jsou nejbližší ti, o kterých myslíme, že jsou na opačném pólu. Když se církev modlí za obrácení hříšníků, je si vědoma, že právě tato modlitba mívá zvláštní nečekanou sílu. Vždyť je inspirována láskou a je podle Boží vůle, dodává sv. Jan Zlatoústý.

Z velkého hříšníka se stává světec. Ta slova platila třeba o sv. Augustinovi, ale také i o dnešním světci, sv. Matoušovi. Jako celník totiž patřil k té nejhorší sortě lidí, která se vyznačovala touhou po penězích a vůbec zbohatnutí, a to na úkor svých nejbližších. Výběrčí daní, poplatků a cel nebyl jistě nikde nikdy v oblibě, zvláště když se tyto peníze odevzdávali utlačovatelům židů, tedy Římanům. Díky tomuto povolání jistě ztratil Matouš vážnost mezi slušnými lidmi a jistě ho to mrzelo, možná ani nevěděl, jak se z této situace dostat. A tu přichází Ježíš. Ve vhodnou chvíli, správným slovem získává Matouše, přivádí ho na správnou cestu a on se stává nejen horlivým apoštolem, ale i evangelistou, který napíše nejobsažnější a

nejpodrobnější evangelium, z něhož čteme pravidelně při bohoslužbách. Přistupujme i my k jeho naslouchání nebo při četbě doma s takovým postojem, že je to sám Ježíš před námi, který k nám mluví. nebo, jak píše bl. Charles Foucauld: "Pro každého je v Písmu svatém věta, kterou Duch svatý nechal napsat zvláště pro něho". Jediná věta "pojď za mnou" učinila z Matouše světce! Tak mocní je Boží slovo. Kéž i my k němu takto přistupujeme.

PONDĚLÍ 25. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 23. ZÁŘÍ 2024

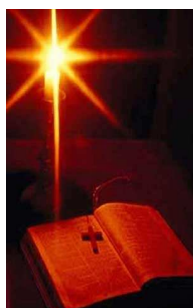
Ježíš řekl zástupům: „Nikdo nerozsvítí svítilnu a nepřikryje ji nádobou ani ji nedá pod postel, ale postaví ji na podstavec, aby ti, kdo vcházejí, dobře viděli. Nic totiž není skryto, co nebude zjeveno, a nic není utajeno, co by se nepoznalo a nevyšlo najevo. Dávejte tedy pozor, ať dobře posloucháte! Neboť kdo má, tomu bude dáno, ale kdo nemá, tomu bude vzato i to, co myslí, že má.“ (Lukáš 8,16-18)

Světlo se postaví na svícen. Je požehnáním pro národ, když má na vládnoucích místech dobré a schopné lidi. A jejich úspěch zase je podmíněn tím, když si dovedou vybrat schopné pracovníky a dát jim důležitá místa. Špatná společnost naopak schopné lidi vylučuje, talenty ubíjí. Jak je tomu ve společnosti Boží? Věříme, že svět řídí Prozřetelnost. Je možné, aby Bůh nedal lidem, kteří se k němu obracejí jako k Otci, možnost uplatnit se a dosáhnout místa, které jim patří? Vždyť Bůh sám každého vyvolí k nějakému poslání, proto mu také dá to místo, které mu patří. Ovšem jeho plány jsou v tajemství a nedají se porovnávat s tím, čemu se v profánní společnosti říká kariéra. Prohlédneme je až ve světle věčnosti. Ale už nyní se najednou zjeví. Životopis sv. Sergeje Radoněžského líčí jeho osamělý a zapomenutý osud v severních lesích. Ale najednou dodává: Nemůže se skrýt světlo postavené na svícnu. Přicházejí k němu skupiny učedníků a stává se zakladatelem velkého náboženského a kulturního hnutí.

Nic není skryto, co by se jednou neprojevalo. Kdysi jeden známý německý žurnalista kritizoval církev, že bere do svých služeb lidi schopné, že jim dává velkou přípravu, ale že nedovede jejich činnost propagovat, že se nestará o to, aby se o jejich práci ve světě vědělo. Těžko říci, nakolik je ta námitka oprávněná i z čistě světského pohledu. Jisté však je, že se na opravdu duchovní hodnoty nehodí jenom pravidla žurnalistiky. Světské schopnosti se vidí přirozenýma očima. K tomu, abychom viděli to, co je duchovní, potřebujeme zjevení. Tedy i duchovní velikost člověka zahlédnou jenom ti, kterým to Bůh zjevil, které Duch svatý osvětlil. Tak se stává, že světce objeví lidé duchovní. Vidíme to často v dějinách církve. Velká a dobře připravená propaganda zklame a lidé se najednou hrnou za někým, kdo byl neznámý. Co udělal velkého? Opatroval svěřené světlo, a to se nemohlo ve tmě skrýt.

Tomu, kdo má, bude dáno, ale tomu, kdo nemá, bude vzato i to, co má! Jaká nespravedlnost! Pomyslí si ten, kdo slyší tento výrok bez souvislosti a nezamyslí se. Kdyby šlo o rozdělování státních peněz, sotva bychom to ovšem mohli ospravedlnit. Ale dary Boží jsou docela jiné. Říkáme jim milost, ta pak znamená život v Bohu. Život má však svá pravidla, odlišná od mrtvých věcí. Rostliny, živočichové tím víc a lépe rostou, čím jsou zdravější, čím víc života v sobě mají. Naopak to, co je slabé, nakažené, dříve nebo později odumírá, ztrácí i to málo života, co má v sobě. Kdo dostane peníze, zbohatne, ale dříve nebo později se takový dar ztratí, dostal-li ho člověk nemocný, neschopný života. Jak lépe je na tom ten, kdo dostal zdraví a chuť k práci. Podobně je tomu, ovšem v daleko větší míře, i v životě nadpřirozeném. Bůh dal někomu milost, ta se stává seménkem, hořčičným zrnkem, které vyrostе ve velký keř (srv. Mt 13,21). Proto se světci rádi modlili: „Vezmi si, Pane, všechno...Dej mně jenom tvou milost, to mně stačí!“

ÚTERÝ 25. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 24. ZÁŘÍ 2024

Za Ježíšem přišla jeho matka a příbuzní, ale pro množství lidí se k němu nemohli dostat. Oznámili mu: „Tvoje matka a příbuzní stojí venku a rádi by tě viděli.“ Ale on jim odpověděl: „Moje matka a moji příbuzní jsou ti, kdo slyší a plní Boží slovo.“ (Lk 8,19-21)

Matka a příbuzní, rádi by tě viděli. Evangelisté nám zapsali Ježíšovo kázání a jeho veřejnou činnost. O rodině a příbuzných se skoro vůbec nezmiňují. Je to v duchu ostatních knih Písma? Všeobecně se dá říci, že se tu setkáváme s dvojím protichůdným postojem. Z jedné strany se u všech osobností označuje jejich původ, vypočítává se rodokmen. Ale sotva dostali povolání od Boha, např. prorocké, opouštějí rodinu a přerušují styk s příbuznými. Bůh jako by žádal člověka celého, nerozděleného. Povolání k Boží službě se přirovnává k eucharistickému chlebu. Ve staré době přinášeli lidé k bohoslužbě chléb a víno a kladli je na stůl před oltářem. To pak sloužilo k hostině po liturgii. Ale předtím z těch darů kněz vybral kousky, které se nesly na oltář při obětování, aby se proměnily v tělo Páně. Ty tedy znamenají i osoby, které si Bůh vybral ke své zvláštní službě jako kněze, řeholníky nebo i laiky se zvláštním posláním. Je to privilegium. Příbuzní to mají pochopit a toto povolání jim umožnit, i když to stojí oběti. Z druhé strany pak ti, co jsou povoláni, zůstávají své rodině vděční, ale přesto ji opouští, aby sloužili celé rodině Božího lidu.

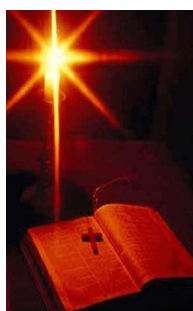
Moje matka a moji příbuzní jsou ti, kdo slovo Boží slyší a plní. Jako Bohočlověk má Kristus dvojí původ. Otcem je mu Bůh, matkou Maria. Ale v tomto výroku jako by se své lidské rodiny zříkal. Je to však zdánlivé. Tajemství Mariino se tím nezmenšuje, ale rozšiřuje. Maria se stala Bohorodičkou tím, že přijala Ducha svatého a celá se mu dala k dispozici. Dala Bohu lidské tělo, aby se narodil na této zemi. I k nám však přichází Bůh různými způsoby, především však slovem. Uslyšíme je při čtení evangelia, v poselství církve, ve zvláštní inspiraci. Rozhodneme-li se, že uskutečníme to, co jsme slyšeli, stává

se toto Boží slovo tělem, skutkem ve světě. My jsme mu prokázali funkci, která se podobá poslání Marie. Proto už Órigenés a jiní Otcové církve říkali, že každý křesťan je povolán k tomu, aby rodil Boha, aby mu dával existenci v tomto světě. Jeden kazatel to vyjádřil takto: „Já tu na kazatelně půjčuji Bohu svá ústa, aby jeho poselství lásky zaznělo lidským hlasem. Půjčte mu vy své ruce, aby se ta láska stala skutkem, tělem v tomto světě.“

Duchovní mateřství Mariino. Od doby reformace se často dělá toto srovnání: Maria zrodila Krista v těle, je jeho matkou ve smyslu tělesném, křesťan má však poslání ještě vyšší, má zrodit Krista přijetím víry. Tento protiklad se někdy užíval i k tomu, aby se umenšila mariánská úcta. Ve skutečnosti však slouží jenom k tomu, aby se objasnil dvojitý způsob lidské spolupráce s Bohem, vnitřní i vnější. I Maria se totiž přijetím víry stává Matkou Boží. Evangelium ji nazývá „blahoslavenou, která uvěřila“ (Lk 1,45). Na počátku Starého zákona je Abrahám, o kterém píše sv. Pavel, že „uvěřil Bohu“, a tím se stal spravedlivým zakladatelem Božího lidu staré smlouvy (srv. Řím 4,3). Na počátku Nového zákona stojí Maria a její víra v Boží slovo. Stala se tedy Matkou nového Božího lidu, tj. církve. Ona sama si toho je vědoma: „Od této chvíle mě budou blahoslavít všechna pokolení“ (Lk 1,48).

Stalo se určitou módou vytvářet si rodokmeny. Někteří nadšenci tomu věnují hodně času i peněz, aby hledali své prapředky díky různým matrikám, které jsou zaprášeny v archívu. Také v knihách Písma svatého máme různé rodokmeny, aby se ukázalo z jakých předků ta či ona osobnost pocházela. Jednoduše řečeno, hodně lidí si zakládalo na svém původu. Je však pravda, že jakmile dostávají povolání od Boha, opouštějí rodinu a příbuzní jsou stranou. Tak je tomu i v případě Pána Ježíše. Svou rodinu chápe jako všechny ostatní. Jeho přátelé jsou ti, kdo slyší jeho slovo a žijí podle něho. Kéž i pro nás je přátelství s Bohem na prvním místě a snaha přátelství neporušit hříchem našim životním krédem.

STŘEDA 25. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 25. ZÁŘÍ 2024

Ježíš svolal svých Dvanáct (apoštolů), dal jim sílu a moc (vyhánět) všechny zlé duchy a léčit nemoci. Poslal je hlásat Boží království a uzdravovat nemocné. A řekl jim: „Nic si neberte na cestu, ani hůl, ani mošnu, ani chléb, ani peníze, ani dvoje šaty. Když přijдете do některého domu, zůstaňte tam a odtamtud se vydávejte na cestu. A když vás někde nepřijmou, při odchodu z toho města si vytřeste prach ze svých nohou na svědectví proti nim.“

Vydali se tedy na cesty a procházeli vesnice, všude hlásali radostnou zvěst a uzdravovali. (Lk 9,1-6)

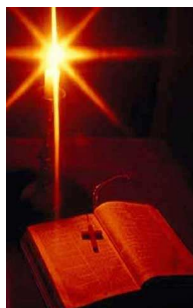
Nic neberte na cestu. Příprava na cestu obyčejně není příjemná. Je s ní mnoho starostí. Znervózňuje nás myšlenka, že můžeme na něco důležitého zapomenout. Je možné vzít doslova napomenutí evangelia, abychom šli bez přípravy? Jisté je, že to světci často dělali. Sv. František z Assisi často přiměl své druhy, aby šli někam kázat a nic si nebrali. Chleba

si měli vyžebrot a myšlenky, které měli lidem říci, jim vnukne Duch svatý. Sluší se, aby ti, kdo hlásají evangelium blahoslaveným chudým, sami dali příklad, že je uskutečnitelné to, co se káže. Ale přesto je takové radikální uskutečnění evangelia zvláštností a rozhodně je nedoporučujeme každému. Evangelium zdůrazňuje především chudobu duchem (Mt 5,3), tj. vnitřní postoj. Je to vědomí, že náš život a naše práce nejsou závislé jenom na nás a na naší přípravě. I když jsme udělali všechno, co je potřeba, nejsme si ničím jisti. Jediné, co nás sílí, je důvěra, že jsme na Boží cestě, že děláme to, k čemu nás Bůh posílá.

Když najdete v nějakém domě přístřeší, zůstaňte tam. Vytrvalí lidé mívají úspěch, protože zůstanou u práce, i když se jim nedaří. Naopak lidé povrchní přeletují od činnosti k činnosti a nepokročí k dalšímu. Nenabádá nás snad evangelium k něčemu podobnému? Mají zůstat kazatelé evangelia jenom tam, kde je přijmou nebo mají mít odvahu hledat i ty, kteří z počátku odporují? Odpovíme na tu námitku zase upozorněním, že se evangelium nemůže brát mechanicky, ale máme pochopit ducha, který je inspiruje. Pracujeme ovšem podle plánů, které jsme si nachystali. Jsme věrní svým předsevzetím i s jistou vytrvalostí, neoblomností. Ale nakonec uznáme, že je nade vším Boží Prozřetelnost, která se projeví ve faktech. To, co je opravdu Boží vůle, se nakonec vždycky uskuteční. My uznáme tato fakta jako zjevení a podřídíme se jim, zůstaneme u nich.

A když vás nepřijmou, při odchodu si otřeste prach od chůze na svědectví proti nim.. Je to zvláštní rada. Ale je vyjádřena mluvou své doby. Prach hodit proti někomu znamenalo tehdy někoho se zříci, prohlásit, že s ním nemáme nic společného. Ve Skutcích apoštolů čteme, že Židé házeli prach proti sv. Pavlu, když řekl, že je poslán hlásat Krista: „Pryč ze země s takovým člověkem!“ (Sk 22,22). Apoštolové mají udělat něco podobného, ovšem bez proklínání, s těmi, kdo je nepřijmou. Vypadá to nesnášenlivě, ale může to být i projev občanské snášenlivosti. Je to jako by řekli: „My nikoho nechceme nutit, aby myslel jako my, aby Krista přijal nebo odmítl. Když však ho odmítá, my máme právo hledat společenství těch, kdo ho přijímají. Svět je velký a smíšený. Proto tu každý hledá sobě podobné.“ Křesťané nikým nepohrdají, ale mají právo se navzájem sdružovat, aby se ve víře posilovali.

ČTVRTEK 25. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 26. ZÁŘÍ 2024

Údělný kníže Herodes uslyšel o všem, co se dalo, ale nevěděl, co si má myslet, protože jedni říkali (o Ježíšovi), že to Jan byl vzkříšen z mrtvých, druzí, že se objevil Eliáš, jiní, že vstal některý z dávných proroků. Herodes však řekl: „Jana jsem přece dal stít. Kdo je tedy ten, o kterém slyším takové věci?“ A snažil se ho uvidět. (Lk 9,7-9)

Herodes se snaží uvidět Ježíše. Všecko pozoruhodné, co se kolem nás děje, ať už je to radostné nebo tragické, má také ráz senzační. Je to něco nového, co nás vytrhne z

všednosti. Dnes se takových událostí zmocní noviny, lidé to chtějí vidět v televizi. Představme si, že by se objevil Ježíš dnes, že by uzdravil ochrnutého nebo slepého. Jak by o tom psal tisk, kolik by zaplatili tomu novináři, kterému by se to podařilo zachytit filmově! Tenkrát ještě neměli tolik publikačních možností. Zprávy kolovaly ústně, a snad proto se o nich mnoho diskutovalo. Dostávaly se i do vyšších, vládnoucích kruhů. Nedivíme se Herodovi, že chtěl Ježíše uvidět. Ale Ježíš se s ním setká až v době svého procesu. Je to, jako by chtěl říci: „Uvidíš mě, až se budeš muset rozhodnout, jsi-li pro mě, nebo proti mně.“ Senzacionalismus v náboženských věcech, i když jde o pravá zjevení a zázraky, snižuje jejich opravdovou hodnotu, kterou mají: výzvu následovat Krista.

Říkali, že to Jan je vzkříšen z mrtvých nebo některý z dávných proroků. Je zajímavé, jak lidé reagují na novosti. Ti, kdo je rozšiřují, obvykle hlásají: něco takového ještě nikdy nebylo! Lidé rozumní se naopak hned snaží umenšit senzačnost zprávy a vzpomínají, že se už kdysi dávno cosi podobného stalo, že se vyskytl člověk, který jednal stejně. Jak vidíme v evangeliu, chovali se tak lidé i v době Kristově. Zařadili jeho činnost do zkušenosti s dřívějšími proroky. To mělo psychologicky velkou výhodu. Je to jako by se řeklo: Vlastně se tu nic nového neděje, nemusíme se tedy znepokojovat, nic se od nás nežádá. Těžkými balvany, které zapadly do půdy, se nesnadno hýbá. Ale daleko obtížnější je pohnout s duchem člověka, který si zvykl na všednost a vlažnost, na duchovní lenost. Začne myslet v otřepaných všeobecných frázích. Do těch zařadí každou výzvu k pokroku a k dokonalosti.

Nevěděl, co si má myslet. Všecko, co Bůh zjevuje, je tajemství. Není tedy divu, že nevíme, co si o tom máme myslet. Ale právě tento nedostatek v jasnosti má velkou pozitivní hodnotu v našem poměru k Bohu. Je zkouškou důvěry. Ptám-li se např. na cestu cizího člověka, kterému nedůvěřuji, nejdu podle jeho informací, dokud si je neověřím, dokud mně nejsou jasné. Od toho, komu plně důvěřuji, mně naopak stačí, když mně ukáže směr. Boží slova jsou jenom označením směru. Kdo Bohu nevěří, pokrčí rameny a řekne, že neví, co si má myslet. Je tedy mnoho způsobů, jak znehodnotit hodnoty Boží, nedůvěra, duchovní nehybnost nebo naopak hledání senzací, všecko se tu spojí, abychom nemuseli vzít hlas Kristův vážně. Ti však, kdo jej slyší, vědí, že to přináší do jejich života vážnou změnu.

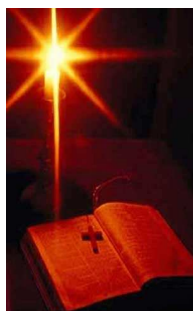

Žijeme v době, kdy fotografie, videokamera či videotelefon nejsou ničím mimořádným. V době Ježíšově však tyto věci vůbec nebyly, a tak se nedivme, že Herodes se snažil Ježíše uvidět na vlastní oči. Říká se, že oko je do duše okno. A tak se v souvislosti s dnešním evangeliem můžeme ptát, co dopřáváme svému zraku - měli bychom hlavně vidět potřeby svých bližních a jim pomáhat. Jak je to však ve skutečnosti? Člověk je tvor zvědavý - sleduje televizi, nedokážeme ji vypnout, zhasnou internet. Ten, kdo nedokáže televizi vypnout by ji neměl mít, protože je jejím otrokem. A tak kéž i tento smysl dokážeme ovládat. Vidíme potřeby druhých a snažíme se jim

pomáhat.

PRO DĚTI: Možná vás někdy děti napadlo, jestli Pán Ježíš chodil vůbec do školy; co se tehdy ve škole děti učily a jak to tam vůbec vypadalo? V jednom hebrejském svitku se o

tom píše: v 5 letech - učení Bible; v 10 - komentář k Bibli; ve 13 - povinnost zachovávat Desatero a jiná přikázání Mojžíšova zákona; 15 - Talmud - dějiny židovského národa; v 18 - svatba, plnoletost. Vyučování probíhalo v synagóze (židovský kostel), kde se učily děti od 5,6 let pod vedením učitele. Učilo se kromě jednoho dne, který byl vyhrazen modlitbě u židů - soboty. Učení vycházelo především z Bible. Učitel rozvinul svitek a předčítal, děti po něm tak dlouho opakovaly, až se to naučily nazpaměť. Bible byla učebnicí abecedy i písma, a také učebnicí zeměpisu, dějepisu i matematiky. V 11 letech začal pro dítě druhý studijní cyklus, který trval 2 roky. Žáci se seznamovali s ústními tradicemi - tedy s výklady různých biblických knih. Děti se učily opakováním. Povinná školní docházka končila ve 13 letech a chlapci se hned učily řemeslu, většinou po otci. Děvčata do škol nechodila. Povinnost vzdělání měli jen muži. Děvčata se učila základům psaní a čtení od své matky. Svou budoucnost viděly jako ženy v domácnosti, které se starají o děti a svého muže.

PÁTEK 25. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 27. ZÁŘÍ 2024

Když se (jednou) Ježíš o samotě modlil a byli s ním jeho učedníci, otázel se jich: „Za koho mě lidé pokládají?“ Odpověděli: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a jiní (myslí), že vstal jeden z dávných proroků.“ Zeptal se jich: „A za koho mě pokládáte vy?“ Petr odpověděl: „Za Božího Mesiáše!“ On jim však důrazně přikázal, aby to nikomu neříkali, a dodal, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a třetího dne že bude vzkříšen.“ (Lk 9,18-22)

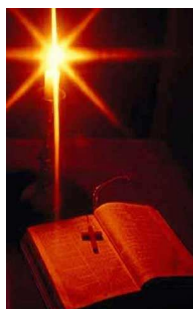

Za koho mne lidé pokládají? Často vidíme natištěné vedle sebe různé obrazy Krista. Dobrý pastýř z římských katakomb, byzantský Vševládnoucí, gotický Trpitel, renesanční Člověk-Bůh atd. Každý umělec vidí v Kristu část z jeho dokonalosti, právě tu, kterou on sám hledá, výraz svého ideálu. Je zajímavé, že i ateisté, kteří nenávidí církev, o Kristu obvykle mluví s úctou. Vidí v něm lidumila, sociálního reformátora apod. Jak to vysvětlíme? Pro Otce církve to byl jasný důkaz pro pravdu, že jsme všichni stvořeni podle prvního Božího obrazu. Tím je Ježíš, „dříve zrozený, než celé tvorstvo“ (Kol 1,15). V něm tedy nacházíme nejpěknější črty, které jsou v nás samých. Jsou ovšem velmi částečné. Je proto potřeba je stále doplňovat, abychom dorostli v dokonalé lidi podle míry plnosti Kristovy (srv. Ef 4,13). Od nejstarších dob rádi četli křesťané životopisy svatých. V každém světcí je totiž jistý odlesk Kristovy dokonalosti, to pak nám pomáhá lépe pochopit celek.

A vy? Za Božího Mesiáše! Je tu zřejmý protiklad mezi tím, co říkají o Kristu lidé, a tím, co si o něm mají myslet apoštolové. Oni mu byli blízcí, slyšeli jeho slova, viděli jeho skutky. Mají mít tedy obraz o něm daleko dokonalejší. Jakými slovy to vyjádřit? Matoušovo evangelium cituje plné vyznání Petrovo: „Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha!“ (Mt 16,16). U Lukáše máme výraz všeobecnější: „Boží Mesiáš.“ Obojí však vyslovuje základní článek křesťanské víry. Mesiáš, řecky *Christos*, je Ten, ke kterému směřují

biblické dějiny, je cíl vývoje lidstva, které Bůh slíbil spasit. Ta spása pak přichází jenom od Boha, proto je On „Boží“, „Syn živého Boha“. Ten, kdo pochopí Krista, tedy pochopí Boha, On je „brána k Otci“ (Jan 10,7). Apoštolové poznali Krista jako člověka, kterého následovali, ve kterém viděli ideál. Teď pochopili, že by ten ideál brzo vybledl, kdyby tu nebyl Bohočlověk. I nejlepší lidé ztrácejí v našich očích hodnotu, nevidíme-li za nimi Boha.

Syn člověka musí mnoho trpět. Je snadné vidět v lidech Boha? Pokud v nich objevíme něco velkého, úžasného, snadno řekneme, že je tu něco „božského“. O velkých umělcích se tvrdí, že mají „božský talent“. Vytvoří díla „nebesky krásná“. „Vystupuje až do nebe“ ten, kdo má obrovský úspěch. Rozhodně se takové výroky nehodí na těžce nemocné, na odstrčené, pronásledované. A přece Kristus ukazuje své Božské poslání i v tomto případě. Upozorňuje apoštoly, že bude mnoho trpět, právě v tom okamžiku, když vyznali, že je Bůh, Boží Mesiáš. Cítíme, že je s námi Bůh, když se nám všechno daří. Světcí dovedli pochopit, že to platí i pro těžké okamžiky a že právě v těch okolnostech si musíme tu víru zachovat. Jinak by totiž existovalo ve světě něco, co Boží moci uniká. Utrpení má d'ábelský původ, ale v Kristu má Boží cíl.

SOBOTA - 28. ZÁŘÍ 2024 - SV. VÁCLAV

Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.“ (Mt 16,24-27)

Válečníci vítězí nad nepřítelem tím, že ho zničí. Zahubí jeho tělo. Kristus zvítězí, když přemůže hřích a hříšníka získá. Často se mluví o tom, že je potřeba nepřítelům odpustit, zapomenout na zlé, nemstít se. Cít pro spravedlnost se však obvykle proti tomu bouří. Je možné tak snadno zapomenout na zločiny? Lidé, kteří dnes ukradli malou věc, sedí ve vězení a ti, kteří popřípadě mají na svědomí životy jiných, mají beztestně chodit po ulici? Jedná tak sám Bůh, abychom ho napodobili? Bůh doopravdy odpouští a chce odpustit všem. Ale Bůh má i sílu, aby působil nejdřív na jejich duši tak, že se ozve hlas svědomí, že oni sami svůj hřích uznají a sami se snaží o to, aby jej napravili. Jen pak se dá mluvit o opravdovém odpuštění. Taková je však i síla jeho svatých. Stávají se hlasem svědomí ve svém prostředí, svědomím svého národa. A stávají se tím ne proto, že káží, ale vlastní existencí, protože jsou. Je skoro neuvěřitelné, jak málo přímých památek máme o životě sv. Václava a velké většiny našich světců. Otcové Církve, např. sv. Augustin, zanechali své vlastní paměti a spoustu pojednání o duchovním životě. Je tedy snadné se vžít do jejich vnitřního života, jejich slova se stávají svědectvím, programem, příležitostmi k zamyšlení. Sv. Václav nic nenapsal. Legenda, která líčí jeho umučení je pěkná, ale stylizovaná, má ráz ikonografické

všeobecnosti. A přece světec je tajemně přítomen v dějinách, ve svědomí národa, a jako Boleslava přivádí i mnoho jiných "ku pokání a ku poznání hříchů jejich". To když se stane opravdově, cesta do nové budoucnosti se otvírá dokořán. Setká se spravedlnost s milosrdenstvím, hřích s dopuštěním, přestálé utrpení s novou nadějí. Tato svatováclavská meditace byla živá v celých našich dějinách. Ale zdá se, že právě dnes se její aktualita cítí na všech stranách, nemáme-li zahynout my ani budoucí. Kyrie eleison, Pane, smiluj se!

Prezident Masaryk označil sv. Václava za symbol vzdělanosti a mravnosti. O tom svědčí i gobelín v pražském Karolínu, kde císař Karel IV. klečí před světce a podává mu zakládací listinu univerzity, kterou sám založil. Navíc můžeme připomenout, že právě Karel IV. v soutěži "o největšího Čecha" stál na prvním místě. Tady jasně vidíme, že osoba sv. Václava je spojována se vzdělaností vůbec. On byl velmi mladý, když se ujal vlády. Vynikal však vysokou inteligencí, diplomatickými schopnostmi a také křesťanskými ctnostmi. Je to výzva pro vás děti a mladé, abyste se snažili co nejlépe učit, četli kvalitní knihy, studovali jazyky, poznávali svět. Jen tak z vás budou osobnosti. Nemarněte čas vysedáváním u televize, která nám nabízí většinou jen vulgární a neslušné pořady. Předkládá nám "vyvolené", jež jsou spodinou této společnosti a lidské trosky. Ne jinak tomu bylo, když se projednával v našem parlamentu návrh, zda-li slavit den sv. Václava jako státní svátek. Ukázalo se, jak je rozdílný postoj našich politických reprezentantů k osobě vládce a světce v jedné osobě. Nějak podobně to bylo i před deseti staletími, kdy vládl. Našli se jeho příznivci i odpůrci, jak už to bývá. Pro nás věřící je rozhodující, že se sv. Václav ve všem královském působení řídil křesťanskými zásadami. Bojoval všemi způsoby proto nešvarům své doby: mnohoženství, zabíjení poddaných, prodávání otroků, apod. Naopak se snažil vlastním příkladem ukázat, že je nutné se vzdělávat, nemarnit čas lovy a bujarými pitkami, jak tomu bylo v jeho době. Tato jeho horlivost však byla potlačena nenávistí jeho okolí, vlastních příbuzných či nejbližších - matky Drahomíry a bratra Boleslava, který se postaral o ukončení jeho života jako mučedníka. Světce nemáme jen obdivovat, ale především následovat. Dnes nemáme u nás mnohoženství, otroctví, poddanství, jak tomu bylo v době sv. Václava. Pohanské způsoby života však vidíte i kolem sebe: mladí žijí spolu jako manželé a přitom jimi nejsou, spousty času se zabíje vysedáváním u televize, počítače či jiné zábavě, namísto abychom šli do kostela, vedli tam i své děti a tak jasně ukazovali, kde jsou ty pravé hodnoty. To dobře věděla babička sv. Václava, sv. Ludmila, která v tomto duchu vedla svého vnuka Václava. V čem spočívá svatováclavské dědictví? Jaký je jeho odkaz pro naši dobu? Jistě ne pouze ten, že se lidé často scházeli pod jeho sochou v dobách zlých či převratných v našich dějinách. Jeho příklad života nám chce ukázat, že národ, farnost, rodina, budou jen tehdy pevnými společenstvími, pokud nepůjdou cestami, které ukazuje moderní doba, nýbrž stezkami našeho Mistra a Pána. Prosme dnes sv. Václava, aby v nás a v celém našem národě probudil touhu po duchovních hodnotách, bez nichž nelze budovat civilizaci lásky, spravedlnosti a pokoje.

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

16. ZÁŘÍ - SV. LUDMILA /freska sv. Ludmily v presbytáři kostela sv. Cyrila a Metoděje v Podivicích/

Proniknout do skutečného pozadí politiky prvo-křesťanských Čech, znamená číst legendy a anály 9. a 10. století očima dobového současníka: respektovat způsob myšlení doby, v níž se mísí prvky politického myšlení bez velkého souladu s prvky religiózními. Čteme-li písemné památky oné doby pod zorným úhlem politicko-filosofických informací, stávají se napínavou četbou s řadou překvapivě aktuálních situací, někdy až nápadně podobných naší přítomnosti. Tak je tomu i v případě

legendy o svaté Ludmile, zpravující nás o duchovním a politickém životě našich zemí v době přijetí křesťanství. Stanovit aspoň přibližné historické datum přijetí křesťanství v Čechách je obtížné. K prvnímu pokřtění čtrnácti či snad patnácti českých vладыků došlo v bavorském Řezně, snad v kryptě tehdejšího kostela svatého Jírmara. Stalo se tak, dle slov kronikáře, «v oktávě Theofanie» - což znamená 13. ledna - roku osmset čtyřicet pět. - Jedině tento poslední časový údaj se zdá být přesný - symptomatické pro spolehlivost údajů o našich nejstarších dějinách je, že se s jistotou neví, zda byl mezi uvedenými kmenovými náčelníky z Čech také představitel nejvýznamnější, to jest středočeské skupiny, Bořivoj. O Bořivojově křtu vznikla v českém písemnictví bohatá odborná literatura. Vzhledem k tomu, že došlo později, někdy mezi lety 874-880 k opakovanému pokřtění Bořivoje biskupem Metodějem na moravském Velehradě, stalo se datování počátků českého křesťanství jedním z nejistých bodů v historii raného českého státu. Ludmila, která byla tehdy už manželkou pražského knížete, přijala na Moravě svátost křtu spolu s ním. Jsou to Čechové první generace křesťanství, o nichž autor «Kristiánovy legendy» říká, že byli oddáni uctívání model, a že «...žili jako kůň neovládaný uzdou, bez zákona, bez knížete nebo vládce a bez města, potulující se roztroušeně jako nerozumná zvířata, toliko širý kraj obývali». Za touto emphaticky přehnanou formulací se skrývá hlubší pravda o archaických Slovanech - svobodomyšlných kmenech, které v určitých obdobích nesnášeli ani vládu jediného náčelníka, a nechávali vládnout raději radu stařešinů. Byla-li vskutku taková volnost mezi Slovany, nebyla to žádná výhoda v konfrontaci s východofranckou říší, přísně hierarchicky organizovanou a racionálně spravovanou. Stát -

pokud můžeme na počátku 10. století užít tohoto slova v plném významovém rozsahu - jehož základy shledáváme u Bořivoje, odvisel tehdy do značné míry od organizační aktivity pražského hradu. V hospodářském smyslu byl jeho základem vznikající systém daní (jako ekvivalentu za hypotetickou «ochranu» poskytovanou knížetem) a mýt. V kulturním smyslu byla jeho náplní misionářská činnost křesťanských obcí a center. V zahraničně-politickém smyslu se situace Čech nelišila od předstátního období, a jejím algoritmem byla touha po rozšíření území (zejména směrem ke Krakovsku) na straně jedné a vztahy k francké říši na straně druhé. Celostátní organizace je ovšem víceméně pomyslná: reálně vládnou místní náčelníci, a vůbec reálným celkem života jsou kmeny, trvající na svých tradičních zásadách. Je přirozeným důsledkem tohoto nejistého vztahu rodového sídliště a panovníka, že v obdobích slabosti přechází politická iniciativa rychle na kmen, a že státní organizace se navrácí k tradičním kmenovým zákonům a normám. «Přemyslovský stát» - floskule historiků zavedená do odborné terminologie za panování ministra Zdeňka Nejedlého - tento stát je spíše jen krycím názvem pro nepřehlednou situaci v zemi, charakteristickou typickou pluralitou místních, víceméně samostatných organizačních útvarů, fungujících na tradičním, zděděném rodovém pravzoru. Náboženstvím této doby je slovanský polyteismus - soustava božstev, působících na první pohled téměř demokratickým dojmem: vezmeme-li však v úvahu, že jim jsou přinášeny i lidské oběti, pochopíme, proč proti těmto kultům misionáři nelítostně bojovali.

Ludmila byla dcerou Slavibora, knížete některého z lužicko-srbských kmenů sídlících na severovýchod od Čech. Pro politickou orientaci Bořivoje je charakteristické, že si za manželku nezvolí princeznu z německého okruhu, ale Slovanku. Jistě přitom hrál roli Bořivojův ohled na mocenskopolitický koncept moravského Svatopluka, jeho tehdejšího spojence. Je však neméně charakteristické, že nevěsta nepřichází z Velké Moravy - i zde je náznak snahy pražského knížete, udržet si nezávislé postavení mezi Západem a Východem. - Že každý dynastický sňatek této doby byl akt nezahaleně politické povahy, netřeba připomínat. Křesťanství přichází do Čech jen s překážkami: poté, co Bořivoj dá postavit na svém hradišti soukromý kostelík pro svůj rod, dostoupí rozpory mezi ním a ostatními českými vladyky té míry, že musí opustit Čechy a uchýlit se do emigrace na Moravu. Teprve po mnoha letech se vrací do Prahy, opět jen nevítán. Lebky moravských bojovníků, objevené archeology na počátku 70. let v severním předpolí pražského hradiště se zdají nasvědčovat krvavé bitvě, která provázela Bořivojův návrat do Prahy. Bylo-li tomu tak, pak se pražský kníže směl ujmout své vlády jen díky podpoře Svatoplukova vojska, v rozporu s vůlí Pražanů. Na místě Bořivojova vítězství - za akropolí na západním předhradí - byl pak zbudován jako díkůvzdání kostelík Panny Marie, mimochodem první pražský kostel vůbec, a tím byl tedy definitivně nastolen nový křesťanský kult na starém, tradičním obětišti nad Vltavou. Teprve po této události opouští Bořivoj svoji dosavadní rezidenci na hrádce Levém Hradci u Roztok, a usídluje se na pražském hradě: teprve tímto okamžikem, chceme-li to tak vidět, začínají dějiny Prahy v užším smyslu, a staré sídliště několika obchodníků v podhradí, u křižovatky cest, u brodu Svatého Klimenta - jediného celoročně schůdného místa na Vltavě - se stává nejdůležitějším trhem v celé zemi, ba v celé Střední Evropě. Ludmila, která věrně následuje svého manžela v dobách jeho porážek i vítězství, ztělesňuje svou přítomností na Hradčanech nové české křesťanství.

Motivy barbarského zavraždění stařenky Ludmily nejsou dodnes jasné, stejně jako datum její smrti. Podle tradice se tak mělo stát dne 15. září 921 na jejím hradu Tetíně nad Berounkou, v Ludmilině ložnici. Legendy zachovaly dostatek drastických líčení vražedné

scény. Charakteristickým motivem legendy se zdá být především zrada vlastních lidí. Ludmila s úžasem oslovuje své vrahy: «Nestydíte se, a nevzpomínáte si na to, kterak jsem vás vychovávala jako vlastní syny?» Jména obou pachatelů zní cize: «Tunna», «Gommon». Historici v této souvislosti připomínají, že Drahomíra s sebou přivedla ze své severské vlasti dva skandinávské šlechtice, z nichž jeden byl jejím milencem. Způsob provedení vražedného činu připomíná nordickou rituální vraždu. Bylo tedy odstranění Ludmily druhem pokusu o státní převrat? A měl být po něm dosazen na český trůn silný skandinávský panovník, podobně jako tomu bylo u ruských Normanů? - Vždyť kroniky mluví i o tom, že oba vrahové vládli spolu s Drahomírou v zemi, «jako velkomožní pánové». - Tyto a podobné otázky zůstávají nadále otevřené. Tělesné pozůstatky tragicky zahynulé pražské kněžny Ludmily spočívaly nejprve v kryptě kostele svatého Michala na Tetíně. Později byly převezeny na Pražský hrad, a zde uloženy do tehdy ještě neposvěceného nového kostela. - Tímto aktem jako by byla zakončena první etapa vývoje českého křesťanství. Zdá se, že pak v průběhu 10. století dochází v Čechách k postupnému vymizení křesťanství: a teprve koncem století dojde k jeho opětovnému obnovení. Mezi knížetem Václavem a biskupem Vojtěchem se rozevírá povážlivá časová mezera, o jejímž obsahu se historici jen dohadují. Poznámka jednoho z prvních kronikářů českých dějin, Jana Canaparia, že totiž Čechové «jen jménem slovou křesťané, ve skutečnosti však žijí po způsobu pohanů», míří do černého.

Legendu o svaté Ludmile lze dobře pochopit z hlediska těchto vysloveně přechodných, nezralých politických poměrů v Čechách, které vyznačují první začátky českého státu. Legenda zdůrazňuje slovanský charakter křesťanky Ludmily, a to jistě ne bez záměru: v postavě Ludmily má být symbolizována pozice českého křesťanství, na hranici dvou epoch a dvou liturgií. V časovém sledu českých legend je ludmilská legenda historicky první, co do svého obsahu, i co do času svého sepsání. Prolíná se do té míry s legendou o svatém Václavovi, že je Josef Pekař právem posuzoval jako totéž pásmo stejné problematiky. Legenda vznikla krátce po r. 925, po převezení ostatků Ludmily z Tetína na Hradčany, a byla sepsána z podnětu knížete Václava. Originál legendy se nedochoval - v ruských klášterech se zachoval stručný výklad z této legendy, jako část tzv. «Prologu» stručných ruských hagiografií. Latinský překlad Ludmilské legendy vznikl pravděpodobně ve 12. století, pod názvem «Fuit in provincia Bohemorum...» — «Stalo se v zemi české...» Legendu iniciuje a ludmilský kult horlivě rozšiřuje ne Ludmilin syn, ale vnuk - kníže Václav, který našel ve vztahu ke své babičce to, co mu scházelo na vlastních rodičích. Václav pochází z manželství téměř morganatického - k otci má vztah chladný, a k matce Drahomíře může mít po zavraždění Ludmily nanejvýš jen soucit. - Ludmilská legenda jako by spojovala tohoto výjimečného Přemyslovce s českým národem, jemuž se mezitím vládnoucí dynastie na Hradčanech značně vzdálila. Svěťice Ludmila se stává Václavovou zásluhou integrativní osobností Čechů prvokřesťanské doby. Kníže Václav si bere jako svůj motiv pro legendu o sv. Ludmile nejen zachování památky na svou milovanou babičku: zdá se, že pro Václava měla být tato legenda příběhem, v němž má být pranýřován zločin dynastické vraždy, tehdy běžně užívaného prostředku vrcholové politiky. Snad to byl právě tento státně-politický akt knížete Václava, který povýšil legendu o svaté Ludmile na úroveň českého ideového programu své doby. Konflikt křesťanství a jeho nepřátel byl zde symbolizován bojem mezi zloduchem a věřícím: vražda svěťice je demonstrativně líčena jako pouhé zdánlivé vítězství zla, za nímž vzápětí následují e potrestán i zločinu. Příběh české kněžny, v jejímž jméně samém je vyjádřen

vřelý cit k národu - tento příběh dal brzy vzniknout lidové legendě, a začal se rozrůstat do stále větší h rozměrů. Kult svaté Ludmily byl pěstován nejprve v ženském klášteře sv. Jiří na Hradčanech, a odtud rozšiřován už asi od poloviny 12. století. Jméno «Ludmila» se poprvé vyskytuje v kalendáři pražského biskupa Jindřicha Zdík a v r. 1137. A o stočtyřicet let později převzal už sám papež Řehoř X. záštitu nad hradčanskou «Kaplí svaté Ludmily». Křesťanství přijímalo výraz «svatý» jako ekvivalent významu existujícího a víceméně rituálně používaného už ve slovanském původním náboženství. Je přitom třeba vzít v úvahu, že západní křesťanství se postavilo už po svém oddělení od východních církví v r. 395 na stranu kultu svědků-mučedníků. Kanonizací svaté Ludmily se Čechy přiřazují k západnímu křesťanství a vstupují do užšího okruhu pokřtěných národů: dnem Ludmilina svatořečení lze považovat zánik předkřesťanského kultu v Čechách za dokonaný. Ludmila je přitom první světice všech slovanských národů, a její památka tak dosahuje nadčeského významu.

(Prof. PhDr. Karel Mácha, Dr.Sc.)

17. ZÁŘÍ - SV. HILDEGARDA Z BINGEN

V roce 1988 u příležitosti Mariánského roku ctihodný Jan Pavel II. napsal apoštolský list nazvaný *Mulieris dignitatem* o drahocenném poslání, které v životě církve konaly a konají ženy. „Církev - čteme tam – děkuje za všechny projevy ženského „tvůrčího ducha“, které se vyskytly v průběhu dějin, mezi všemi lidmi a národy. Děkuje za všechna charismata, která Duch svatý rozdává ženám v dějinách Božího lidu, za všechna vítězství, za něž vděčí jejich víře, naději a lásce: děkuje za plody ženské svatosti“ (č.31). Také v oněch stoletích, která obvykle nazýváme středověk, vyčnívají svatostí svého života i bohatostí nauky různé ženské postavy. Dnes bych vám rád představil jednu z nich: svatou

Hildegardu z Bingen, která žila ve 12. století v Německu. Narodila se roku 1098 v Bermersheimu v Porýní poblíž Alzey a navzdory trvale chatrnému zdraví zemřela roku 1179 ve věku 81 let. Hildegarda pocházela z početné a urozené rodiny a již od narození ji rodiče vedli ke službě Bohu. V osmi letech za účelem náležité lidské a křesťanské formace byla svěřena péči učitelky Juty ze Spanheimu, která žila v ústraní klauzury při benediktinském klášteře sv. Disiboda. Vznikl tam malý klauzurní ženský klášter, který se držel Řehole svatého Benedikta. Hildegarda přijala obláčku od biskupa Otty z Bamberku a v roce 1136, kdy zemřela matka Juta, která se mezitím stala představenou komunity,

povolaly ji spolusestry, aby se stala její nástupkyní. Konala toto poslání s využitím svých talentů vzdělané ženy, duchovně na výši a schopné kompetentně řešit organizační aspekty klauzurního života. Za několik let také z důvodu rostoucího počtu mladých žen, které klepaly u bran kláštera, založila Hildegarda další komunitu v Bingen, jež nesla jméno svatého Ruperta a kde strávila zbytek svého života. Styl, jakým vykonávala svou službu představené, je příkladem pro každou řeholní komunitu. Vzbuzovala svatou soutěživost v konání dobra, takže jak vysvítá z dobových svědectví, matka i dcery se předbíhaly ve vzájemné úctě a službě. Již v letech, kdy byla představenou kláštera sv. Disiboda, začala Hildegarda diktovat mystické vize, kterých se jí dostávalo, svému duchovnímu rádci, mnichovi Volmarovi a své sekretářce, spolusestře Richardis di Strade, k níž ji pojila náklonnost. Jako je tomu vždy v životě pravých mystiků, také Hildegarda chtěla být podřízena autoritě moudrých osob kvůli rozlišení původu svých vizí, protože se obávala, že by mohly být plodem iluzí a nepřicházely by od Boha. Obrátila se proto na osobu, která se v její době těšila v církvi maximální úctě, totiž na svatého Bernarda z Clairvaux, o němž jsem již mluvil v několika katechezích. Ten Hildegardu uklidnil a povzbudil. V roce 1147 se jí však dostalo dalšího důležitého schválení. Papež Eugenius III., který předsedal synodě v Trevíru, četl jeden text diktovaný Hildegardou, který mu předložil mohučský arcibiskup Jindřich. Papež pověřil mystičku, aby sepsala svoje vize a promlouvala veřejně. Od té chvíle duchovní prestiž Hildegardy neustále rostla, takže ji současníci přirklili titul „teutónská prorokyně“. Drazí přátelé, pečeti autentické mystické zkušenosti Ducha svatého a zdrojem každého charismatu je to, že osoba, které se dostalo nadpřirozených darů, se jimi nikdy nechlubí, nevystavuje je na odiv a především projevuje totální poslušnost církevní autoritě. Každý dar, který uděluje Duch svatý, je totiž určen k růstu církve a církev prostřednictvím svých pastýřů rozpoznává jejich autenticitu. Tato velká žena - „prorokyně“, která k nám promlouvá také dnes velice aktuálně svou odvážnou schopností rozlišovat znamení doby, svojí láskou ke stvoření, svojí medicínou, svojí poezií, svojí hudbou, která se v současnosti rekonstruuje, svojí láskou ke Kristu a k Jeho svaté církvi, která i v její době trpěla a která byla i tehdy zraňována hříchy kněží i laiků a tím více milována jako Kristovo tělo. Svatá Hildegarda tedy mluví i k nám.

Mystické vize Hildegardy se podobají vizím starozákonních proroků, jsou vyjadřovány v kulturních a náboženských kategoriích její doby a interpretují Písmo svaté ve světle Božím v souvislosti s nejrůznějšími životními okolnostmi. Všichni, kteří jí naslouchali, se tak cítili povzbuzeni praktikovat důsledný a náročný styl křesťanské existence. V jednom listě svatému Bernardovi porýnská mystička vyznává: „Vize prostupuje celé moje bytí: nevidím ji svým tělesným zrakem, ale v duchu se mi ukazují tajemství... Poznávám hluboký význam toho, co podává Žaltář, evangelia a další knihy, a ukazuje se v mých viděních. Jako plamen hoří v mojí hrudi a v mojí duši, a učí mne hluboce chápat jejich text“ (*Epistolarium pars prima I-XC*: CCCM 91). Mystické vize Hildegardy mají bohatý teologický obsah. Odkazují na hlavní události dějin spásy a používají především poetický a symbolický jazyk. V jejím nejznámějším díle, nazvaném *Scivias*, tzn. „Poznej cesty“, shrnuje v pětaticeti viděních události dějin spásy, od stvoření světa až do konce časů. V ústřední části svého díla rozvíjí Hildegarda charakteristickými črtami ženské vnímavosti téma mystického manželství mezi Bohem a lidstvem, jak se uskutečnilo Vtělením. Na stromu Kříže je uzavřen sňatek Božího Syna s Církví, Jeho nevěstou, plnou milosti a schopnou darovat Bohu nové děti v lásce Ducha svatého (srov. *Visio tertia*: PL 197, 453c).

Už z těchto krátkých textů vidíme, jak může být také teologie obohacena zvláštním vkladem žen, protože jsou schopny mluvit o Bohu a tajemstvích víry svou osobitou inteligencí a vnímavostí. Povzbuzují tedy všechny, které konají tuto službu, aby ji konaly v hluboce církevním duchu, živily vlastní reflexi modlitbou a hleděly na obrovské a dosud částečně neprobádané bohatství středověké mystické tradice, zejména té, kterou představují zářivé vzory jako je právě Hildegarda z Bingen. Porýnská mystička je autorkou také dalších spisů, z nichž dva jsou obzvláště důležité, protože podávají podobně jako *Scivias* její mystické vize. Jsou to *Liber vitae meritorum* (Kniha životních zásluh) a *Liber divinorum operum* (Kniha božských děl), nazvaná také *De operatione Dei*. V první z nich je vyličeeno jedinečné a silné vidění Boha, který oživuje kosmos svou silou a svým světlem. Hildegarda zdůrazňuje hluboký vztah mezi člověkem a Bohem a připomíná nám, že veškeré stvoření, jehož vrcholem je člověk, dostává život od Trojice. Kniha se soustředí na vztah mezi ctnostmi a neřestmi, poněvadž lidská bytost stojí denně tváří v tvář neřestem, které odvádějí z cesty k Bohu, a ctnostem, které ji usnadňují. Kniha je pobídkou vzdálit se od zla, oslavovat Boha a vejít po ctnostném životě do života „naplněného radostí“. V druhé knize, kterou mnozí pokládají za její mistrovské dílo, popisuje opět stvoření, jeho vztah k Bohu a ústřední postavení člověka, přičemž dává vyniknout mocnému kristocentrismu biblicko-patristického zabarvení. Světice prezentuje pět vizí inspirovaných prologem evangelia svatého Jana a přináší slova, jimiž se Syn obrací k Otcí: „Veškeré dílo, které jsi chtěl a které jsi mi svěřil, jsem přivedl k dobrému konci, a nyní jsem já v tobě, ty ve mně a jsme jedno“ (*Pars III, Visio X: PL 197, 1025a*).

V dalších spisech Hildegardy se pak ukazuje všestrannost jejích zájmů i kulturní vitalita ženských klášterů středověku navzdory předsudkům, kterými je toto období dosud zatíženo. Hildegarda se zabývala lékařstvím a přírodními vědami, jakož i hudbou. Byla obdařena uměleckým talentem a skládala také hymny, antifony a zpěvy, sebrané v díle nazvaném *Symphonia Harmoniae Caelestium Revelationum* (Symfonie souzvuku nebeských zjevení), které se radostně zpívaly v jejích kláštorech, šířily atmosféru pokoje a dospěly až k nám. Celé stvoření pokládala za symfonii Ducha svatého, který je sám o sobě radost a jásot. Popularita, které se Hildegarda těšila, byla pro mnohé pobídkou, aby ji interpelovali. Proto se nám zachovalo také mnoho jejích dopisů. Obraceli se na ni mužské i ženské kláštery, biskupové i opati. Mnoho odpovědí si ponechalo svou platnost i pro nás. Například jedné ženské řeholní komunitě Hildegarda napsala: „Duchovní život musí být pěstován s velkým zanícením. Zpočátku je námaha hořká, poněvadž žádá zřeknout se rozmařilosti, tělesných rozkoší a podobných věcí. Pokud se však nechá okouzlit svatostí, nalezne svatá duše sladkost a líbeznost v pohrnutí světem. Je třeba pouze inteligentně bdít nad tím, aby duše nechřadla“ (E. Gronau, *Hildegarda. Vita di una donna profetica alle origini dell'eta moderna*, Milano 1996, str. 402). A když císař Fridrich Barbarossa způsobil církevní schizma tím, že postavil do opozice proti legitimnímu papeži Alexandru III. další tři papeže, neváhala mu Hildegarda inspirovaná svými vizemi připomenout, že také on, císař, bude podroben Božímu soudu. Se smělostí, která charakterizuje každého proroka, napsala císaři jménem Božím tato slova: „Běda, běda tomuto ničemnému jednání bezbožných, kteří mnou pohrdají! Slyš králi, chceš-li žít. Jinak tě můj meč probodne!“ (*ibid.* str. 412). V posledních letech svého života se Hildegarda, obdařená duchovní autoritou, vydala na cesty, aby navzdory pokročilému věku a nepohodlí spojenému s cestováním promlouvala k lidem o Bohu. Všichni jí ochotně naslouchali i tehdy, když užívala přísný tón. Považovali ji za poselkyni poslanou Bohem. Vyzývala především

mnišské komunity a klérus k životu odpovídajícímu jejich povolání. Hildegarda se především stavěla proti hnutí takzvaných *katarů*. Slovo *kataři* znamená doslova „čistí“. Prosazovali radikální reformu církve zejména v boji proti deliktům kněží. Příkře jim vytýkala, že chtějí rozvrátit samu podstatu církve a připomínala jim, že opravdové obnovy církevního společenství se nedosáhne ani tak změnou struktur, ale spíše upřímným duchem pokání a činorodou cestou obrácení. Toto poselství bychom nikdy neměli zapomenout. Ustavičně vzývejme Ducha svatého, aby vzbuzoval v církvi svaté a odvážné ženy, jakou byla svatá Hildegarda z Bingen, a aby uplatněním darů obdržených od Boha poskytovaly svůj cenný a osobitý přínos k duchovnímu růstu našich společenství a církve naší doby.

(Benedikt XVI.)

17. ZÁŘÍ – SV. FRANTIŠEK Z ASSISI - STIGMATA V LA VERNĚ (1224)

„Na hoře la Verna v Toskánsku, připomínka vtisknutí svatých stigmat, která pro úchvatnou Boží milost byla vtisknuta do rukou, nohou a do boku sv. Františka, zakladatele Řádu menších bratří“, - těchto pár souhrnných slov nacházíme v Římském martyrologiu u data 17. září. Psal se rok 1224, a svatý František chtěl prožít v tichu a samotě čtyřicet dní postu k počtě sv. archanděla Michaela. Světec z Assisi si totiž po příkladu svého Mistra a Pána zvykl uchylovat se do

ústraní a poustevn, aby setrvávat na těchto místech v modlitbě a niterném spojení s Ježíšem. Věděl, že jakýkoli apoštolát by zůstal sterilní, pokud by se neopíral o duchovní růst vlastního vnitřního života. Mnoho míst Umbrie, Toskánska i Lazia se pyšní tím, že na nich během těchto častých uchýlení se do samoty, pobýval Prostřáček z Assisi. Jedním z těchto míst byla i la Verna a patřila nepochybně mezi světcovy nejoblíbenější. Už za časů Františkových byla nehostinnou a drsnou horou – „hrubou skálou“ řečeno slovy Danta Alighieriho – vypínající se k nebi v casentinském údolí. Vrchol hory tvoří z velké části strmá skála, vzbuzující dojem nepřístupné pevnosti. Legenda vypráví, že viditelná hluboká trhлина s ohromnými sesutými bloky, vznikla v důsledku zemětřesení, k němuž došlo po Ježíšově smrti na Golgotě, kdy se „roztrhly skály“ (Mt 27,51). Jak už jsem zmínil, toto místo bylo majetkem hraběte Orlanda z Chiusi, který jej věnoval sv. Františkovi, a jeho bratři tu pak postavili malou pustevnu. Veden Boží prozřetelností, František se sem uchýlil, aby tady rozjímal o Ježíšově utrpení. A právě tehdy došlo k zázračné události. Modlil se těmito slovy: „*Pane můj, Ježíši Kriste, o dvě věci tě ještě prosím dřív, než umřu: tou první je, abych ve své duši a na svém těle - nakolik je to možné - zakusil onu bolest,*

kerous ty, nejsladší Ježíši, snášel ve chvíli svého krutého umučení; druhou pak, abych ve svém srdci – nakolik je to možné – pocítil onu nezměrnou lásku, kerous jsi hořel ty, Synáčku Boží, když jsi neváhal podstoupit pro nás, hříšníky, toliké utrpení“. Jeho modlitba nezůstala oslyšena. Byl uznán hodným přijmout na svém těle viditelná znamení Kristova utrpení. K zázraku došlo způsobem tak obdivuhodným, že pastýři a obyvatelé okolních osad vyprávěli bratřím, že asi hodinu viděli horu la Verna v plamenech, jati strachem, že jde o požár anebo, že vyšlo slunce dřív než obvykle. Svatý Bonaventura z Bagnoreggia tuto událost popsal takto: „*Jednoho rána, před svátkem Povýšení Svatého Kříže, zatímco se modlil na úbočí hory, spatřil postavu serafína se šesti křídly, jasnými jako plápolající oheň, jenž sestupoval z nebeské výsosti: v okamžení se snesl až k Božímu muži. Tehdy se mezi jeho perutěmi objevil zjev ukřižovaného člověka, jenž měl ruce a nohy rozprážené a přibité na kříž. Dvě křídla se zvedala nad jeho hlavou, dvě byla rozprážená k letu a dvě zakrývala celé tělo. Při tomto pohledu byl jat hlubokým úžasem. Srdce mu současně zaplavovala radost i zármutek. Zakoušel radost, když viděl milý pohled Kristův, který na něm spočíval v postavě serafína. Ale právě tehdy z Božího zjevení konečně pochopil důvod, proč mu Boží prozřetelnost dopřála toto vidění, totiž, aby mu předem dala poznat, že on, přítel Kristův, bude zcela proměněn k viditelnému obrazu ukřižovaného Ježíše Krista; nikoli mučednictvím těla, ale ohněm ducha“ (Leg. Maj. I., 13,3). A byl to sám Ježíš, jenž Františkovi při zjevení objasnil význam tohoto zázraku: „Víš, ..., co jsem ti učinil?“ Dal jsem ti stigmata, která jsou znamením mého utrpení, protože jsi mým praporečníkem. A protože v den své smrti jsem sestoupil do pekel, a všechny duše, které jsem tam našel, jsem odtud v síle těchto mých stigmat vysvobodil; tak i tobě uděluji, že každoročně, v den tvé smrti se vydáš do očištnice, a všechny duše tvých tří řádů, jakož i ostatních, kteří tě uctívali, a které tam najdeš, v síle těchto stigmat vyprostíš a uvedeš do slávy ráje, a tak mi budeš podobným ve smrti, jako jsi mi podobný za života“ (O svatých stigmatěch sv. Františka a úvahách nad nimi, III. úvaha). A Bonaventura pokračuje, že když vidění zmizelo, zanechalo v srdci světce „obdivuhodný žár a stejně úchvatná znamení vyrytá na jeho těle. Hned totiž na jeho rukou, nohou se začaly ukazovat znamení po hřebech, jak je před chvílí viděli ve zjevu ukřižovaného člověka. Právě uprostřed nohou a rukou bylo vidět, že jsou přibity hřeby; hlavičky hřebů čnely na vnitřní straně dlaní a na horní straně nohou, zatímco špice vyčnívaly na straně opačné. Hlavičky v rukou a na nohou byly kulaté a černé; špice však byly protažené, zahnuté zpátky a jakoby znovu zatlučené, a vycházely ze samotného těla, vyčnívajíce nad zbytkem těla. Pravý bok byl proklán kopím a pokrytý rudou ranou, z níž často vytékala krev, zbrcujíc tuniku i obvazy“ (Leg. Maj., I., 13,3). Pokud jde o rány Utrpení, první životopisec, abruzzský Tomáš z Celana, ve svém „Prvním životě svatého Františka“, říkal, že „bylo úžasné vidět uprostřed rukou a nohou (Prostřáčka z Assisi), nikoli otvory po hřebech, nýbrž samotné hřeby vytvořené z těla v odstínu železa a bok purpurově zbarvený krví. Stigmata mučednictví nenaháněla strach nikomu, naopak – dodávala vážnosti a ladu, jako černé kamínky v běloskvoucí dlažbě“ (II., 113). I přes obšírné popisy a souhrny, jakož i skutečnost, že stigmata měla mnoho očitých svědků, nelze přejít mlčením fakt, že kanonizační bula sv. Františka ze dne 19. července 1228 – „*Mira circa nos*“, vydaná tedy necelé dva roky po smrti světce, se o nich vůbec nezmiňuje. Po pravdě řečeno, už u některých jeho současníků se setkáváme s pochybnostmi i otevřeným popíráním stigmat, která brali jako výplod klamu a podvod. I sám Řehoř IX., jak patrně, ještě předtím, než přistoupil k Františkově kanonizaci, měl stran tohoto zázračného faktu pochybnosti.*

Zpravuje o tom sv. Bonaventura v kapitole své „Legendy major“, věnované „Zázračné moci Prostřáckových stigmat“. Píše tu, že „papež Řehoř IX., blahé paměti, jemuž světec předpověděl zvolení na Petrův stolec, ještě před kanonizací praporečníka kříže (tedy sv. Františka), měl v srdci pochybnosti stran rány v jeho boku. A přece, jedné noci - jak v slzách vypráví sám slavný pontifex – se mu ve snu zjevil blahoslavený František, který jej s přísnou tváří pro tyto pochybnosti pokáral a pozvednuv pravé ramě, odhalil ránu a žádal jej, aby přinesl lahvičku, do níž měl zachytit krev, která vyvěrala a stékala z jeho boku. Papež ve vidění přinesl požadovanou lahvičku přinesl a viděl, jak se až po okraj naplnila lidskou krví. Od té chvíle vzplál k tomuto posvátnému divu velkou úctou k tomuto a vroucím zanícením, až do té míry, že nesnesl, když se někdo ve své pýše a domýšlivosti odvážil znevažovat skutečnost oněch zářivých znamení, aniž by ho přísně nenapomenul“ (*Leg. Maj.*, II., 1,2). Tuto epizodu mistrně zvětšil Giotto na freskách horní baziliky sv. Františka v Assisi. Církev, po zralé úvaze, v celkem devíti papežských bulách (počínaje Řehořem IX., přes Alexandra IV. až po Mikuláše III.), v letech 1237-1291 hájila Františkova stigmata, aniž by nicméně vyslovila definitivní výklad fenoménu, jehož geneze je nadpřirozená a vyvěrá z Lásky. Ne náhodou proto učitel Církve, sv. František Saleský, ve svém pojednání „Traktát o Boží lásce“ z roku 1616, dává stigmata světce z Assisi do vztahu se soucitnou láskou ukřižovaného Krista, a říká, že to byl právě on, kdo proměnil srdce Prostřáčka v „druhého Ukřižovaného“. Sv. Jan z Kříže dodává, že stigmata jsou zjevením, důsledkem rány lásky, a proto aby se staly zjevnými je zapotřebí nadpřirozeného zásahu. Církev uznala mimořádnost tohoto fenoménu, k němuž došlo v roce 1224, a chápe jej jako privilegované znamení, jež Kristus udělil svému pokornému služebníku z Assisi, a toto uznání projevila i v ohledu liturgickém, kdy tuto událost zařadila do kalendáře. Papež Benedikt XI., Boccasini z Trevisa, pak schválil františkánskému řádu i celému katolickému světu, aby se tato památka slavila každoročně dne 17. září.

La Verna v Casentinu ve východním Toskánsku, severně od Arezza, je především místem víry a modlitby, úcty ke sv. Františkovi. Právě sem, na tento strmý a skalnatý útes se uchyloval k modlitbě a pokání. Tady, v září roku 1224 dostal stigmata. La Verna se od té chvíle stala místem ducha pohrouženého do mystického a úchvatného kontextu vytvořeného zčásti františkány, díky architektuře a umění konventu, ale především díky přírodnímu prostředí, výmluvnému od nepaměti totiž zcela zvláštní skalní útes, obklopený kouzelnou přírodou. Tvar Posvátného Kamene La Verny, jakýsi druh „zubu“ na apeninském hřebeni se jeví jako zcela jedinečný v celém casentinském údolí. Stačí se jen přiblížit, a před zrakem našeho úžasu vyvstává vrchol útesu, na němž byla vybudována františkánská svatyně, nesoucí název „Útes stigmat“. Tento skalnatý „zub“ se zcela vymyká prostředí nádherných bukových a jehličnatých lesů, tvořících jakoby lem svatyně, a provázejících meditativní krok poutníka. Snad nejkrásnější a nejprovozovanější je nepochybně výstup na Pennu, vrchol hory, z něhož se otvírá nezapomenutelný pohled na celý kraj Romagna. Hora Verna vstoupila do dějin velkých posvátných míst světa díky jednomu setkání, prodchnutému hlubokou lidskostí, zdvořilostí a duchovním společenstvím. Na jaře roku 1213 procházel svatý František spolu s frátre Lvem krajem kolem Montefeltro, když tu u hradu sv. Lva zaslechl veselí právě probíhající slavnosti: zřejmě šlo o investituru nějakého rytíře. A to byla pro světce příležitost, jak se setkat s lidmi, promluvit s nimi o evangeliu, o lásce. Vydal se tedy vzhůru k hradu, na jehož nádvoří zřejmě probíhalo zápolení minestrelů. František vystoupil na zídku a jal se mluvit

na téma své písně o lásce: *Dobro, jež očekávám je tak velké, že jakékoli soužení je mi potěšením.* Jeho slova byla tak zanícená, že uchvátil pohled i pozornost všech. Mezi posluchači byl hrabě z Chiusi v Casentinu, Orlando Catani. Jak ho tak poslouchal, cítil ve svém nitru potřebu promluvit si s tímto novým člověkem, otevřít mu své srdce a svěřit mu smýšlení své duše. Proto hned jak skončil kázání jej o to požádal. Františka to potěšilo, ale chtěl, aby napřed splnil své zdvořilostní a přátelské povinnosti. Pocti přátele, kteří tě pozvali na slavnost a poobědvej s nimi. Potom si promluvíme, jak budeš chtít. Setkání bylo intenzívní. Hrabě našel ve slovech Božího muže světlo, ale rozhovor mu dal spatřit alespoň odlesk Františkovy duše. Rozhodl se proto věnovat mu dar, který by se mu hodil k naplnění jeho touhy patřit zcela Bohu, jeho tíhnutí k samotě: „*V Toskánsku vlastním horu, jmenuje se Vernia. Je na velmi odlehlém a nehostinném místě, naprosto ideální pro toho, kdo by chtěl konat pokání vzdálen od lidí, anebo touží po životě v samotě. Pokud se ti bude líbit, rád ji, Františku, pro spásu mé duše věnuji tobě a tvým druhům.*“ Návrh se Františkovi líbil. Krátce nato poslal dva ze svých druhů, aby se na místo šli podívat, a poté, co se přesvědčil, že hrabě mluvil pravdu, s velikou radostí horu přijal. Tak se la Verna stala jednou z poustev, kde každoročně trávil delší čas v usebranosti a modlitbě. Nevíme kolikrát sem svatý František vystoupil. Víme však, že tu strávil čtyřicet dní postu k počtě sv. archanděla Michaela, na konci léta roku 1224. Právě tehdy byl zřejmě v la Verně naposled. Byl unavený a nemocný. Jako by pro něj začínala nová niterná pouť se svým Pánem. V la Verně, v nocích modlitby, samoty a vytržení, nachází odvahu k prosbě: zakusit trochu z oné lásky a bolesti, kterou Ježíš Kristus prožíval ve chvílích svého utrpení, smrti a zmrtvýchvstání. A jeho modlitba byla vyslyšena. Kolem svátku Povýšení Svatého Kříže (14. září) dostává jeho tělo rány Ukřižovaného. Na rukou, nohou se tvoří výrůstky ve tvaru hřebů. O ničem podobném se dějiny nezmiňují. Liturgie svátku Stigmat (17. září) na něj vztahuje slova sv. Pavla:

„*Spolu s Kristem jsem ukřižován. Nežiji už já, ale ve mně žije Kristus...
Já totiž na svém těle nosím Ježíšovy rány*“ (Gal 2,20; 6,17).

18. ZÁŘÍ – SV. JOSEF KOPERTINSKÝ

Narodil se v polovině června 1603 v Kopertinu (Copertino) u Lecce v Itálii za nepříznivé rodinné situace. Jeho otcem byl prostý kolář a správce hradu Pinellů, Felix Desa, který doplatil na svou naivní důvěřivost spojenou s dobrotou. Vyhověl prosbě o podepsání sekurity a tím se zaručil za zaplacení dluhu špatného přítele. Následně byl Felix Desa pronásledován zákonem a z tohoto důvodu jeho žena Františka Panaca porodila Josefa ve stáji, kde hledala úkryt. Pokřtěn byl 17. června. Matka zůstala na výchovu Josefa a jeho sestry Livie sama, protože otec stíhaný zákonem opustil vesnici. Jako vzdělaná františkánská terciářka dokázala zvládat životní úděl dobře. V době školní docházky postihl Josefa na hýždí hnisaný

podkožní zánět, hodnocený i jako nebezpečný nádor. Zapáchal a Josefovi začal znemožňovat pohyb. Po pěti letech na lůžku a nezdařeném pokusu o operaci, byl matkou přivezen do poutního kostela Milosrdné Panny Marie v Galatone. Po zbožném obřadu a potření olejem z posvěcené lampy Josefovo onemocnění zmizelo a hned mohl chodit. Období jeho nepřítomnosti ve škole mělo své následky. Josef s nedostatečným nadáním se začal učit obuvníkem, ale záhy se ukázalo, že řemeslo není pro něj vhodné. Uvádí se jeho neschopnost, naivita, nesoustředěnost na manuální práci. Nikdy mu však nechyběla hluboká zbožnost. Chtěl se dostat do kláštera. U minoritů měl několik příbuzných s jistým postavením, ale ti začali klást překážky. V srpnu 1620 se mu podařilo vstoupit ke kapucínům, kde dostal jméno Štěpán, ale pro nepraktičnost při manuální práci a jeho snahu sám si odstranit vřed či výrůstek na koleně, byl po osmi měsících propuštěn. V té době mu zemřel otec, který unikal vězení a podle tehdejšího zákona trest přecházel na syna, kterému bylo právě 19 let. Navíc existovala směrnice zakazující dlužníkům vstup do kláštera. Josef ale věděl kde hledat pomoc - u Panny Marie. Strýc mons. Caputo stavěl sice klášter, ale Josefa nepřijal. Díky sakristiánovi přebýval v podkrovních prostorách kostela a dostával od něj zbytky jídla. Po půl roce se nad ním příbuzní (Caputo, Desa a Panaca) slitovali a zařídili mu místo v klášteře se vstupem do třetího řádu, takže již nespadal pod jurisdikci civilního soudu. Po večerech si četbou doplňoval vzdělání a to napomohlo k tomu, že se po překonání kanonických překážek podařilo Josefa začít připravovat na kněžství. Za pomoci strýců se věnoval studiu etiky, dogmatiky a liturgiky, ale přes všechno úsilí jeho znalosti byly chabé. Na začátku roku 1627 přijal nižší svěcení. Další svěcení bylo podmíněno zkouškami ze čtení, zpěvu a výkladu z evangeliáře, který měl být v latině a to před biskupem. Josef se zvládl naučit jen nejkratší část a vše s důvěrou svěřil P. Marii. Zkoušející pak v těch místech otevřel knihu evangelií a tak Josef dostal jedinou otázku, kterou se zvládl naučit. K dalším zkouškám před udělením kněžství přistupoval v Poggardu poté co strávil noc v úpěnlivé modlitbě k Panně Marii Andělské. Zkoušející prelát, když už měl Josef přijít na řadu, dostal dopis, kvůli kterému zkoušky přerušil a přistoupil k udělení platného kněžského svěcení. Biskupem byl rok, ale nedostatek peněz byl příčinou neobdržení jmenovací listiny. Jako znalec práva biskup počítal i s vysvětlením v Římě. Josef své vysvěcení 18. 3. 1628 bral jako zázrak a milost zprostředkovanou Pannou Marií, k níž se celý život utíkal o pomoc. A zázraky, které později činil, přičítal jí a uzdravené posílal za ní. Od začátku kněžského života zvýšil svou asketickou praxi. Ochotně konal nejnižší práce, aby byl druhým k užitku. Hodně se postil a konal skutky tvrdého umrtvování těla. Nechyběla mu pokora, ale s pokušeními proti slibu chudoby musel nějakou dobu bojovat. Vztah k věcem, které mu dříve scházely, byl poznamenán jeho minulostí. Jednalo se např. o solidní oblečení, hodinky, věci, které nyní dostal darem. V duchu chudoby je prodával a pak pro touhu kupoval zpět. Dobrý Pán mu však pomohl, aby přijal chudobu za svou a setrval v důvěře k němu. Jednou z nejsilnějších Josefových ctností byla absolutní poslušnost k představeným. Pokud se jí dovolávali poslechl je i za extáze, při které své okolí nevnímal. Extáze prožívané s levitací (vzlétnutím) od 4. 10. 1630 patřily k darům, kterými ho Bůh obdařil. Přitahovaly mnoho lidí, ale Josef by se pro své vzlétání někdy propadl studem. Jeho mystický život, který druhé přitahoval, mu nakonec přivodil desetileté období těžkého kříže. Jakákoliv příležitost, pohled na kříž, na stropní nábožnou malbu či jen vyslovení svatých slov, mu někdy stačily k ponoření se do mystického stavu, který doprovázelo fyzické vzlétnutí. Josef postupně pochopil, že Božím záměrem je, aby jeho schopnosti sloužily ke spáse

druhých. Poutníky vyzýval k důvěře Bohu a zdůrazňoval jim: *"Když něco chcete, důvěřujte Bohu a obračejte se na jeho maminku P. Marii. Neztrácejte naději, protože jeho maminka vám pomůže ve všech strastech."* - Byla to slova vycházející ze zkušenosti. Důvěru, lásku k Bohu a poctivost udával jako předpoklad, že se Pán postará. Když Josef prosil o déšť, vždy zapršelo. Co předpověděl, to se stalo. Doteky pouhých částí jeho oděvu vedly k zázračnému uzdravení. V jeho životopise je popsáno velké množství zázraků, mezi nimiž jsou nejpodstatnější ty, které souvisí s obrácením, s obnovením vztahu s Bohem. Josef měl dar nahlížet do lidských srdcí a citlivě upozorňovat na stav ve hříchu. Také říkal: *"Láska k Bohu a k bližnímu jsou základem naší víry."*

Ač nepatrného vzdělání, dělal dojem zkušeného teologa a opravdu uměl dobře radit i působivě kázat. Antonín de San Mauro Forte, jenž byl v letech 1634-1637 provinciálem, byl bratrem Josefem z Kopertina nadšen a posílal ho do klášterů v Puglii a Basilikátě. Z Giovinazu si u provinciála zažádali o Josefovou opakovanou návštěvu. Jedni věřící zde byli udiveni, druzí, nevědouce že Josefovi působí tato poslušnost utrpení, se domnívali, že jeho levitace při mši sv. je podvod a dali podnět k obžalobě u inkvizičního tribunálu. Před něj se na příkaz z Říma musel Josef dostavit do Neapole 25. 11. 1638. V mnohých kláštrech se pak na něj řeholníci dívali velmi opatrně, jako na bratra zapleteného s inkvizicí. Byl poslán do exilu v Assisi, kam dříve vždy toužil se podívat. Byl mu přidělen zpovědník, který pro svou závist ztrpčoval jeho život. V Assisi žil asi přes 15 let v malé cele. O jednom postním jídle, v hrubém, žíněném oděvu, konal tvrdé pokání. Každé ráno se zpovídal a pak sloužil mši svatou, která se často protáhla na 2 až 5 hodin vlivem jeho extáze. Čím pro něj byla eucharistie, vidíme z jeho slov: *"V tajemství Nejsvětější svátosti nám dal Bůh veškeré poklady své všemohoucnosti a odkryl nám přemíru své Božské lásky."* V Assisi začal vydávat pronikavou vůni (symbolizující čistotu), kterou se snažil různě maskovat a měl zde i dar vidění na dálku a vědění. Dne 23. 7. 1653 pro něj přijel vrchní inkvizitor v Umbrii, otec dominikánského řádu. Odvezl Josefa jako vězně v doprovodu vojáků až do Pietrarubbie. I po cestě přes hřebeny Apenin Josef uzdravil malou holčičku vysílenou horečkou a jednoho chromého. Až k cíli cesty na úpatí hory Carpegny projevoval mimořádnou trpělivost. Množství lidí ho přišlo vyhledat i sem a to vedlo k tomu, že snad ze snahy předejít nepokojům a omylům, přemísťovala církev Josefa do stále odlehlejších klášterů. Byl proto mezi kapucíny ve Fossombrone a posledních 6 let, od r.1657, v Osima, kde zemřel 18. září před půlnocí. Blahorečený byl papežem Benediktem XIV. 24. 2. 1753 a kanonizován 16. 7. 1767 papežem Klementem XIII.

19. ZÁŘÍ

– SV. JANUÁRIUS

Původem byl Ital a někteří životopisci se domnívají, že se narodil v Neapoli. Ohledně totožnosti se vedly nemalé diskuse. Nové Římské martyrologium ujišťuje, že

byl biskupem z Beneventa a pro víru byl umučen v Puteole u Neapole v Kampánii. Jeho význam podtrhuje zanechané svědectví krve, která dosud v pravidelném období sama ožívuje, ač k jeho popravě došlo na začátku 4. století. Legenda z 6.-7. století představuje Januária a tehdejší situaci za velkého pronásledování císařem Diokleciánem (304-305). Tento císař jmenoval pohana Timoteje guvernérem Kampánie. Tato oblast se dnes dělí na pět provincií, mezi nimiž je Benevento a Neapol, která je jejím hlavním městem. Příběh začíná uvězněním misenského jáhna Sosia a těch, kteří ho navštěvovali, Prokula, který byl jáhnem v Puteole, a křesťanů Eutychyta a Akucia. Biskup Januáriuš se znal se Sosiou z dřívější doby a není divu, že chodil povzbuzovat jej i jeho druhy i jako vězně pro Krista. O jeho návštěvách se dozvěděl Timotej, který měl nařídito dbát, aby každý, kdo uvěřil v Krista, přinesl modlám oběti a kdo by se zdráhal, aby byl donucen. Poručil proto předvést Januária a vyžadoval od něj zřeknutí se Krista a přinesení oběti božstvu. Současně vyhrožoval, že nebude-li Januáriuš ochoten, podrobí ho hroznému utrpení, kterého se zhrzojí i jím uctíváný Bůh. Januáriuš jej však napomenul, aby nevedl takové rouhavé řeči. Rozhovor v legendárním vyprávění pokračuje dotazem Januáriovi, zda vládne nějakým kouzlem, kterým by proti Timotejovi mohl se svým Bohem zvítězit? Na to on odpověděl, že jeho síla není jiná než ta u Boha v nebi. Timotej chtěl mít pocit dokonalého vítězství a proto rozhodl, aby Januáriuš skončil v ohni. Legenda vkládá Januáriovi do úst modlitbu, v níž říká, že ochotně přijímá toto utrpení a myslí na příslib daný těm, kdo Boha milují. Vzpomenul na tři mládence v ohnivě peci a chválil Boha, který pak nedopustil smrt svého svědka tímto způsobem. Oheň mu prý neublížil a rozhněvaný Timotej v dalším dni přikázal, aby byl i s jeho jáhnem Festem a lektorem Desideriem odvezen do Puteol (dnešní Pozzuoli – obr.). Tam na ně i na další uvězněné křesťany (Sosiuse, Prokulusa a Eutychetesa) byla v amfiteátru vypuštěná divoká zvířata, ale místo, aby mučedníky napadla, obíhala v co nejvzdálenějším okruhu a neublížila jim. Následným soudním rozhodnutím došlo na popravu stětím. Januáriuš poklekl a pozdvihl ruce k modlitbě, při které mu současně s hlavou byl useknutý i prst. K mučedníkovi pak přistoupila místní šlechtična Eusebie a krví Januáriovou naplnila dvě lahvičky či ampule, které s velkou úctou uchovávala a po skončeném pronásledování předala neapolskému biskupovi. Januáriovy ostatky křesťané prý za noci odnesli. V roce 313 byly přeneseny do Neapole a poprvé došlo k zázraku s krví. V katakombách zde byly uloženy asi do 9. století a pak přemístěny do malé kaple vedle kostela. Na jejím místě byla ve 14. století postavena katedrála. V ní se relikvie a krev v ampulích ze 4. století nacházejí od roku 1646, umístěné v barokní kapli. Tato krev se po přiblížení k lebce sv. Januária začne měnit v tekutinu, vře a její objem se zvětšuje. Zmíněný jev je možné vidět zpravidla třikrát v roce: v den památky mučednické smrti - 19. září, v sobotu před první květnovou nedělí, která je připomínkou výročí přenesení ostatků do katakomb a ve výročí exploze sopky Vesuvu,

kterým je 16. prosinec. Tehdy v r. 1631 se občané Neapole obraceli ke svému patronu Januárovi o pomoc a město bylo uchráněno. Jako zázračná ochrana města je vzpomínána i pomoc při morové epidemii v roce 1528 v souvislosti s francouzským obležením. Na očekávaný úkaz zkaplnění krve o poutní slavnosti přichází tisíce věřících a během slavnosti hlavní celebrant nakloní relikviář na stranu a začátek oživení krve je věřícím oznamován. Vědecky je potvrzeno, že jde o pravou krev a přirozené vysvětlení neexistuje.

20. ZÁŘÍ – SV. ONDŘEJ KIM TAEGON, PAVEL CHŎNG HA-SANG

A DRUHOVÉ

První zmínky o křesťanství se dostaly do Koreje kolem roku 1620. V izolované zemi však bylo Kristovo učení brzy přidušeno. Na opravdovém počátečním rozkvětu církve v této oblasti o více jak sto let později mají zásluhu laici, kteří uvěřili Kristu, přijali jeho sv. Ducha a ve spolupráci s ním přinesli velký užitek. Svědectví, které vydávali, nakonec stvrdili svou krví. Psal se rok 1784, když jeden ze členů korejské delegace, pan Yi Song - Hun, přijal v

Pekingu od francouzského misionáře P. Jana Josefa de Grammont sv. křest i nové jméno Petr. Nejenže jeho skupina přinesla do Koreje Písmo svaté, ale Petr, zvláště mezi inteligencí, velmi úspěšně rozšiřoval víru v Krista. O sedm let později početně významná skupina křesťanů začala vládě vadit. V roce 1794 přišel do Koreje čínský kněz Jakub Cho a po sedm let v zemi horlivě působil. Pak byl zajat a odsouzen asi se třemi sty křesťany. Vláda vyslovila obavy, že šíření cizí kultury a civilizace by mohlo vést k ohrožení suverenity a možná i k její ztrátě. S krvavým útlakem místní církev nabývala na síle a do Říma poslala petici se žádostí o kněze i o biskupa. Papež Pius VII., který byl v té době Napoleonovým vězněm, nemohl vyhovět. Teprve po zvolení papeže Řehoře XVI. byl v r. 1831 do Koreje jmenován apoštolský vikář z Francie, který ale cestou zemřel. Než se do země dostal nový biskup, uplynuly asi dva roky. S tímto nově jmenovaným biskupem Vavřincem Imbertem připluli dva francouzští kněží: Petr Maubant, Jakub Chastan, k nimž se přidal Číňan P. Patrik Ryu. V roce 1839 francouzští duchovní byli jako organizátoři církve dopadeni a 21. 9. umučeni (další údaje v přehledu poř.čís.42-44). Na jejich místo nastoupili: biskup Ferréol, misionář Antonín Daveluy a první domorodý kněz Ondřej Kim Tae-gŏn. *Ondřej Kim Tae-gŏn* jako první korejský kněz je zařazen do čela (s místním

laikem Pavlem) dnešní památky mučedníků a z toho důvodu je i zde připomínán jako první, ač v následném chronologickém přehledu by byl na 72 místě. Narodil se v roce 1821 v Solmoi v Ch'ungch'ong v Koreji jako syn zemědělce Ignáce Kim Chejun (+26. 4. 1839). V 15 letech odešel se dvěma druhy do Macao, aby se připravoval na svátost kněžství. Poprvé se marně pokoušel o návrat do vlasti v prosinci 1842, ale podařilo se mu to až téměř o tři roky později. Vysvěcený byl v Šanghaji 17. 8. 1845. Mezi prvním začal organizovat přepravu francouzských misionářů ze Šanghaje do Koreje pomocí člunu. To se podařilo 12. října. Na přání biskupa Ferréola udržoval kontakt s čínskými rybáři za účelem korespondence se zahraničím. V roce 1846 byl dopaden a jako křesťan uvězněn. Při výslechu se ho mandarín otázel, zda je křesťan, což Ondřej Kim potvrdil. Na otázku proč vyznává králem zakázané náboženství odpověděl: „Protože je pravdivé. Učí mě ctít Boha a zajistí mi věčnou blaženost.“ Na výhrůžku, že pokud se Boha nezřekne, bude ubit, řekl: „Jak vy rozhodnete, já svého Boha nikdy neopustím.“ Poté mu na krk upevnili velkou dřevěnou desku a zavřeli ho v kobce. Deska mu bránila jak v pohybu, tak v ulehnutí. Ruce měl spoutané a provazy omotané kolem těla v místě ledvin. Jeho utrpení sledovali dva uvěznění námořníci a zvědavci, kteří se na něj přišli podívat a Ondřej Kim jim přitom kázal. Po několika dnech byl odveden ke guvernérovi v Kima Kaitsu. Také zde hlásal základní pravdy víry s odhodláním pro ni položit život. Při výslechu po něm chtěli, aby uvedl jména dalších křesťanů. On však zdůraznil, že by to bylo proti přikázání lásky. Byl odsouzen k trestu smrti. V Saenamto u Soulu byl mučen a na pobřeží 16. 9. sťat. Jeho tělo křesťané pohřbili v horách. *Pavel Chōng Ha-sang* se narodil v roce 1795 v Majae (dnes Neung-ne-ri) v provincii Gyeonggi-do v Jižní Koreji. Byl synem Cecílie Yu Sosa, která byla 23. 11. 1839 ve vězení utlučená holemi ve věku 78 let. Jeho mladší sestru Alžbětu popravili 20. 12. 1839 a staršího bratra s otcem již v r. 1801. Od 20 let Pavel Chōng údajně bydlel v Soulu a pomáhal zde chudým. Nejen se modlil o vyslání kněží do své vlasti, ale také tuto žádost napsal papeži. V zimě, r. 1836-37, pomáhal biskupovi Vavřinci Imbertovi a jeho dvěma kněžími na jejich misijní cestě. Do Koreje dorazili 31. 12. 1836. Tlumočník Pavel zůstal jejich pomocníkem a působil jako katecheta. V té době počet věřících stoupl podle uvedených odhadů na 9000 křesťanů a nedal se utajit. Tři misionáři byli zatčeni 6. 9. 1839 a popraveni 21. 9. Dopaden byl i horlivý laik Pavel Chōng Ha-sang. Při výslechu na výtku, že hájí a vychvaluje náboženství cizinců a krále s mandaríny má snad za provinilce, když je zákazují, odpověděl: „Proti těmto slovům nemám co namítat. Musím tedy zemřít.“ Dne 22. září byl v Soulu sťat. Oba korejští mučedníci byli mezi 79ti, kteří mezi léty 1839 až 1846 podstoupili smrt pro Krista a byli v červenci 1925 blahorečeni papežem Piem XI. Ke kanonizaci této skupiny došlo společně s 24 mučedníky z let 1861 až 1867 (beat. 6. 10. 1968 Pavlem VI.) při pastorační návštěvě papeže Jana Pavla II. v Koreji.

21. ZÁŘÍ - SV. MATOUŠ

Plně vyličit jeho postavu je popravdě řečeno takřka nemožné, protože zprávy, ve kterých se o něm hovoří, jsou skrovné a zlomkovité. Nemáme-li tedy k dispozici jeho životopis, pokusíme se aspoň, na základě evangelií, načrtnout jeho profil. V seznamu dvanácti Ježíšem vybraných apoštolů se však Matouš, jehož hebrejské jméno znamená „dar Boží“, vyskytuje pokaždé (srv. Mt 10,3; Mk 3,18; Lk 6,15; Sk 1,13). První kanonické

evangelium, které nese jeho jméno, jej v seznamu apoštolů velmi přesně charakterizuje jako „celníka“ (Mt 10,3). Takto je ztotožněn s člověkem sedícím v celnici, kterého Ježíš volá, aby jej následoval: Když odtamtud šel Ježíš dál, uviděl v celnici sedět člověka, který se jmenoval Matouš. A řekl mu: „Pojď za mnou!“

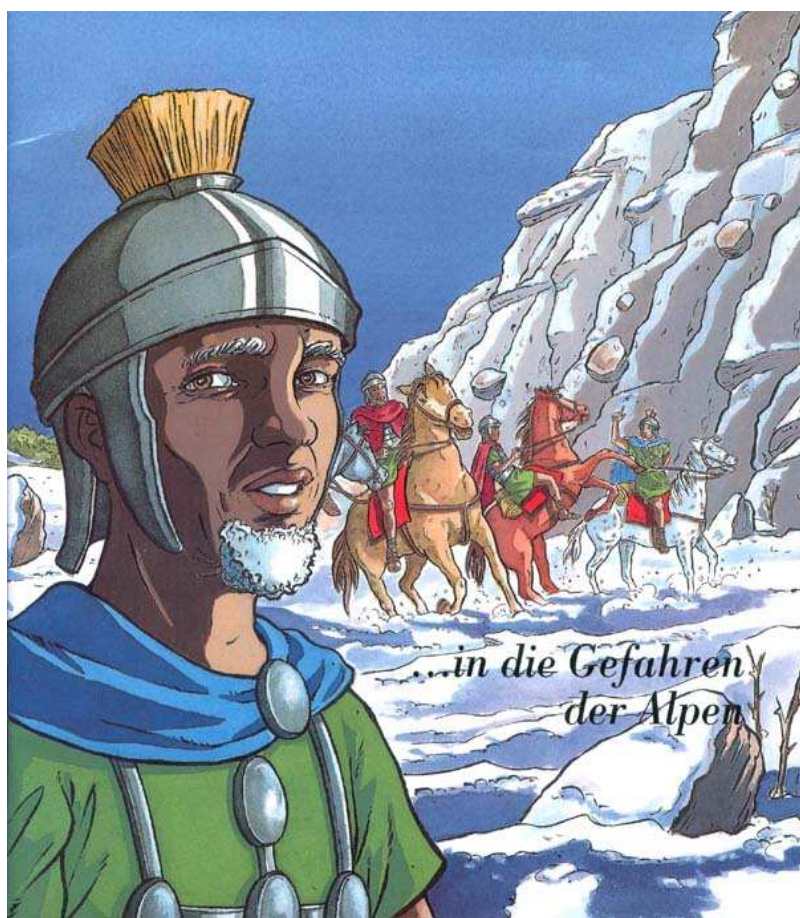
On vstal a šel za ním“ (Mt 10,3). Také Marek (srv. 2,13-17) a Lukáš (5,27-30) vyprávějí o povolání člověka, jenž seděl v celnici, a nazývají ho Levi, ale je to tentýž apoštol. Abychom si mohli představit scénu, popisovanou v Matoušově evangeliu (9,9), stačí si vybavit velkolepý Caravaggiův obraz nacházející se zde v Římě v kostele sv. Ludvíka (obr.). Z evangelií vyplývá další životopisná črta - v pasáži, která bezprostředně předchází vyprávění o povolání, se mluví o zázraku, jenž Ježíš vykonal v Kafarnau (srv. Mt 9,1-8; Mk 2,1-12) situovaném v blízkosti Galilejského moře, tedy Tiberiadského jezera (srv. Mk 2,13-14). Z toho lze vyvodit, že Matouš vykonával funkci výběrčího daní v Kafarnau, které leží právě „při moři“ (Mt 4,13) a kde byl Ježíš v Petrově domě stálým hostem. Na základě těchto prostých údajů plynoucích z evangelia můžeme vyvodit několik závěrů. Prvním z nich je, že Ježíš přijímá do skupiny svých blízkých člověka, jenž byl podle tehdejšího veřejného mínění v Izraeli obecně považován za hříšníka. Matouš totiž nejen manipuloval penězi považovanými za nečisté, protože pocházely od národa, který byl Božímu lidu cizí, ale spolupracoval také s jeho nenávistně chtivým představitelem, jímž vybrané daně pak mohly být libovolně použity. Z tohoto důvodu evangelia několikrát a jednotně mluví o „celnících a hříšnících“ (Mt 9,10; Lk 15,1) či o „celnících a nevěstkách“ (Mt 21,31). Kromě toho v celnících spatřují příklad hamižnosti (srv. Mt 5,46: mají rádi pouze ty, kteří mají rádi je) a zmiňují jednoho z nich, Zachea, jako „vrchního a velmi bohatého celníka“ (Lk 19,2). Lid o celnících dokonce hovoří jako o „lupících, podvodnících a cizoložnících“ (Lk 18,11). Na základě těchto narážek nás upoutá první fakt: Ježíš neodepírá své přátelství nikomu. Ba dokonce právě u stolu v domě Matouše-Leviho pronáší jako odpověď těm, kteří vyjadřovali své pohoršení nad tím, že přichází do tak málo doporučené společnosti, důležité prohlášení: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem povolat spravedlivé, ale hříšníky“ (Mk 2,17). Dobrá zpráva evangelia spočívá právě v tom, že Boží milost je nabídnuta hříšníkovi! Na jiném místě, v proslulém podobenství o farizeovi a celníkovi, kteří se přišli modlit do chrámu, Ježíš přímo poukazuje na celníka jako na cenný příklad pokorné důvěry v Boží milosrdenství. Zatímco farizej je hrdý na svou mravní dokonalost, „celník ...se neodvažoval ani pozdvihnout oči k nebi, ale bil se v prsa a říkal: „Bože, buď milostiv mně hříšnému!“ A

Ježíš k tomu poznamenává: „Říkám vám: Celník se vrátil domů ospravedlněn, ne však farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen“ (Lk 18,13-14). V postavě Matouše nám tedy evangelia podávají skutečný paradox: ten, kdo je zdánlivě nejvíc vzdálen svatosti, se může stát dokonce vzorem pro přijetí Božího milosrdenství a nechat pak ve svém životě vyniknout jeho podivuhodné účinky. V této souvislosti sv. Jan Chrysostom činí významný postřeh, když poznamenává, že pouze v několika vyprávěních o povolání se poukazuje na práci, kterou dotyční právě konali. Petr, Ondřej, Jakub a Jan byli povoláni, když byli na rybolovu, Matouš právě když vybíral daně. V obou případech jde o práci malého významu, poznamenává Chrysostom, „poněvadž není nic odpornějšího než výběrčí daní a nic obyčejnějšího než rybolov“ (In Matth Hom.: PL 57,363). Ježíšovo povolání tedy dopívá i k lidem z nižších sociálních vrstev při konání jejich každodenní práce. Další závěr, který plyne z evangelního vyprávění, spočívá v tom, že Matouš na Ježíšovo povolání okamžitě reaguje: „vstal a šel za ním“. Stručnost této věty jasně ukazuje na Matoušovu pohotovost v odpovědi na povolání. Znamenalo to pro něho opustit všechno, zejména to, co mu zaručovalo příjem jistého, třebaže často nespravedlivého a nedůstojného výdělku. Matouš zřejmě pochopil, že důvěrné přátelství s Ježíšem mu již nedovoluje pokračovat v činnosti, kterou Bůh neschvaluje. A lze si snadno domyslet, jak zmíněnou skutečnost vztáhnout na dnešek: také dnes je nepřijatelné, abychom přilnuli k věcem, jež se neslučují s následováním Ježíše, jako například nepoctivé obohacování. Ježíš to říká bez obalu: „Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej svůj majetek a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě“ (Mt 19,21). A právě to učinil Matouš, vstal a následoval ho! V tom, že ?vstal?, lze právem spatřovat jeho rozhodnutí skoncovat s životem v hříchu a vědomě přijmout novou, poctivou existenci ve společenství s Ježíšem. Připomeňme nakonec, že starobylá tradice církve je jednotná v tom, že Matoušovi připisuje autorství prvního evangelia. Poprvé to zmiňuje již Papiáš, biskupem z Hierapolis ve Frýgii, který kolem roku 130 píše: „Matouš sesbíral [Pánova] slova v hebrejském jazyce, a každý je vykládal jak uměl“ (viz Eusebius z Cesareje, Hist. eccl. II,39,16). Historik Eusebius k tomu dodává: „Když se Matouš, který kázal nejprve mezi hebreji, rozhodl odejít také k jiným národům, napsal ve své mateřské řeči evangelium, jež hlásal ve snaze nahradit těm, od nichž odcházel, písemně to, co jeho odchodem ztráceli“ (ibid. III,24,6). Evangelium napsané Matoušem hebrejsky či aramejsky už nemáme, ale v řeckém evangeliu, které máme, i nadále slyšíme přesvědčivý hlas celníka Matouše, jenž poté, co se stal apoštolem, pokračuje v hlásání spásonosného Božího milosrdenství. A tomuto poselství svatého Matouše nasloucháme, stále znovu o něm rozjímáme, abychom se i my naučili rozhodnosti vstát a následovat Ježíše.

(Benedikt XVI.)

Z tradice je patrné, že svatý Matouš hlásal evangelium nejprve Židům v Palestině, pak se odebral k jiným národům; o jaké se však jednalo, zůstává nejisté. Má se za to, že pobýval v Etiopii, v pontu, v Persii, v Makedonii a v Irsku. Traduje se, že právě Etiopie byla evangelizována právě apoštolem Matoušem, jenž přivedl k obrácení jejího krále Egipa i celou královskou rodinu. Vyprávění se pozastavuje zvláště u královny dcery Ifigenie, která se po přijetí křtu zasvětila Pánu a Matouš ji postavil do čela dvou stovek zasvěcených panen. Po králově smrti se zmocnil trůnu jeho bratr Itarchos a z mocenských důvodů chtěl za manželku svou neterť Ifigenii. Ta však kladla takový odpor, že se Itarchos snažil najít zastání u Matouše a použít ho jako svého vyslance u dívky. Tento však byl na hony vzdálen tomu, aby se propůjčil královým choutkám, v slavnostní řeči ukázal na zvrácenost takového úmyslu a při slavení eucharistie pronesl slova, která vzbudila v Itarchovi takový hněv a rozlícení, že nařídil, aby Matouše zabili. Ifigenie rozdala svůj majetek

kněžím a žádala, aby byl zbudován velký chrám k poctě apoštola. Římské martyrologium uvádí 21. září jako den smrti svatého Matouše; píše se tu, že hlásal evangelium v Etiopii a tam podstoupil mučednickou smrt. Téhož dne se připomíná i svatí Ifigenie, panna. Na 6. května totéž martyrologium klade památku přenesení těla sv. Matouše z Etiopie do Salerna přes Paestum. Salerno už v roce 954 uchovávalo tělo svatého Matouše, ale kvůli smutným okolnostem doby, se uchovávalo na skrytém místě, takže upadlo v zapomnění. V roce 1080 bylo nalezeno a uloženo v chrámu, který byl za tímto účelem zbudován a posvěcen sv. Řehořem VII. (spolupatron Salerna). Dopis, který papež napsal 18. září 1080 tehdejšímu arcibiskupu Salerna, Alfano I., aby mu vyjádřil svou účast v radosti nad nalezením těla sv. Matouše, je nesporným historickým dokumentem. Tělo svatého Matouše tak spočívá v Salernu, ve freskami pokryté kryptě nádherné katedrály, - zbudované Robertem Giuscardem a spolu s kryptou slavnostně posvěcené v červenci roku 1084 samotným papežem Řehořem VII. (který z Říma uprchl do Salerna a zde také zemřel), - kde je po staletí relikvií nesmírné úcty. (Foto: Eucharistie u hrobu sv. Matouše v kryptě katedrály v Salernu, *Iter ad Christianae Religionis Divitias in Italia quae ad Fidem Amoremque Christi nos promovent*, Salerno, Itálie, 2. 7. 2016.)

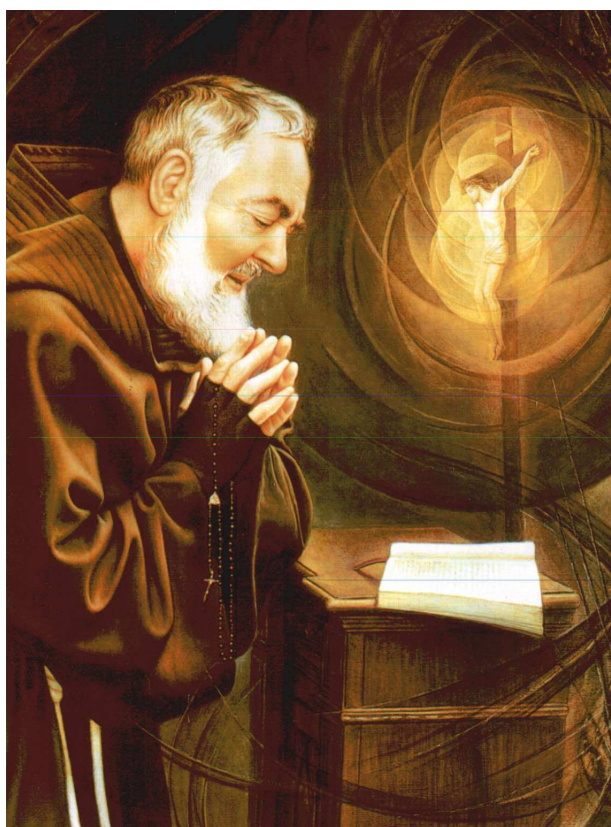

22. ZÁŘÍ – SV. MAURICIUS (MOŘIC) A DRUHOVÉ

Mořic velel legii složené z horlivých křesťanů. Svým vojákům byl příkladem jak v udatnosti, tak i ve víře a lásce ke Kristu. Protože byli křesťané, byla jejich legie decimována a nakonec jeden za druhým položili pro Krista své životy. Stalo se to na území města St. Mauric v kantonu Wallis ve Švýcarsku. Jedná se o část armády, která byla vytvořena z mužů pocházejících z Horního Egypta, převážně z Théb (dnes Karnak) a okolí. Výjimečná byla tím, že byla sestavena z křesťanů, kteří dokázali být věrni své víře a nikdo a nic je od Krista nemohl odloučit.

Hlavním velitelem byl Mauricius (Mořic) a dalšími veliteli Exsuperius a Kandidus. Svým vojákům byli příkladem statečností i křesťanskou zásadovostí. Počet armády ani mučedníků této legie není přesně znám. Zlatá legenda hovoří o 6666 mužích. Jejich postupná poprava spadá do doby pronásledování za císaře Diokleciána a Maximiana, kteří spolu vládli do roku 305. Dioklecián na východě se sídlem v Nikomédii a Maximian na západě měl sídlo v Miláně a pak v Ravenně. Tento Maximian se mezi léty 286 a 302 vypravil se svou armádou do jižní Gallie, kde potlačoval vzpouru Bagaudů. Mauriciova legie dostala příkaz k přesunu a měla se připojit k Maximianově armádě poblíž Ženevského jezera. Uváděné detaily jsou poněkud rozličné. Maximian po překročení Alp tábořil na úpatí hory sv. Bernarda v údolí Rhónském u Oktodura (pozdější Martigny) a

nechal zde konat slavnosti s obětmi pohanským bohům, které měly armádě zajistit vítězství. Vojáci asi měli u pohanských oltářů i skládat přísahu, že budou bojovat proti Bagaudům a stíhat křesťany jako nepřátele státu a bohů. Thébská legie se o tom dozvěděla a pozměnila směr cesty. Pokračovala mimo císařský tábor přes úžlabinu Agaunskou k Ženevskému jezeru. Císařské rozkazy je však dostihly a Mauricius na ně odpověděl přibližně takto: "Jsme odhodláni císaři sloužit věrně a statečně proti nepřátelům, ale nemůžeme obětovat modlám ani se podílet na pronásledování svých křesťanských bratrů a sester." Maximiana tento odpor rozhněval a rozkázal, aby kvůli neposlušnosti byl podle vojenských zákonů každý desátý muž Thébské legie zabit. Avšak ani poté, co jeho vojáci splnili rozkaz, vojáci Thébské legie svůj postoj nezměnili. Jejich velitelé, zejména Mauricius s Kandidem, je povzbuzovali k trpělivosti a vytrvalosti a připomínali, že jejich popravení bratři již zvítězili, dosáhli mučednické koruny a je třeba se nebát následování s křesťanskou statečností a věností Bohu. Císaři vzkázali, že se mu zavázali ke službě tělem a krví, ale srdcem i duší že náleží Bohu. A svědomitě ho budou poslouchat, pokud nepůjde o rozkazy přičící se vůli Boží. Odpovědí císaře bylo opakované decimování legie. Nakonec svým vojskem Thébskou legii obklíčil a nařídil jejich zmasakrování. Tato legie byla již vzpomínána při mučednické smrti Felixe a Reguly 26. 6. Ostatky mučedníků byly v Agauna vyzdvíženy kolem roku 380 a nad místem nálezu nechal walliský biskup Teodor postavit svatyni, která se stala poutním místem. V roce 445 byl příběh Thébské legie zaznamenán sv. Eucheriem z Lyonu. Král Zikmund v září 1515 rozhodl, aby zde u chrámu těchto mučedníků byl založen klášter. Ten byl v r. 1574 vydrancován Lombardě a v 10. století Saracény. V roce 1128 ho převzali augustiniáni. Současná bazilika v Saint-Maurice-en-Valais je již osmou stavbou v místě hrobu mučedníků. Roku 962, z iniciativy císaře Oty, došlo k papežskému potvrzení kultu mučedníků Thébské legie. Král Vladislav I. v roce 1158 přinesl z Milána pro hlavní pražský chrám kost a meč sv. Mauricia a později svatovítský chrám obdržel ještě další části z ostatků jeho legie.

23. ZÁŘÍ – SV. PIO Z PIETRELCINY

Jeden z proslulých světových autorů napsal: „Pokud by se vyhlášoval Oskar sympatie u světců, dnes by ho nepochybně získal P. Pio. Jen zřídka se totiž stává, aby řeholník dosáhl takové obliby a byl tolik oslavován. Jeho popularita a věhlas dosahují hvězdných výšin a to nejen u věřících“.

Z pohledu novináře je toto konstatování jistě příznivé, ovšem z hlediska náboženského pokulhává. Mluvíme-li totiž o svatých, lidská měřítká tu postrádají svou váhu, protože tu neexistují kvalifikace ani stupně a veškeré pokusy o sestavení jakési *hit parade* jsou předem odsouzeny k nezdaru. Když Církev den co den prožívá vrchol eucharistické víry,

připomíná svaté v mešním kánonu slovy: „... se všemi spravedlivými od počátku světa“ (II. eucharistická modlitba). Svatí tedy jsou spravedlivými především u Boha. Nelze však přehlédnout, že úcta k P. Piovi dosáhla závratných rozměrů u miliónů lidí, od těch nejprostších až po vládní činitele, osobnosti kultury, Církve či ty, kteří teprve Boha hledají. Jde vskutku o „světovou klientelu“, jak o něm při jedné generální audienci pronesl papež Pavel VI. (20.2.1971). O P. Piovi se právem říká, že byl „světcem lidu“, aniž bychom si snad uvědomovali, že právě to je specifickým charizmatem kapucínského řádu. Otevřme tedy poselství tohoto „prostého kapucína, který svým životem přiváděl svět v úžas“.

Narodil se 25. května 1887 ve čtvrti Castello městečka Pietrelcina a při křtu dostal jméno František (Francesco). Je zajímavé, že významnou roli v životě budoucího Otce Pia hrálo číslo pět, které je tichým odkazem na jeho celoživotní povolání nést na sobě pět ran Kristových neboli stigmata. Už jen to, že se narodil v pátém měsíci roku a to 25., což je 5x5 a že pocházel z pěti dětí. Významnější je však to, že to bylo právě v pěti letech, kdy s příchodem užívání rozumu, začal, podobně jako sv. Veronika Giuliani, jistě ne bez přispění Boží milosti, pociťovat naléhavé nutkání zasvětit se Pánu Bohu. Proto tíhnul k samotě a často se stranil dětských her s kamarády, takže mu to maminka až vytýkala. Toulal se přírodou a trávil dlouhé hodiny v přemýšlení a rozjímání. Jak později přiznal svému duchovnímu vůdci v době studií, začal mít právě v tomto pátém roce různá zjevení a extáze, které jej neopustily až do konce života. Je však třeba hned říci, že to nebyla vždy vidění příjemná. O svá práva se totiž hlásil i ďábel a trápil jej velmi krutými a vtíravými útoky, kterými jej chtěl odradit od neobyčejné životní cesty, kterou mu Bůh připravil a pro kterou si ho v již tak raném věku připravoval. Malý František, ačkoli byl ještě malé dítě, brzy pochopil, že má-li obstát v těchto zkouškách, musí všechnu svoji důvěru složit do modlitby. Tajně dokonce konal tvrdé pokání a místo polštáře si dával na spaní pod hlavu kámen. Bylo jen logickým pokračováním těchto bojů, že později vstoupil do kapucínského Řádu. Jeho otec se jmenoval Grazio Maria a ještě krátce před Františkovým vstupem do Řádu odešel za prací do Jižní a později do Severní Ameriky. Maminka Maria Giuseppa (Pepína) tedy celou tíži zodpovědnosti za rodinu musela nést sama. Bylo pro ni velmi těžké jej propustit, protože rodina žila v extrémní bídě a potřebovali jej. Měla však dostatek odvahy, důvěřovat Pánu, že je neopustí, a proto dala Františkovi své požehnání. František Forgione vynikal pevností povahy a upřímností, která někdy hraničila až s vesnickou drsností jeho rodného kraje, kde zimy byly dosti chladné a léta parná. Lidé tohoto kraje byli zvyklí trpět mlčky a říkat pravdu bez toho, že by hleděli, čím kdo je. Právě tyto vlastnosti byly po dlouhá léta silnou stránkou P. Pia i ve zpovědnici, kde za přispění milosti dovedl vždy nazývat věci pravými jmény bez ohledu na to, jak důstojnou osobu měl před sebou. Pevná povaha, kterou zdědil po svých rodičích obsahovala v sobě i dar pohotově a vtipně odpovídat nebo vyprávět způsobem, který si rychle dovedl sjednat pozornost posluchačů. S kapucínským Řádem spojil mladý František Forgione svůj život velmi záhy. Hábit oblékl v městě Morcone již 6. ledna 1903, tedy v necelých šestnácti letech, jak tehdy bylo běžné. Od té chvíle už navždy byl pro všechny jen br. Pio z Pietrelciny. Po noviciátu studoval rétoriku a pak filozofii a teologii a 27. ledna 1907 složil doživotní sliby. Rok nato se jeho zdravotní stav zhoršil natolik, že byl nucen na čas zanechat klášterního života a studovat v soukromí. Zdravotní obtíže a tělesná slabost ustupovaly jen zvolna, ale i přesto byl dne 10. srpna 1910 vysvěcen na kněze. Bylo to v dómu v Beneventu. I pak ale až do roku 1916 žil v rodině a jen na kratičká období se

vracel do kláštera. Dokonale tak splynul s lidmi toho kraje, ke kterým mluvil v rodném nářečí. Počínaje 7. zářím 1911 se u něj jedenkrát týdně začaly objevovat Kristovy rány v dlaních a nohou, provázené prudkými bolestmi, které však vždy zase zmizely, takže se mu dařilo vše tajit. Později se k těmto ranám přidal jedenkrát týdně i prožitek Kristova bičování a korunování trním. V říjnu 1911 proto upadl do vysokých horeček a podivných stavů, které měly za následek, že po 21 dní nemohl přijímat žádný pokrm a žil jen z eucharistie. Pak vše zase odeznělo a roku 1916 musel narukovat jako sanitář do války. I zde však pokračovaly těžké útoky ze strany ďábla a zdravotní potíže, pro které byl po krátké době propuštěn do zálohy. V září 1916 se "dočasně" přestěhoval do San Giovanni Rotonda, aby se trochu nadýchal horského vzduchu, který potřeboval pro upevnění svého zdraví. Boží Prozřetelnost však chtěla jinak, a tak v S. Giovanni Rotundu zůstal nepřetržitě až do své smrti po celých dvaapadesát let (s výjimkou období vojenské služby a jiných drobných pobytů jinde). Od srpna 1916 byl již rektorem Serafinské školy v San Giovanni Rotondo, kde se věnoval běžným povinnostem. Postupně se kolem něj začala utvářet duchovní rodina, která se každým dnem zvětšovala a o kterou on pečoval svými promluvami, povzbuzeními, a zvl. velmi hutnou korespondencí, kterou však musel v některých letech na pokyn církevních úřadů přerušit. Byly to celé koše korespondence, se kterou mu museli pomáhat spolubratři. Většinu dopisů jen zběžně prohlédl, přesto však lidé dostávali správnou odpověď.

Dne 20. září 1918 se mu v San Giovanni Rotundu stalo něco, co zcela změnilo jeho další život. Když se modlil před křížem v chórové kapli starého kostela, měl náhle vidění: On sám o tomto mimořádném okamžiku napsal o měsíc později (22. října) svému duchovnímu vůdci Benediktovi od sv. Marka in Lamis: *"Po slavení mše svaté jsem se modlil v chóru, a tu jsem byl zaskočen jakýmsi spočinutím podobným sladkému spánku. Všechny vnější i vnitřní smysly a také schopnosti duše se nacházely v nepopsatelném ztišení. [...] A zatímco se toto všechno odehrávalo, spatřil jsem sám sebe stojícího před tajemnou Osobností."* Když ta Osobnost odešla, Otec Pio si všiml, že jeho ruce, nohy i bok *"byly probodnuty a řinula se z nich krev."* „Kolikrát mi – krátce předtím Ježíš řekl – opustil bys mne, můj synu, kdybych tě neukřížoval...“. Sám P. Pio o sobě říkal: „Co vám mám o sobě povědět? Vždyť sám sobě jsem tajemstvím“. Jestliže však Boží prozřetelnost svěruje každému člověku na zemi zcela jedinečné poslání, jaký byl úděl P. Pia? Během návštěvy ad limina, v dubnu 1947, se papež Pius XII. ptal Mons. Cesarana: „Co dělá P. Pio?“ A ten mu pohotově odpověděl: „Svatosti, snímá hříchy světa“. Mnohdy se svěroval spolubratři: „Duše se nedostávají darem, ale vykupují se. Nevíte, co stály Ježíše? Dnes a povždy je třeba za ně platit stejnou mincí“.

Při vzpomínce na svůj vstup do kapucínského řádu, v listopadu 1922, napsal: „Ó Bože, ... už od té chvíle jsi svému synu svěřil nesmírné poslání. Poslání, které znáš jen ty a já. Ach, Bože ..., vnitřně slyším hlas, který mi neustále říká: obětuj a posvěcuj se“ (*Epist.* III., 1010). Byl si tedy vědom, že si ho Bůh vyvolil, aby skrze lásku a kříž spolupracoval na Kristově vykupitelském díle. Spolu s Kristem ukřížován, už nežil on, ale v něm žil Kristus – jak píše sv. Pavel (*Gal* 2,19ss). Otec Pio přijal kříž v přesvědčení, že celý jeho život, stejně jako život jeho Mistra, bude „mučednictvím“. V červnu 1913 napsal svému duchovnímu vůdci, P. Benediktovi: „*Pán mi jako v zrcadle dává poznat celý můj budoucí život, který není ničím jiným, než 'mučednictvím'*“ (*Epist.* I., 368). Avšak ani tato jasná vize nejisté a trýznivé budoucnosti jej nenaplňovala neklidem. Právě naopak, v hloubi duše prožíval radost, že se mu dostalo povolání spolupracovat na spáse duší, a to skrze utrpení,

jež čerpá svou hodnotu a účinnost ze skutečné účasti na Ježíšově kříži (srv. *Epist.* I., 303). Proto P. Pio přijímal dobrovolně a s radostí všechna tělesná utrpení, která mu Pán nabízel, a v srdci vnímal stále naléhavější Boží hlas, který jej volal k obětování se za bratry (srv. *Epist.* I., 328ss). Většina tento aspekt mnoho nezná, a to i proto, že se o něm málo mluví. U P. Pia se totiž zdůrazňují mnohé jiné věci, které lze snáze pochopit a přijmout. Avšak vyloučíme-li ze života a spirituality P. Pia kříž, vyprázdníme jeho svatost. Ovšem kříž nikoli jako epizodu, nýbrž jako životní postoj, protože celý jeho život se odvíjel ve stínu kříže ke slávě Boží, k osobnímu posvěcení a ke spáse bližních. Zcela a ve všem tak kráčel ve šlépějích Mistra – Krista, který dobrovolně a s láskou přijal Otcovu vůli: „Oběti ani celopaly jsi nežádal, ale připravils mi tělo ... Tehdy jsem řekl: hle, přicházím, Bože, abych plnil tvou vůli (Žid 10,5). Od roku 1910 až do své smrti v roce 1968 žil jako ukřižovaný, po příkladu Krista nesl kříž svůj i kříž trpícího lidstva, které se k němu obracelo. V březnu 1948 napsal jedné bosé karmelitce: „*Jednoho dne, až nám bude dáno spatřit plný polední jas, tehdy poznáme, jakou hodnotu, jakými poklady byla pozemská utrpení, jimiž jsme si zasloužili vlast, která už nebude mít konce. Od velkorysých a milujících duší Bůh očekává hrdinství a důvěru v něj, aby po výstupu na Kalvárii dospěli na horu Tábor*“. Celých 50 let pak tyto rány navzdory snaze lékařů zůstaly nezahojené, čerstvé a stále krvácely, zvláště v pátek. Svět viděl ve stigmatěch senzaci, sám P. Pio je pokládal za trest Boží spravedlnosti. Říkal: „*Je pro mne velmi těžké snášet tento oheň, který Ježíš zapálil v mém maličkém srdci. Jsem stravován láskou k Bohu a k bližnímu.*“ Určitý čas se musel zdržovat v ústraní a byl podroben přísným lékařským zkoumáním ze strany Posvátného Oficia, které prohlásilo, že „*nenachází nic nadpřirozeného na těchto skutečnostech*“ a uložilo bratrovi, že nesmí slavit mši sv. na veřejnosti a že nesmí odpovídat na dopisy jemu adresované ani osobně ani pomocí prostředníka. Od 9.6.1931 až do r. 1933 měl dokonce zakázáno vykonávat jakoukoli službu jménem Církve (mohl pouze soukromě sloužit mši svatou). Podobná omezení uložil P. Piovi i apoštolský vizitátor v letech 1960-1964. Tato opatření byla jistě bolestivá, ale Otec Pio kategoricky odmítal snahy některých svých ctitelů, kteří se snažili obejít nějak tato nařízení a zjednat mu svobodu. On totiž miloval toutéž láskou Krista i jeho Snoubenku Římskou Církev, kterou vždy považoval za svou Matku, i když mu způsobovala mnoho vrásek na tváři. Dne 2. dubna 1932 napsal Manfredonskému biskupovi Andreovi Cesaranovi: „*Z hlubokého ticha své celičky slyším jako ozvěnu falešné hlasy, které se točí kolem mé ubohé osoby. Jsem velmi znechucen nehodným chováním, které mají falešní proroci, jež se ohánějí mým jménem. Musel jsme je varovat [...], aby krotili toto své nadšení a respektovali to, co nařídilo Posv. Oficium.*“ Jako pravý syn sv. Františka, i on v sobě živil „velkou důvěru v kněze, kteří žijí podle pokynů sv. římské Církve“. Vytrvale říkal: „*Bolesti, to jsou poklady Ducha*“. Mezitím dostal od Boha v kromě daru vidění do svědomí a skrytých myšlenek člověka (*kardiognoze*) také schopnost být současně na dvou místech (*bilokace*), která mu umožnila být zcela svobodný, věnovat se zcela modlitbě a současně být v době svobody i k dispozici pro službu lidem. Od roku 1936 začal naplno rozvíjet svou činnost a vzniká jeho »Casa Sollievo della Sofferenza« (neboli Dům úlevy v utrpení), který byl mohutným pokusem zpřístupnit kvalitní lékařskou péči i těm nejchudším. V jeho rodné obci současně vznikala nový klášter. Obojí bylo postaveno zcela z darů věřících. Ani jeden kámen nebyl koupen. O své nemocnici vždy zdůrazňoval: Nechci přinášet úlevu pouze tělu, to by byla jen dobře vybavená klinika, »přineste nemocným Boha«. Poliklinika byla slavnostně otevřena dne 5. května 1956 za přítomnosti kardinála Giacoma Lercara (Pius XII. tuto nemocnici

v promluvě z 8. května 1956 označil za jednu z nejlépe vybavených nemocnic Itálie). Na duchovní podporu „Domu úlevy“ začaly stovky jeho »duchovních dětí« vytvářet »Gruppi della preghiera« (skupiny modlitby), které jsou dnes přítomny v celém světě. Otec Pio říkával: „*Dejte mi jeden den v týdnu a já vám dám celý týden*“. Myslel tím zvláště silný postoj kajícnosti v pátek – všechna svá trápení a těžkosti snášet radostně z lásky k Ježíši a ke spáse duší, a tak duchovně podpírat dílo Otce Pia. Otec Pio říkával: „*Bez modlitby je náš Dům úlevy v utrpení něco jako rostlinka bez vzduchu a bez slunce*.“ V téže době stále rostl počet lidí, kteří toužili u něj přijmout svátost smíření. Musel být zaveden pořadník a čekací doba byla několik dní. Také starý kostel brzy nestačil a musel být postaven nový kostel P. Marie Milostné (S. Maria delle Grazie). Do San Giovanni Rotonda se s nadějí ubíraly nespočetné zástupy (anonymních poutníků, a zvl. také osobností filmového a divadelního života...) po oné cestě, v té době již zpevněné, která celá staletí byla sotva více než jen napůl opuštěnou horskou stezkou pro soumary. P. Pio byl vskutku člověkem zpovědnice, který věnoval přemnohé hodiny této delikátní službě, pro kterou dostal dar jedinečného rozlišování: Stačil mu pouze jediný pohled, aby pochopil nakolik je kajícník disponován a aby proniknul až do skrytých hlubin duše, kde často viděl skrytá dramata, staré umně zatajené viny, kruté pochybnosti a hluboké otazníky. Uměl pravdivě číst v srdci každého a rozhodně ponořit skalpel do rány, tak jak to umí jediné Boží lidé, jejichž jediným cílem je Boží sláva a dobro duší. Víra byla pro P. Pia životem: vše, oč usiloval a co konal, dělal ve světle víry. Během dne i po značnou část noci setrval v dialogu s Bohem. Říkával: „*V knihách Boha hledáme, v modlitbě ho nacházíme. Modlitba je klíčem, který otvírá Boží srdce*“. S pokorou se považoval za neužitečného, nehodného Božích darů. Mezi tolikerým obdivem světa opakoval: „*Jsem prostý bratr, který se modlí*“. Jako skutečně zamilovaný do Boha, byl svobodným člověkem, imunním před každým lidským ohledem, až do té míry, že se někdy ukazoval jako pramálo zdvořilý nebo agresivní: Na nikoho nebral ohled, všem říkal to, co jim měl říci a ochotně věnoval pozornost i té nejobyčejnější ženě, i přesto, že mu byla ohlášena návštěva jedné kněžny z královské krve, (která tak byla nucena trpělivě čekat až na ni dojde řada). P. Pio pak musel písemně omlouvat své jednání svému představenému ve Foggi. Napsal mu:

„*Pokorně prosím o odpuštění, jestliže jsem nechal čekat kněžnu Marii Jose, ale před ní byla jedna vesnická žena, chudá mlynářka, která se ke mně občas chodí zpovídat, a musí svěřovat své malé děti do opatrování sousedce. A její srdce je vždy plné obav o tyto nevinné duše, které z minuty na minutu čekají na návrat své maminky. Jistěže, obě dvě jsou matkami, obě dvě mají svá trápení. Nemohl jsem však opustit jednu maminku, abych utíkal za druhou. Navíc, obě přistoupily k Ježíši, a on rozprahuje paže ke všem, také k těm, kteří čekají a umí čekat*.“ Podivuhodná prostota a podivuhodná svoboda svatých! Jistě to nebyl člověk jednoduchých počtů, jestliže byl přesvědčen, že celá Paříž nemůže vyvážit hodnotu jedné mše svaté. Dne 6.8.1959 také sám Otec Pio zažil tělesné uzdravení při setkání se sochou Panny Marie Fatimské, která tehdy putovala po Itálii. Od té chvíle k ní cítil zvláštní náklonnost. 22.září 1968 však i pro něj přišel jeho poslední den. Při ranní mši svaté omdlel, pak ještě v poledne natolik sebral síly, že požehnal poutníkům, v noci se ještě vyzpovídal a v noci ve 2³⁰ dne 23.9.1968 zemřel, řekl spolubratrovi ještě tato poslední slova: „*Prosím, poděkujte všem spolubratřím za lásku, kterou mi vždy prokazovali a poproste je mým jménem o odpuštění za obtíže, které kvůli mně museli přestát, za špatný příklad a pohoršení, které jsem snad někdy dal. Modlete se za mou duši. Ježíši, Maria; Ježíši, Maria*“. Když zemřel, věřící i nevěřící byli přesvědčeni, že zemřel

světec. Jeho tělo vystavené v rakvi muselo být dokonce několikrát převlečeno do nového hábitu, protože nekonečné davy lidí, které se mu chtěly naposledy poklonit, si nenápadně ustríhávaly na památku kousíčky z jeho oblečení. Je proto logické, že netrvalo dlouho, a byl zahájen proces, který měl za výsledek oficiální potvrzení jeho svatosti. Již 4. listopadu 1969 začalo projednávání kauzy jeho blahořečení; 20. března 1983 byl oficiálně zahájen poznávací proces o životě a ctnostech služebníka Božího a 21. ledna 1990 byla uzavřena diecézní fáze; 21. prosince 1998 Jan Pavel II. vydal dekret o pravosti zázraku na Marii Consiglii De Martino, ze Salerna a stanovil datum blahořečení na 2. května 1999. Dne 28. září 2001 byl potvrzen zázrak na malém chlapci jménem Matteo Colella, kterému v důsledku pokročilé meningitidy selhaly vnitřní orgány a upadl do kómatu. A tady je jeho příběh.

Během kanonizačního procesu otce Pia Církev uznala dvě zázračná uzdravení na jeho přímlovu. První zázrak, který byl uznán jako nezbytný pro jeho blahořečení v roce 1999 se týkal uzdravení Consiglie De Martinové v listopadu 1995. Druhým zázrakem, který přispěl k uzavření kanonizačního procesu otce Pia, bylo uzdravení malého chlapce, tehdy 9 letého Mattea Colelly. Jeho příběh je nyní znám po celé Itálii také díky knize, kterou o jeho případu napsala jeho matka. Matteo je synem jednoho z lékařů „Domu úlevy v utrpení“. V lednu 2000 byl chlapec náhle stížen

akutním zánětem mozkových blan a lékaři mu nedávali naději na uzdravení. Jak později malý Matteo vyprávěl, během komatu viděl vedle svého lůžka stát postavu P. Pia v kapucínském hábitu. O tom, jak k zázračnému uzdravení došlo a co všechno přitom prožívali rodiče, vypráví jeho matka, Maria Lucia Colellová.

Syn onemocněl 20. ledna roku 2000. Mně i manželovi zavolali ze školy, abychom si pro Mattea přijeli, protože měl vysokou horečku. Když jsme tam dorazili, celý se třásl. Rychle jsme ho proto zabalili do deky a odvezli domů. Byla zima, proto jsme si mysleli, že se jedná o běžnou horečku a obyčejné nachlazení. Žádné příznaky meningitidy jsme v tu chvíli nepozorovali. Když jsem mu večer šla dát pusu na dobrou noc, všimla jsem si, že má na krku skvrny, což bylo hned signálizací propuknutí vážné nemoci. Já i manžel jsme se hrozně vylekali. Rychle jsme Mattea oblékli a utíkali s ním do nemocnice. Z pohledu lékařů jsme ihned poznali, že naše předtuchy nebyly plané, a že se skutečně děje něco hrozného. Ještě předtím však, než jsem dorazili na pediatrii, událo se něco zvláštního. Než chlapec upadl do kómatu, otevřel oči a pronesl: „Tati, tati, až vyrostu, chci se stát bohatcem, abych mohl všechno rozdat chudým“. Tento okamžik se mi vryl hluboce do paměti a dal mi sílu, abych uvěřila, že tato slova, která dítě proneslo na prahu smrti, nebyla jeho. Měla jsem za to, že mu je vnukl sám anděl strážný. Vzhledem ke zhoršujícímu se stavu chlapce mě lékaři vykážali ven. A tam jsem se začala modlit. Poprosila jsem o vstup do cely P. Pia a pak šla i k jeho hrobu. V noci jsem byla s manželem a mým bratrem. Oba

byli jako lékaři zoufalí. Říkala jsem jim, že se pomodlíme růženec. Byl to jediný lék který jsme v tu chvíli měli. Nejprve se na mě dívali poněkud rozpačitě, ale aby mi vyhověli, začali se modlit se mnou. O modlitbu jsem pak následujícího dne žádala všechny přátele a známé, kteří nás přišli potěšit. Také jsme je poprosila, aby se zúčastnili mše svaté, která měla být za Mattea obětována. Pán přece říká: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich“. A já věřím v sílu evangelia, protože je to Kristovo evangelium, Boží slovo. Neustále jsem si proto opakovala, že budeme-li činit, co žádá, tak nás snad vyslyší. Říkala jsem Pánu: „Nechci se zřící tvé vůle. Je přece tolik dětí, které umírají, a teď zřejmě přišla řada i na Mattea... Ty však můžeš cokoli změnit!“ Lidé tomu příliš nevěřili, nicméně chtěli mi vyhovět a tak do kostela nakonec šli, vyzpovídali se, byli na mši svaté a přistoupili ke svatému přijímání. A to byl začátek zázraku. Kolem Matteovi utrpení došlo k mnoha obrácením. Hodně lidí se začalo – poprvé či znovu – modlit. To trvalo jedenáct dní. Po jejich uplynutí lékaři vysadili Matteovi jeden lék a on se probudil. Měla jsem z toho velký strach. Myslela jsem si, že nás syn vůbec nepozná, že jeho mozek – v důsledku 45minutového výpadku srdeční činnosti během, druhého den komatu, bude těžce poškozen. Víme dobře, že po šesti minutách neprokrvování mozku dochází k jeho nenávratným poruchám. Proto mi všichni říkali: i kdyby to tvůj syn přežil, bude mít těžká poškození, možná bude hluchý, slepý, bude upoután na invalidní vozík, nebude ničemu rozumět. On mě však poznal, a ještě s hadičkami v ústech se mě velmi pomalu ptal: „Mami, mami, proč tu jsem? Udělal jsem něco špatného?“ pak mě poprosil o nanuk s cocacolovou příchutí. Jeho třetí věta pak zněla: „Chci otce Pia!“ Vložila jsem mu do rukou jeho obrázek s relikvií. V té chvíli jsem tomu všemu moc nerozuměla, ale v příštích dnech mi Matteo vyprávěl, že byl s otce Piem a že mu s ním bylo dobře. Po tomto úplném uzdravení všech devíti zasažených orgánů se Matteo vrátil domů a vyprávěl mi svůj sen o otci Piovi. A to je celý příběh. V neděli, 16. června 2002, na svatopetrském náměstí v Římě pak jedenáctiletý Matteo poprvé přistoupil k svatému přijímání v den kanonizace P. Pia, jehož přímluvě vděčí za svůj život.

Mimořádný muž, jehož Bůh poslal v naléhavém okamžiku lidských dějin

Pater Pio byl bezesporu mimořádným světcem, jehož věhlas dosahuje neslýchaných rozměrů. Byl jediným stigmatizovaným knězem v dějinách Církve. A právě pro tuto tajemnou přítomnost stigmat byl nazýván „alter Christus“, druhý Kristus. Za života byl P. Pio v jistém smyslu „nepohodlným“ řeholníkem. Jeho pozemský úděl – jak jsme viděli – se odvíjel mezi silnými protiklady, kdy proti němu mnohdy stály i církevní představení, napomínali ho, trestali, nedůvěřovali mu a dokonce ho odsoudili. To vše jej jako tíživý stín provázelo i po smrti a vrhalo to vážné těžkosti na proces beatifikace. Jak ostatně sám předpověděl: „Po smrti vzbudím ještě větší rozruch, než za života“. Mužem Prozřetelnosti se však stává Karol Wojtyla, jenž do pochybností a nejistot vnesl světlo a nedovolil, aby byrokratické obtíže a dávné předsudky zastavily cestu P. Pia ke svatořečení. Mnozí skutečně říkají, že nebýt rozhodnutí a výslovné vůle papeže Jana Pavla II., nebyl by proces svatořečení „stigmatizovaného frátera“ nikdy dokončen. Právem se ptáme, co vedlo tohoto papeže k tak velkému obdivu k Pateru Piovi? Zřejmě to, že měl to štěstí jej důvěrně poznat. Víme totiž, že Karol Wojtyla se s P. Piem setkal už v létě roku 1947. Nešlo o setkání náhodné, krátké, spěšné, jak tomu u poutníků bývá. Bylo to setkání, které trvalo skoro celý týden. Během něho mohl Wojtyla dlouze rozmlouvat s Paterem, ocenit jeho

nauku a poznat jeho spiritualitu. Tehdy byl Karol Wojtyla teprve osm měsíců knězem. Studoval v Římě a velmi se zajímal o mystickou teologii. Byl uchvácen díly sv. Terezie z Avily, sv. Jana z Kříže ..., a to do té míry, že hned po kněžském svěcení žádal svého biskupa, aby mohl vstoupit na Karmel, tedy stát se karmelitánským mnichem. Avšak jeho biskup, kterým byl tehdy kardinál Adam Stefan Sapieha, přísný a charismatický pastýř, mu nedal svolení. Představenému karmelitánů, který Wojtylovu žádost podporoval, tehdy řekl: „*Karol je potřebný pro polskou církev a pak jím bude pro církev všeobecnou*“. Wojtyla se musel smířit s tím, že zůstane diecézním knězem, a vzdát se touhy stát se klauzurním mnichem. Svou náklonnost k mystice však nikdy neopustil. Poté, co byl vyslán do Říma, aby získal specializaci v teologii, zvolil si jako téma své doktorské práce: „*Nauka víry podle sv. Jana od Kříže*“. Když se za studií ve věčném městě dověděl, že v Puglii, u Gargána žije fráter, mající stigmata – typické mystické znamení, rozhodl se ho navštívit. Psal se rok 1947. Pozice P. Pia v lůně Církve byla tehdy dosti klidná. Papež Pius XII. si vážil „stigmatizovaného frátře“, a už na počátku svého pontifikátu nařídil Svatému Oficiu, aby „nechal P. Pia na pokoji“. Stigmatizovaný řeholník však už měl za sebou dlouhou kalvárii nepochopení a předsudků. Od května 1923 totiž proti němu vydalo Posvátné Oficium celkem pět dekretů a další oficiální dokumenty, které zpochybňovaly „nadpřirozenost“ mystických jevů, které se mu připisovaly, především stigmata. V roce 1947 byl tedy už klérus celého světa obeznámen se skutečností, že Církev se od tohoto řeholníka distancovala, a vyzvala všechny, aby k němu nechodili. Karol Wojtyla jej i přesto chtěl poznat. Proto hned, jak skončil akademický rok, vypravil se do Gargána a na několik dní se ubytoval v konventu P. Pia. Záznamy říkají, že se s ním několikrát setkal, a pochopitelně, že se u něj zpovídal. Co tehdy P. Pio řekl mladičkému Wojtylovi? Nevíme. Papež o tom sám nikdy otevřeně nemluvil. Když však byl zvolen na Petrův Stolec, v říjnu 1978, začaly o tomto setkání po Římě kolovat kuriózní zprávy. Říkalo se, že P. Pio mladému Wojtylovi předpověděl, že se stane papežem. Jeden starý polský kněz vzpomíná, že Karol Wojtyla se už jako mladý kněz o tom občas žertem zmiňoval. Považoval totiž za nemožné, aby se tato předpověď naplnila. Jakmile se však stal krakowským arcibiskupem a byl jmenován kardinálem, už o tom nemluvil. Snad si začal uvědomovat, že by se proroctví mohlo naplnit. Poté, co v květnu 1981 došlo k atentátu na náměstí sv. Petra, znovu se ozvaly hlasy o prorockých předpovědích, které P. Pio vyslovil Karolu Wojtylovi. Znovu zazněly v plné aktualizaci. Říkalo se, že tehdy – v roce 1947 – fráter spolu s volbou předpověděl papeži i atentát: „*Vidím tvé bílé roucho potřísněné krví*“. Ani to však nebylo nikdy potvrzeno, a jde zřejmě o zbožné legendy. Faktem však zůstává, že Karol Wojtyla na své setkání s P. Piem v roce 1947 nikdy nezapomněl, a vždy k němu choval velkou úctu. Nezvratný důkaz této hluboké úcty poskytl v roce 1962. Jako mladý biskup tehdy dlel v Římě na zasedáních II. vatikánského koncilu. Patera Pia si tehdy znovu vzali na mušku zapřisáhlí nepřátelé, kteří o něm šířili pomluvy a lži. Proto byl stigmatizovaný kapucín Posvátným oficiem pozván do Říma na „apoštolskou návštěvu“, po které se na něj snesla přísná opatření. Ještě během svého pobytu v Římě dostal Wojtyla dopis z Krakova, v němž se mu sdělovalo, že jedna z jeho hlavních spolupracovnic, doktorka Wanda Poltawska, lékařka a psychiatricka, s níž dlouhá léta spolupracoval v oblasti rodiny, onemocněla rakovinou. Lékaři se rozhodli, že ji budou operovat, ale naděje na záchranu byly velmi mizivé až nulové. Wojtyla pocítil hlubokou bolest. Nejen proto, že tuto ženu dobře znal, ale také proto, že doktorka Poltawska byla ještě mladá a měla čtyři malé dcerky, které by přišly o mámu. Medicína byla bezmocná. Wojtyla hned pomyslel na P.

Pia. Napsal mu dopis, v němž mu celý případ vyličil a prosil ho o modlitbu. A právě k tomuto listu se váže nesmírně cenné svědectví, které vyprávěl Angelo Battisti z vatikánského Státního sekretariátu, jenž byl současně pověřen správou „Domu ulehčení v utrpení“, nemocnice, kterou P. Pio založil. Wojtylův list byl totiž předán jemu, aby ho doručil do San Giovanni Rotonda. Battisti sedl do auta a hned se vypravil na cestu. Když přijel do konventu, odebral se k P. Piovi do jeho pokoje. Seděl v křesle pohroužený do modlitby. „*Odevzdal jsem mu dopis*“, - vypráví Battisti. „*Nato mi Pater Pio řekl: 'Otevři ho a přečti'. Otevřel jsem tedy dopis a četl. Byl psán latinsky. Poté, co vysvětlil případ ženy, nemocné rakovinou, prosil pisatel o modlitby*“. Pater Pio poslouchal mou četbu s hlavou skloněnou na prsou. Když jsem skončil, setrval chvíli v mlčení, pak se ke mně obrátil a řekl: „*Angiolino, tohoto nemůžeme odmítnout*“. Battisti, který dobře znal prorockou váhu slov P. Pia, zůstal téměř šokován: kdo je ten Karol Wojtyla, o němž P. Pio prohlásil: „*Tohoto nemůžeme odmítnout*“? Když se vrátil do Vatikánu, začal se po něm vyptávat. Mladého polského biskupa však nikdo neznal. Jedenáct dnů nato se musel Battisti znovu vrátit do San Giovanni Rotonda s novým listem, v němž polský biskup děkoval P. Piovi: „*žena, nemocná rakovinou, byla znenadání uzdravena, ještě než ji odvezli na operační sál*“. Pokračoval tak rozhovor, který mezi paterem Piem a Karolem Wojtylou začal v roce 1947. Po smrti P. Pia byl Wojtyla prvním, kdo zaslal do Říma listy, žádající zahájení beatifikačního procesu. Pater Pio zemřel 23. září 1968. Rok nato, v listopadu 1969 bratři kapucíni žádali biskupy celého světa, aby do Říma odeslali „postulační list“, a tak proces podpořili. Mnozí biskupové dopovídali sami za sebe, zatímco Karol Wojtyla, tehdejší krakowský arcibiskup, oslovil celý polský episkopát a poslal do Říma oficiální list celé polské biskupské konference, ve kterém stálo, že „*všichni podepsaní biskupové, arcibiskupové i kardinálové jsou přesvědčeni o svatosti a zvláštním poslání P. Pia, někteří proto, že jej viděli na vlastní oči, jiní proto, že jej poznali ze svědectví těch kdo jej slyšeli a o něm napsali*“. A právě tento list, proto, že byl vyjádřením celé polské Církve, měl velkou váhu pro zahájení procesu, který se potýkal s velkými těžkostmi. V roce 1974 se Karol Wojtyla – tehdy už kardinál -, odebral při návštěvě Itálie do San Giovanni Rotonda. Slavil tehdy mši svatou v kapucínském konventu a v promluvě mj. řekl, že „*má dosud, i po tolika letech, stále před očima postavu P. Pia, jeho přítomnost, mši svatou, kterou slavil u bočního oltáře, zpovědnici, a dosud slyší jeho slova*“. Řekl, že „*bylo působivé, hluboké, slavit eucharistii vedle hrobky tohoto ctihodného otce, jenž po celý život nedělal nic jiného, než že hlásal Kristovo utrpení a zmrtvýchvstání*“. V roce 1978 byl Karol Wojtyla zvolen papežem. Beatifikační proces P. Pia oficiálně do té doby ani nezačal. O jeho zahájení v roce 1983 se nepochybně zasloužil Jan Pavel II.

„Jak aktuální je spiritualita kříže, kterou prožíval pokorný kapucín z Pietrelciny!

Naše doba potřebuje poznat její hodnotu, aby dokázala otevřít srdce naději“.

„Stále hledal, jak se co nejvíce připodobnit Ukřižovanému s jasným vědomím, že je povolán, aby zvláštním způsobem spolupracoval na díle vykoupení.

Bez tohoto odkazu na kříž nelze jeho svatost pochopit“.

„Konečný důvod apoštolské činnosti Otce Pia a hluboký kořen takové duchovní plodnosti spočíval v niterném a stálém spojení s Bohem, což dokazují výmluvná svědectví dlouhých hodin strávených na modlitbách.

Rád říkával: 'jsem chudý bratr, který se modlí'“.

„Pokorný a milovaný otče Pio, prosíme tě, nauč i nás pokoře srdce, abychom byli připočtení k chudým evangelia, jimž Otec slíbil, že jim zjeví tajemství svého království.

*Pomoz nám, modlit se bez ustání, s jistotou,
že Bůh ví, co potřebujeme dřív, než ho prosíme.
Vypros nám pohled víry, který dokáže v chudých a trpících
ihned poznat tvář samotného Ježíše.
Bud' nám oporou v hodině zápasu a zkoušky,
a jestliže padneme, dej, ať zakusíme radost ze svátosti odpuštění.
Předej nám svou něžnou úctu k Panně Marii, Matce Ježíšově i Matce naší.
Provázej nás na pozemské pouti k blažené vlasti, kam – jak doufáme –, dojdeme i my,
abychom navěky patřili na slávu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.*

(Jan Pavel II. v homílii kanonizace P. Pia a před modlitbou Anděl Páně, 16. června 2002)

26. ZÁŘÍ – SV. KOSMAS A DAMIÁN

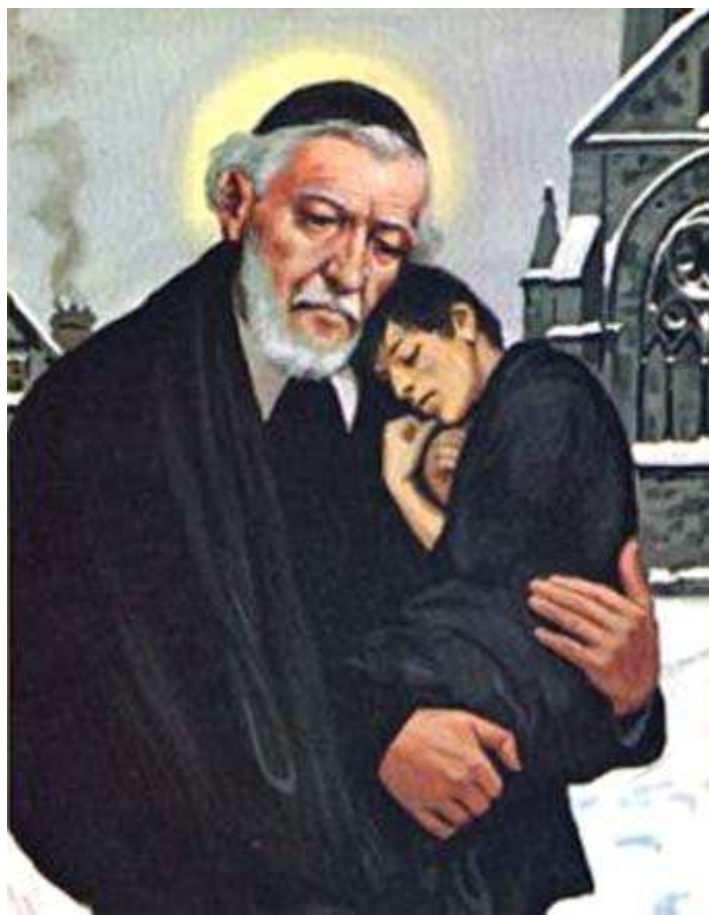
Narodili se asi ve III. století v Arábii a byli vychováni v Sýrii. Jako úspěšní lékaři, kteří se nedožadují odměny, získávali již za života velmi dobrou pověst a s léčením lidských těl získávali i duše pro Krista. Po smrti, zejména v křesťanském starověku, dostávalo se jim velké úcty. V té souvislosti bylo tradované vyprávění nadšenými vypravěči "vylepšováno," narůstal počet legend, ale o jejich životě se nakonec dochovalo jen málo

skutečností. Podle nejstarších literárních záznamů byli dvojčata. Měli sourozence Anthima, Leoncia a Euprepia. Svou matkou Teodorou byli vychováni ve víře. Kosmas a Damián se stali lékaři a svou činnost vykonávali v Sýrii a v maloasijské Kilikii, která byla regionem na pobřeží při jižní části maloasijského poloostrova (v dnešním Turecku). Se Sýrií sousedila na východě a na západě s Pamfýlií. Oba křesťanští lékaři poskytovali nemocným léčení bezplatně, protože v nich viděli své bratry v Kristu. Vedle ran a nemocí tělesných, pomáhali i s odstraněním ran na duši. Před příchodem k nemocným se za ně modlili. Zkušenostmi a láskyplným jednáním si pak oba získávali důvěru i pro slova o Bohu. Pro nezištnou službu z milosrdné lásky byli nazýváni anargyry. Jejich požehnaným působením ztráceli klienty různí zaklínači, podvodní léčitelé a prodavači pověřených prostředků. Všichni, kteří žili z pohanských praktik, je měli v nenávisti. Nejspíš za Diokleciánova pronásledování byli předvedeni před římského prokonsula v Kilikii Lysiase, kde po nich bylo požadováno odřeknutí se víry v Krista. Pro svou pevnost ve víře,

zakotvenou v lásce ke Kristu, byli po vystavení různým mukám a údajně v Egeji popraveni stětím. Pohřbeni byli v syrském městě Cyrrhu, odkud se jejich úcta rozšířila. Některá jejich vyobrazení se týkají milosrdných skutků a legendárních vyprávění o jejich umučení. Podle legend byl činěn pokus o utopení Kosmy a Damiána v moři, z čehož vyvázli a tak dalšího dne měli skončit na hranici, ale oheň je nezničil. Pak prý na ně bylo zaútočeno kamením a střelbou šípy a obojí se od nich odráželo. Až stětí hlav mečem ukončilo jejich pozemskou, láskyplnou pout'. Pestrost nepotvrzených pokusů o jejich usmrcení se jeví jako pozdější produkt fantazie k podpoře víry v Boha, u nějž je skutečně možné všechno. V legendě je však dodáváno, že pohané ono vzdorování smrti pokládali za kouzelnickou moc. Hříšníkům, odmítajícím Boží slovo, nepomohou k víře ani zázraky, neboť podle Ježíšových slov v podobenství o boháči a Lazarovi, "nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých." (Lk 16,31) Do seznamu světců v mešním římském kánonu byli Kosma i Damián zařazeni v 5. století. V první polovině 6. století jim papež Felix IV. dal postavit baziliku na římském Foru. V Čechách jim byl zasvěcen kostel ve Staré Boleslavi na začátku 10. století a od té doby jsou vzýváni mezi českými patrony. Jejich ostatky se časem dostaly do Hildesheimu a v 9. století do Essenu v Německu. Karel IV. získal 7 částí ostatků Kosmy a Damiána pro svatovítský chrám. V roce 1709 nechala pražská lékařská fakulta zhotovit sousoší obou světců na Karlův most (foto).

27. ZÁŘÍ – SV. VINCENC Z PAULA

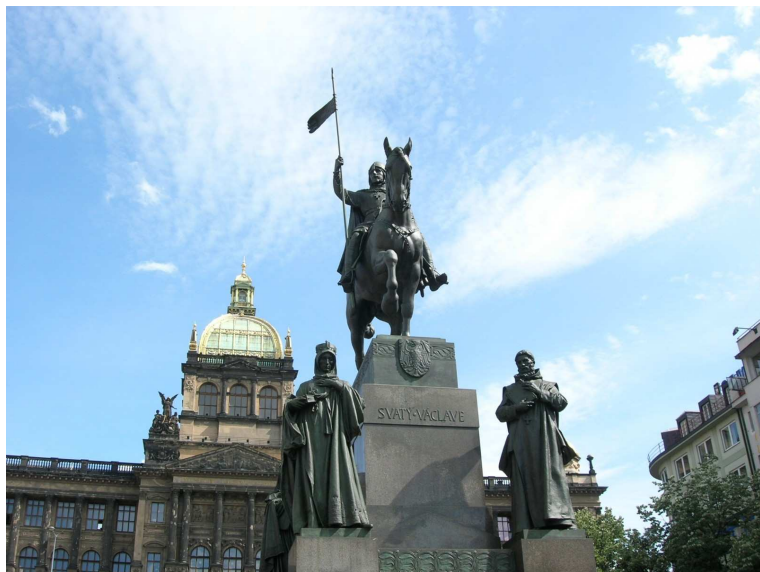
Narodil se 24. 4. 1581 poblíž města Dax v jihozápadní Francii. Místo je uváděno jako vesnička Ranquines, kterou už na mapě nenajdeme. Místo, kde chudá rolnická rodina tohoto světce žila, je Landes de Gascogne a k jeho narození mělo údajně dojít v dnešním Pouy. Vincenc byl třetím ze šesti dětí, mezi nimiž byly dvě sestry. Rodiče Jan de Paul a Bertranda de Rande, vzhledem k jeho nadání i vyhlídek na lepší život, jej podporovali při volbě duchovního povolání. Ve 12 letech začal studovat v Dax u františkánů s přáním stát se knězem. Koncem roku 1596 přijal nižší svěcení i tonsuru. V dalším roce začal studium teologie na univerzitě v Toulouse a po třech letech, 23. 9. 1600, přijal kněžské svěcení. Pokračoval ještě 4 roky ve studiu teologie a titul bakaláře obdržel v říjnu 1604. V dalším roce, údajně kvůli nějakému odkázanému dědictví, byl v

Marseille. Jak sám ve dvou dopisech uvedl, v červenci cestoval lodí z Marseille do

Narbonne a jejich loď přepadli turečtí piráti. Vincence odvlékli do zajetí v Tunisu v Africe. Zde byl prodán do otroctví, v němž strávil dva roky. Život v zajetí i návrat do Paříže popisují legendy, které nejsou v podrobnostech považovány za dostatečně věrohodné. Lze zde říci, že se nevracel sám, ale snad s bývalým františkánem, který přešel k mohamedánům, ale díky Vincenci se obrátil. Vyprávění se liší, je uváděno jeho jméno, tři manželky i doprovod Zulmy obrácené na křesťanskou víru. Epizoda z Tunisu, týkající se dalších osob, pouze potvrzuje, že Vincenc i jako otrok žil z víry k dobru druhých. Poté, co se na konci dubna 1607 dostali do Aigues-Mortes poblíž Provence, putovali do Říma, kde Vincenc strávil celý rok. Po návratu do Paříže v r. 1609 začal spolupráci s kardinálem Bérulle. Převzal farnost Clichy, kde bylo brzy znát jeho blahodárné pastýřské působení, ale na nátlak kardinála převzal místo duchovního ve vlivné rodině generála Gondiho. Byl vychovatelem jeho syna i zaměstnanců na jeho pozemcích. Také se stal almužníkem královny Markéty a bydlel s krajanem, který se dopustil krádeže, z níž byl podezříván Vincenc. Ten však mlčel a prý si říkal: "Je špatné ztrácet čas vlastní obranou, zatímco Ježíš zemřel na kříži bez obrany." Pravda nakonec stejně vyšla najevo. Při lidových misiích roku 1617 byl ve Folleville zavolán k umírajícímu rolníkovi, aby mu udělil svátosti na cestu. Zde si uvědomil jakou duchovní opuštěností trpí nevědomý chudý venkovský lid. V témže roce také působil jako farář v Châtillon-les-Dombes a zde poznal solidaritu lidí, které upozornil na jednu nemocnou rodinu, která zůstala zcela bez prostředků. Vincenc již delší dobu měl v lásce chudé a trpící, ale nyní začal uvažovat o vytvoření charitativního společenství a rozhodl se slibem zasvětit celý život službě chudým. Od r. 1620 zakládal charitativní bratrstva po vesnicích. Ještě pokračoval ve studiu a v r. 1623 dosáhl licenciátu z církevního práva. Roku 1622 je zaznamenána jeho činnost mezi trestanci v Bordeaux. V roce 1625 vytvořil základ misionářské kongregace lazaristů (Congregatio Missionis - CM). Jejím úkolem měly být misie, duchovní služby při exerciciích i ve vězeních a zejména vzdělávání kandidátů kněžství. Ti měli např. z nařízení pařížského arcibiskupa absolvovat 15denní duchovní cvičení v komunitě Vincenc de Paul. Jeho kongregace byla schválena pařížským arcibiskupem již 26. 4. 1626 a 12. 1. 1632 ji potvrdil papež Urban VIII. Vincenc založil 29. 11. 1633 společenství sester s charitativní službou pod názvem "Dcery křesťanské lásky" (Filles de la Charité), zvané též vincentky. Podle oděvu se jim říkalo "Šedé sestry". Mimo jiné zřizovaly pro odložené děti nalezince. Službu chudým vyzvedl Vincenc jako službu Bohu. Dosavadní ženské řehole měly klauzuru, proto širší poslání, podle evangelních rad bez klauzury, bylo něčím novým. Na vzniku této další kongregace spolupracoval s Ludvíkou de Marillac (pam. 15. 3.). Arcibiskupem v Paříži byla schválena r. 1655 a papežem v r. 1668. Na boj s velkým hladem v Lotrinsku Vincenc sháněl finanční podporu. Říkal: *"Milujme Boha, ale tak, aby to pocítili i naše ruce a pot v naší tváři."* Svým misionářům připomínal: *"Nejsme tady jen proto, abychom sami milovali Boha, ale také abychom i druhé Ho naučili milovat."* *"Nestačí milovat Boha, když můj bližní Ho nemiluje."* V dalších slovech Vincenc prakticky zdůrazňoval, že je zapotřebí žít tak, jak se líbí Bohu. O jeho rady stál i král a kardinálové. Po onemocnění malárií v r. 1656 jeho síly zesláblly a pohyboval se jen s obtížemi. Měl rány na nohou, ale jeho láska neslábla. Zemřel v převorství sv. Lazara v Paříži. Blahořečený byl 21. 8. 1729 papežem Benediktem XIII. a svatořečen 16. 6. 1737 papežem Klementem XII. Papež Lev XIII. ho 12. 5. 1885 jmenoval patronem všech charitativních organizací.

28. ZÁŘÍ – SV. VÁCLAV

Hle, nyní¹ se naplnilo prorocké slovo, které řekl sám náš Pán Ježíš Kristus: Přihodí se zajisté v posledních dnech, a ty, jak se domníváme, jsou právě nyní, povstane bratr proti bratru svému a syn proti otci svému, a člověku budou jeho domácí nepřáteli. Neboť lidé budou k sobě nemilosrdní, ale Bůh odplatí jim podle skutků jejich. Byl jeden kníže v Čechách jménem Vratislav a jeho žena se zvala Drahomíra.² I narodil se jim prvorozený syn a na křtu dali mu jméno Václav. Když povyrosl a bylo

třeba mu udělit postřižiny, otec jeho Vratislav pozval k nim jednoho biskupa s jeho notářem i s jeho duchovenstvem. V chrámě svaté Marie byla proň odzpívána mše, a potom biskup vzal hocha a postavil jej na rohu stupně před oltářem a požehnal jej slovy: „Pane Ježíši Kriste, požehnej tohoto hochu, jakos požehnal všechny své spravedlivé“.³ A tak s požehnáním byl postřižen. Proto se domníváme, že hoch požehnáním tohoto biskupa a jeho zbožnými modlitbami počal růst chráněn milostí Boží. Jeho bába Ludmila dala jej vyučit v knihách slovanských pod vedením kněze, a on si dobře osvojil jejich smysl. Vratislav pak jej poslal do Budče, tam se hoch počal učit knihám latinským a osvojil si je dobře.⁴

Když otec jeho Vratislav zemřel, dosadili Češi na dědičný trůn jeho syna, knížete Václava. Jeho bratr Boleslav vyrůstal pod ním, neboť oba byli ještě malí. Ale matka jejich Drahomíra zajistila zemi a spravovala lid, dokud Václav nedospěl, a když dospěl, sám se jal spravovat svůj lid.⁵ Měl čtyři sestry, ty provdali a vybavili do různých knížectví.

¹ „SĚ NYNĚ“, nejstarší staroslovenská legenda o sv. Václavovi.

² O křtu Vratislava ani Drahomíry se nemluví. Předpokládá se zcela automaticky, že byli oba křesťané. Proto také dávají Václava s naprostou samozřejmostí pokřtít hned po narození, jak se slušelo.

³ Postřižiny se udělovaly chlapcům v sedmi letech věku. Severoruská redakce legendy (text Minejní) se v tom od charvátské významně liší ve znění biskupova požehnání, uvádí jej v celé nezkrácené podobě: „A požehnal jej biskup takto řka: „Pán Bůh Ježíš Kristus požehnejž pachole toto, jakož jsi požehnal všechny spravedlivé své: Abrahama, Izáka, Jakoba, a [jakož] jsi korunoval pravověrné císaře, rovné apoštolům, Konstantina a Helenu“.

⁴ Jestliže Ludmila dala vyučit Václava v knihách slovanských pod vedením kněze (a on si dobře osvojil jejich smysl) a pak byl otcem poslán do Budče (patrně dodatek podle legendy X), aby se vyučil v knihách latinských (zde ho učil kněz, zvaný Učen, jak praví *Crescente* a II. stsl. legenda, podle Kosmových *anagramů* totožný s moravským biskupem Gorazdem), potom logicky v sídle Vratislavově (což zřejmě nebyla Praha, kde vládl Svyatopluk) by musel tehdy působit pouze slovanský kněz, latiny neznalý. Je ovšem možné, pokud Ludmila sídlila na Budči (D. Třeštík 1997, s. 364-366), že knihám slovanským i latinským Václava učil tentýž kněz – biskup Gorazd-Učen.

⁵ Po smrti knížete Vratislava (†921) dosadili Václava na trůn a „Boleslav vyrůstal pod ním“. Ale „oba byli ještě malí“, a tak vládla Drahomíra. Z této nelogické změti informací má racionální jádro asi jen zpráva o Drahomířině regentské vládě, o níž *Crescente* vůbec nemluví. Proč k ní vůbec došlo? Vždyť Václav už nebyl žádný mladíček, v roce 921 měl asi 26 roků, jak vyplývá z antropologicko lékařského

Milostí Boží vskutku kníže Václav nejen se dobře naučil knihám, ale i ve víře byl dokonalý. Všem nuzným prokazoval dobrodiní, nahé odíval, lačné krmil, pocestné přijímal podle slov evangelia, vdovám nedával ukřivdit, všechny lidi chudé i bohaté miloval, přísluhoval služebníkům Božím, kostely zlatem zdobil. Ježto věřil celým srdcem v Boha, konal za svého života všechny dobré skutky, jaké jen mohl.

I zpychli mužové čeští, vždyť kníže jejich byl ještě mlád, a ďábel vnukl jim do srdce dřív jako do srdce Jidášovi, zrádci Páně, aby povstali proti svému pánu Václavovi jako Židé proti Kristu. Neboť je psáno, že každý, kdo povstává proti svému pánu, podoben je Jidášovi. Ti tedy namluvili Boleslavovi: Bratr Václav tě chce zabít a dohodl se o tom se svou matkou a se svými muži. Ti zlí psi i Václava před tím navedli, aby vyhnal svou matku bez viny. Ale Václav byl si vědom, co je to bázeň Boží, a ulekl se slova, jež dí: Cti otce svého i matku svou a milovat budeš svého bližního jako sebe samého. Aby splnil všelikou spravedlnost Boží, přivedl svou matku nazpět a velmi se kál a s pláčem pravil: Pane Bože, nepokládej mi to za hřích. A připomínal si též slova proroka Davida, jenž řekl: Hříchů mé mladosti a mých nevědomostí nevzpomínej, Pane.⁶ Kál se tedy a ctil svou matku, ona pak se radovala z jeho víry a z dobroty, kterou konal. Neboť nejenže chudým a ubohým a pocestným a mnohým jiným prokazoval dobrodiní, jakož jsme shora řekli, nýbrž vykupoval i ty, kteří byli prodáni do otroctví. Na všech hradech vystavěl kostely velmi krásně a v nich se postaral velkolepě o služebníky Boží z mnohých národů, kteří tam konali bohoslužby dnem i nocí podle ustanovení Božího a jeho služebníka Václava. A jak mu Bůh vložil do srdce, vystavěl kostel svatého Víta.⁷ Boleslavovi však, bratru jeho, který byl proti němu naveden, zasel ďábel zlobu do srdce, aby jej zabil, a tak nebyla spasena jeho duše na věky. Když se přiblížil den svatého Jimrama, jemuž byl svatý Václav zbožně

průzkumu jeho kosterních pozůstatků, který provedl E. Vlček (1997, s. 112, 126, 134-135, 137), čili ve Václavově věku příčina v žádném případě nebyla. Svůj lid tedy nezačal spravovat „až dospěl“, když dospělý byl již v roce otcova úmrtí, ale zřejmě až po Arnulfově zásahu v Čechách v roce 922, kdy Drahomíra byla donucena odstoupit, či spíše byla vyhnána. Tehdy měl Václav 27 let a Boleslav asi patnáct (nebo méně), a jak uvádí I. stsl. legenda, „*rostl pod ním*“ (charv.), resp. „*počal mu býti poddán*“ (Vost., Min.). Jeho skutečný věk ovšem legendista uvést nemohl, protože pak by Václav vypadal jako slaboch, který si svoje právo na stolec nedokázal vůči „matce“ prosadit. Proto se také v žádné václavské legendě nemluví o Václavově dožitém věku!

⁶ Legendista se vůbec nezmiňuje o Ludmilině vraždě, proto může mluvit „o matce bez viny“, chybí mu pak motiv pro Václavovo vyhnání Drahomíry. K tomu stejně mohlo dojít až po Arnulfově zásahu (922), tedy až poté, co se Václav ujal vlády. Je proto možné, že v době, kdy tato legenda vznikla, se kult sv. Ludmily buď ještě neprosadil, anebo naopak legendista nechtěl opakovat to, co v té době již bylo zaznamenáno ve staroslověnské legendě ludmilské – dnes ztracené. Ta musela vzniknout ještě za života knížete Václava, když se v ní mluvilo jen o Václavově matce jako o vražedkyni a Boleslav I. tu vůbec nebyl jmenován. Co bylo jejím obsahem můžeme dnes usuzovat jen ze staroslověnského Prologu o sv. Ludmile nebo z latinské *Fuit*.

⁷ Na všech (»přemyslovských«) hradech nechal postavit kostely“, nad tím se asi pozastavovat nebudeme. Proč však na Pražském hradě staví právě rotundu? Stavbu podle velkomoravských vzorů. Stál zde již kostel P. Marie, kde byl pohřbený jeho strýc Svyatopluk, a bazilika sv. Jiří, v níž našel spočinutí jeho otec Vratislav. Pro svoji bábu Ludmilu dává postavit při bazilice samostatnou kapli. Nabízí se tu tedy logické vysvětlení, že svatovítskou rotundu dal Václav postavit nad hrobem svého děda Bořivoje. Byl to přece právě Bořivoj, kdo přenesl moravské křesťanství do Čech (Kristián, kap. 2). Kromě toho Václav zřejmě usiloval o to, aby staroslověnská liturgie zazněla i na Pražském hradě, nejen v rotundách v jeho blízkém či vzdálenějším okolí – rotunda (?) sv. Klimenta na Levém Hradci, rotunda sv. Petra na Budči, rotunda sv. Kosmy a Damiana v Boleslavi.

oddán a veselival se v tento den, ti zlí psi pozvali Boleslava a konali s ním d'ábelskou poradu o jeho bratru Václavovi jako kdysi Židé o našem Pánu Ježíši Kristu.

Kdykoli se někde slavilo posvěcení chrámu, jezdíval Václav do všech chrámů. I vešel do hradu Boleslavova v neděli na svátek Kosmy a Damiana. Když vyslechl mši, chystal se vrátit domů do Prahy. Ale Boleslav jej zadržel s podlým úmyslem a řekl mu: Proč odcházíš, bratře? Vždyť máme i zdravý nápoj. On tedy neodřekl bratru, ale vsedl na kůň a zahájil hru se svou družinou na hradě Boleslavově.⁸

A tu se domníváme, že mu pověděli: Bratr Boleslav tě chce zabít. Ale on tomu neuvěřil a poručil to Bohu. Když nastala noc, shromáždili se ti zlí psi na dvorci jednoho z vrahů Hněvsy, zavolali Boleslava a s ním se usnesli na onom d'ábelském záměru proti jeho bratru. Neboť jako se kdysi Židé shromáždili a kuli pikle proti Kristu, tak se tito zlí psi sešli a radili, jak by svého pána knížete Václava zavraždili. I řekli: Až půjde na jitřní, tehdy si naň počíháme.

Časně zrána zvonili na jitřní. Jakmile Václav uslyšel zvon, řekl: Díky tobě, Pane, že ses mi dal dočkat tohoto jitra. I vstal a šel na jitřní. Hned v bráně jej dostihl Boleslav. Václav se naň ohlédl a řekl: Bratře, včeras nám dobře posloužil. K uchu Boleslava se naklonil d'ábel a zkazil jeho srdce, že mu odpověděl: Nyní ti chci lépe posloužiti. Po těch slovech udeřil jej mečem po hlavě. Václav se obrátil a řekl: Co ti to napadlo, bratře? A po těch slovech jej uchopil a srazil na zem. Tu přispěchal jakýsi Tuža a t'al Václava do ruky. Ten poraněn na ruce pustil bratra a běžel do chrámu. Tu dva d'ábli řečení Tira a Česta ubili jej v bráně chrámové. Hněvsa pak přiskočil a probodl mu bok mečem. Václav ihned vypustil svou duši se slovy: V ruce tvé, Pane, poroučím ducha svého (Luk. 23, 46).

V tom hradě zabili i jakéhos Mstinu, urozeného muže Václavova, ostatní pak hnali do Prahy, některé povraždili a jiní se rozprchli po zemi. I nemluvnátka kvůli němu povraždili. Mnohé ženy provdali za jiné muže, služebníky Boží vyhnali a kdejakou d'ábelskost napáchali.

Tira pak řekl Boleslavovi: Pojd'me a zabijeme též i vaši matku, tak nejednou oželiš bratra i matku. Boleslav však řekl: Nemá, kam by se poděla, dokud nebudeme hotovi s jinými. A odešli a nechali Václava rozsekaného a neuklizeného.⁹

Tu kněz jeden Krastěj vzal a položil jej před chrámem a přikryl jej plachtou. Jakmile uslyšela matka, že její syn byl zavražděn, přišla a hledala jej. A když ho spatřila, s pláčem padla na jeho srdce a posbírala všechny údy jeho těla, neodvážila se však je odnést k sobě domů, ale umyla je a oblékla v příbytku knězově, a pak jej zanesla a položila do chrámu. A poněvadž se bála, že bude zavražděna, utekla do Charvat, takže Boleslav ji tu už nezastihl. I povolal jednoho kněze jménem Pavla, aby vykonal modlitbu nad tělem Václavovým.

⁸ Na všech „přemyslovských“ hradech tehdy asi stál kostel.

⁹ To vše ukazuje, že Václavova vražda nebyla spáchána „nešťastnou náhodou“, jak se domnívá D. Třeštík (1997, s. 434), ale že šlo o dlouho dopředu pečlivě připravovaný zločin. Jinak by se na místě vraždy nemohli „náhodou“ objevit jen oba hlavní protagonisté a čtyři spiklenci, ale nikdo z Václavovy družiny! První, co Boleslav po vraždě udělal bylo, že zlikvidoval nejen Václavovu družinu, ale i jeho přátele v Praze, a Boleslavovi družiníci dokonce i „nemluvnátka“. A když už byli v ráži, chystali se i na Boleslavovu matku Drahomíru. Pokud by šlo o „nechtěnou“ nešťastnou náhodu, jak chce D. Třeštík (1997, s. 434), nenechali by Václava „rozsekaného a neuklizeného“!

Pohřbili potom úctyhodné tělo Václava, dobrého a spravedlivého ctitele Božího a milovníka Kristova, duše pak jeho odešla k Bohu, jemuž sloužil s nábožností a kázní. Krev jeho však po tři dny nechtěla vsáknout do země. Až třetí den, jak všichni viděli, krev jeho se ztratila a vzešla v chrámě nad ním, takže se všichni divili. Doufáme však v Boha, že se na přimluvy zbožného a dobrého muže Václava ukáže ještě větší zázrak. Neboť jeho utrpení se vpravdě vyrovnalo utrpení Kristovu a svatých mučedníků. Vždyť i o něm konali poradu jako Židé o Kristu, rozsekali ho stejně jako Petra a nemluvnátka kvůli němu povraždili jako i kvůli Kristu.

Byl pak zabit kníže Václav 28. dne měsíce září. Bůh udělil pokoj jeho duši na místě věčného odpočínutí se všemi spravedlivými, i s těmi, kteří kvůli němu byli pobiti, ač byli nevinni.

Bůh však nezanechal své vyvolené na posměch nevěřících, ale shlédl na ně svým milosrdenstvím a obrátil jejich kamenná srdce na pokání a doznání hříchů (Ezech. 11, 19; 36, 26). Tak i Boleslav se rozpomenul, jak veliký hřích spáchal, modlil se k Bohu a všem jeho svatým a přenesl tělo svého bratra, spravedlivého muže Václava, do Prahy a řekl: Zhřešil jsem a svého hříchu jsem si povědom (Ž 50, 5-6)¹⁰.

Uložili jej v kostele svatého Víta po pravé straně oltáře dvanácti apoštolů, kde sám řekl při stavbě chrámu. Bylo pak přeneseno tělo knížete Václava, milovníka Kristova, 4. den měsíce března. Ať Bůh umístí jeho duši v lůně Abrahámově, Izákově a Jakubově, kde odpočívají všichni spravedliví a čekají na vzkříšení svých těl v Kristu Ježíši, Pánu našem, jemuž sláva na věky. Amen. (*„SĚ NYNĚ“ první staroslověnská legenda o svatém Václavi*)

„... Svou krví skropil vaši zem. Jeho orlice, kterou jste vybrali jako znak mé návštěvy zde – před chvílí to připomněl váš kardinál arcibiskup – je historickým symbolem vznešeného českého národa. Tento veliký světec, kterého rádi nazýváte „věčným“ knížetem Čechů, nás zve, abychom vytrvale a věrně následovali Krista, vybízí nás, abychom byli svatí. On sám je vzorem svatosti pro všechny, obzvláště pro ty, kteří řídí osudy společnosti a národa. Avšak ptáme se: je svatost v dnešní době ještě aktuální? Anebo je to spíše něco, co je málo přitažlivé a nedůležité? Nehledají se dnes více úspěch a lidská sláva? Avšak jak dlouho trvá a jakou cenu má pozemský úspěch? Minulé století – a vaše země toho byla svědkem – vidělo padnout nemálo mocných, o nichž se zdálo, že dosáhli výšin takřka závratných. A najednou byla jejich moc pryč. Ti kdo popírají Boha, a v důsledku toho postrádají úctu k člověku, mají – zdá se – snadný život a dosahují materiálního úspěchu. Stačí však nahlédnout pod povrch a zjistíme, že tito lidé jsou nešťastní a nespokojení. Pouze ten, kdo v srdci uchovává posvátnou „bázeň Boží“, má důvěru i v člověka a dokáže věnovat svůj život vytvoření spravedlivějšího a bratrského světa. Dnes je třeba lidí „věřících“ a

¹⁰ To, co se u Boleslava dostavilo po vraždě, lze stěží nazvat „lítostí“ nebo „pokáním“, ale spíš „chladná kalkulace“. K translaci Václavova těla nedošlo tři roky po vraždě, jak uvádějí některé legendy (*Crescente*, Gumpold, *Kristián, II. stsl. legenda*), ale podle D. Třeštíka (2000, I., s. 11) až v šedesátých letech 10. století v souvislosti s přípravami na založení pražského biskupství, tzn. až 30 let po vraždě, a to by byla opravdu velmi pozdní lítost. Podle *Vavřincovy legendy* k tomu došlo dokonce až „za času pana Vojtěcha, vznešeného vyznavače a biskupa“ (Vojtěch byl zvolen biskupem v roce 982 na Levém Hradci). Protože Boleslav I. zemřel v roce 972, šlo by pak o lítost až jeho syna Boleslava II. (972-999).

„věrohodných“, připravených rozšířit do každé oblasti společnosti ty křesťanské zásady a ideály, jimiž se inspiruje jejich jednání. To je svatost, univerzální povolání všech pokřtěných, které je vede, aby plnili své povinnosti věrně a s odvahou, aby nehleděli na vlastní sobecký zájem, ale na společné dobro, a hledali v každém okamžiku Boží vůli. V evangeliu jsme k tomu zcela jasně slyšeli: „Neboť co prospěje – říká Ježíš – člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši?“ (Mt 16,26). Pán nás tak vybízí, abychom si uvědomili, že skutečnou hodnotu lidské existence nelze měřit jen pozemskými statky a pomíjivými zájmy. Nejsou to hmotné věci, které by uspokojily nesmírnou touhu ukrytou v srdci každého člověka po nalezení smyslu vlastního života a po štěstí. Proto Ježíš neváhá navrhnout svým učedníkům „úzkou“ cestu svatosti: „Kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho“ (v. 25). A dnes ráno nám jasně opakuje: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě!“ (v. 24). Jistě, je to tvrdá řeč a je těžké ji přijmout a uskutečnit. Svědectví světců a světic nám však dokazuje, že je to možné, svěří-li se člověk Kristu a spolehne se na něj. Příklad svatých povzbuzuje každého, kdo si říká křesťan, aby byl důvěryhodný, tedy žil v souladu s principy víry, kterou vyznává. Opravdu nestačí působit zdáním dobrého a čestného člověka; je třeba jím skutečně být. A dobrý a čestný je ten, kdo nezakrývá sám sebou světlo Boží, nevynáší sebe, nýbrž nechává skrze sebe prosvítat Boha. To je i poučení ze života svatého Václava, který měl odvalu dát přednost království nebeskému před kouzlem pozemské moci. Jeho pohled se nikdy neodloučil od Ježíše Krista, který za nás trpěl, a dal nám tak příklad, abychom šli v jeho stopách, jak píše svatý Petr v druhém čtení, které jsme před chvílí slyšeli. Jako Pánův poslušný učedník, mladý kníže Václav zůstal věrný učení evangelia, jež mu vštípila jeho svatá babička, mučednice Ludmila. Proto ještě předtím, než se pustil do budování pokojného soužití ve své vlasti a se sousedními zeměmi, postaral se, aby upevnil křesťanskou víru. Proto povolával kněze a stavěl kostely. V první staroslověnské „legendě“ čteme, že „přisluhoval služebníkům Božím, mnohé kostely zdobil zlatem“ a že „všem chudým prokazoval dobrodiní, nahé odíval, lačné krmil, pocestné přijímal podle slov evangelia, vdovám nedal ukřivdit, všechny lidi, chudé i bohaté miloval“. Od Pána se naučil být „milosrdný a milostivý“ (*resp. žalm*) a prodchnut duchem evangelia dokázal odpustit i bratru, který usiloval o jeho život. Právem ho proto vzýváte jako „dědice“ svého národa a ve vám dobře známé písni jej prosíte, aby mu nedal zahynout. Václav zemřel jako mučedník pro Krista. Je zajímavé si povšimnout, že Boleslav se sice bratrovraždou zmocnil pražského knížecího stolce, avšak koruna, kterou si pak vkládali na hlavu jeho následníci, nenesla Boleslavovo jméno. Nese naopak jméno svatého Václava, na svědectví, že „trůn krále, který soudí chudáky spravedlivě, bude stát navěky“ (srov. dnešní liturgie hodin). To lze hodnotit jako zázračný zásah Boha, který neopouští své věrné: „Nevinný poražený zvítězil nad krutým nepřítelem stejně jako Kristus na kříži“ (srov. *Legenda o svatém Václavu*), a krev mučedníka nevolala po nenávisti a pomstě, ale po odpuštění a míru. Drazí bratři a sestry, poděkujme společně v této Eucharistii Pánu, že vaší vlasti a církvi dal tohoto svatého panovníka. Zároveň se modleme, abychom jako on i my rozhodným krokem putovali ke svatosti. Je to samozřejmě těžké, neboť víra je stále vystavována mnoha zkouškám; když se však necháme přitahovat Bohem, který je Pravda, bude náš krok pevný, protože poznáme sílu jeho lásky. Kéž tuto milost získáme na přímluvu svatého Václava a dalších svatých ochránců českých zemí. Ať nás ochraňuje a vždy nám pomáhá Panna Maria, Královna míru a Matka lásky. Amen!“ (*Benedikt XVI. ve Staré Boleslavi, 28.9.2009*)

FRANZ KAFKA (3. 7. 1883 – 3. 6. 1924)

A SVATÝ VÁCLAV

MONS. PROF. PHDR. THDR. KAREL VRÁNA (24.8.1925 – 11.12.2004), prelát Jeho Svatosti, bývalý profesor Lateránské univerzity a rektor Papežské koleje Nepomucenum

O vztahu pražského spisovatele Franze Kafky k náboženství vůbec, a ke křesťanství zvlášť, se diskutovalo a doposud diskutuje. Je to otázka stále otevřená a stále přitahující. Na svatováclavském symposiu, konaném v římském Nepomucenu před několika lety, se o tomto problému zmínil Dr. Miroslav Štumpf, profesor německé literatury na universitě v Sieně. Jeho příspěvek sice otázku Kafkových náboženských názorů neřeší, ale můžeme říci, že ji doplňuje doposud neznámými skutečnostmi.

Franz Kafka se začal zajímat o postavu svatého Václava ve svém dvaadvacátém roce. V pražském židovském prostředí se roku 1905 živě hovořilo o katolickém knězi Antonínu Horovi, který daroval 100 000 korun na zřízení nového náhrobního oltáře sv. Václava ve svatovítské katedrále. Kafkův otec mluvil o této události doma i v obchodě s mimořádným zájmem. Dokonce zapomněl po deset dní na své oblíbené karty a zavedl celou rodinu do chrámu sv. Víta. Franz Kafka při této příležitosti se rozhodl napsat krátkou tragédii nazvanou *Feindliche Bruder — Nepřátelští bratři*. Václav, Boleslav, Ludmila a Drahomíra v Kafkově tragédii jsou spíše vybásněné než historické postavy. Dílu předeslal Kafka stručný, ale přesný životopis probošta metropolitní kapituly Antonína Hory. Svůj text četl pro rodinné příslušníky a později na přání otce také přátelům Kafkovy rodiny. Zpráva se donesla až k Trierům, kteří vlastnili loutkové divadlo. Kafka dovolil, aby jeho svatováclavská tragédie byla předvedena.

Dne 4. dubna 1911 byly ostatky sv. Václava prozatímně uloženy do pokladnice svatovítského chrámu a bylo započato se stavbou nového oltáře. Není známo, zda Kafka byl osobně přítomen otevření hrobu. Kafkův přítel Oskar Baum se zmiňuje o tom, že Franz Kafka mu vyprávěl za přítomnosti Maxe Broda velmi živě a nadšeně o této historické události a že popisoval jednotlivé fáze slavnostního otevření hrobu sv. Václava podrobně a přesně. Oskar Baum a Max Brod nepochybovali, že Kafka se osobně zúčastnil otevření hrobu sv. Václava za přítomnosti kardinála Skrbenského. Baum dokonce tvrdí, že Kafka byl značně rozrušen a zneklidněn všemi těmito událostmi kolem oltáře a hrobu sv. Václava. Podle Baumova názoru náhlý odjezd Kafkův z Prahy byl spíše následkem jeho náboženské krize než — jak říká Kafka — následkem onemocnění.

V této době Kafka začal psát román *«Feindliche Brüder — Wenzel und Boleslav»* (*Nepřátelští bratři — Václav a Boleslav*). Dílo nedokončil. Marně se totiž pokoušel pochopit, proč Boleslav připravil vraždu svého bratra a osobně se jí zúčastnil, když na druhé straně se pak stal částečným pokračovatelem v nábožensko-politickém díle Václavově. Nedokončený román nespálil. Baumovi dokonce slíbil, že se k románu vrátí, až se mu podaří porozumět Boleslavově proměně ze Šavla v Pavla.

V létě 1913 Kafka navštívil Bauma a vyprávěl mu o slavnostním odhalení pomníku sv. Václava za přítomnosti Myslbeka. Baumovi bylo jasno, že se Kafka velmi důkladně zabírá českými a evropskými dějinami od Bořivoje až do doby sv. Prokopa Sázavského. Vycítil, že Kafka prodělal hlubokou názorovou proměnu a překonal náboženskou skepsi. Měl upřímnou radost z Kafkova zájmu o dějiny českého a evropského křesťanství v době předváclavské a václavské. Ještě 5. června 1922, v den pohřbu sochaře Josefa Václava

Myslbeka, Franz Kafka mluvil o sv. Václavovi s Baumem. Tehdy mu řekl, že musí společně spálit vše, co doposud napsal o Václavovi a Boleslavovi. Své rozhodnutí zdůvodnil tím, že Myslbek si nepřál, aby se o sv. Václavovi psalo bez historických podkladů. Myslbekovi bylo proti mysli jakékoli fantazující a mytizující zacházení s tak velkou historickou postavou, jakou byl kníže Václav. Ze společné úcty k dílu slavného sochaře Franz a Oskar spálili 5. června 1922 nedokončený román z roku 1911. Kafka však tehdy slíbil Baumovi, že do roka a do dne mu přinese svou první tragédii určenou pro tisk: «Das Bildhauerdrama. Hl. Wenzel.» (Sochařské drama. Sv. Václav) Dostál slovu, ale až 23. září 1923, když se nakrátko vrátil do Prahy. Rukopis poslal Baumovi po kurýrovi, sám nemohl nebo nechtěl přijít. Baumovi píše z Berlína 26. září a připomíná mu «Das Bildhauerdrama». Pak se už o tom díle nemluví. Zůstalo u Bauma. Franz Kafka zemřel 3. června 1924.

Rukopis zasláný Baumovi je dílo literární a umělecké, ale založené na historii. Dlouholeté studium pramenů, české i německé historické literatury umožnilo Kafkovi prohloubit a dějinně zakotvit svatováclavskou problematiku. Od roku 1905 až do roku 1923 Kafka hledal pravdu o svatém Václavovi. Snažil se rozlišit kriticky postižitelnou dějinnou skutečnost od mytizujících příkras a od ideologických, zkreslujících domněnek. Musel se vypořádat s různými a často protichůdnými výklady. Přímou hmatatelně poznal, že ve skutečnosti každý historik přistupuje ke svatováclavské otázce a podává její interpretaci na základě svých ideových, obecných, filosoficko-teologických názorů.

Zde se vynořila složitá otázka vztahu objektivit a subjektivit historického poznání. Na konci svého života Kafka řekl Robertu Klopstockovi ve Vídni 20. května 1924: «Hledal jsem pravdu a našel jsem svou pravdu. Já pražský nevěřící žid stal jsem se věřícím a změnil jsem svůj světový názor. Můj svatý Václav, plod ducha doby a výraz naděje desátého století v Čechách, je také m ů j Václav a projev m é víry jakožto věřícího žida, který je otevřen křesťanství Františka z Assisi a svatého Václava, jimž oběma děkuji za víru v budoucí posmrtný život». O této Kafkově víře a naději svědčí modlitba svatého Václava v prvním dějství Sochařského dramatu. Kafka píše:

*«Bože, Ty jsi nejvyšší dobro duší,
Tebe prosím z hloubi srdce,
k Tobě, milosrdnému, volám v úzkosti:
svou milostí stůj při mně
v této hodině rozhodnutí.
Ty, jenž jsi základ veškeré ctnosti,
zůstaň stále mou jitřenkou.
Pomoz, abych se rád podrobil Tvé vůli
a našel cestu věčné blaženosti.
Ke chvále své slávy
daruj mi, můj Pane, vytrvalost,
abych s radostí a odvahou
myslel jen na Tvou věčnou lásku.»*

SVATÝ VÁCLAV - mučedník

MONS. PROF. THDR. JAROSLAV POLC (14.9.1929 – 15.1.2004), prelát Jeho Svatosti,
bývalý ředitel knihovny Lateránské univerzity v Římě a děkan Teologické fakulty Univerzity Karlovy

Svatý Václav vstoupil do dějin s titulem mučedníka. Je to někdo, kdo položil dobrovolně život pro Krista. Mučednictví je nejvyšší důstojnost, které může někdo dosáhnout na zemi i na nebi. »Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí život,« řekl už Kristus apoštolům. Mučednická smrt je takovým důkazem svatosti, že k svatořečení mučedníků se nevyžadují nutně ani zázraky, které jsou obvykle nutné k prohlášení za svátého někoho, kdo nezemřel mučednickou smrtí. Mnozí slavní církevní spisovatelé zemřeli mučednickou smrtí, a přece nebyli nikdy jmenováni učiteli církve. To proto, že nemůže být vyšší cti nad titul mučedníka, jak to kdysi řekl svatý Augustin: »Prohlásil jsem, že je to mučedník, řekl jsem dost.«

Z života mnoha prvokřesťanských mučedníků, i těch nejslavnějších máme často zaznamenánu pouze jejich smrt. Co víme o svatém Štěpánu, o svatém Vavřinci, o svaté Cecílii mimo posledních dnů a hodin jejich života? O svatém Václavu však víme mnoho. Zachoval se nejen popis smrti, ale i života. Ten je přesně zakotven v prostoru a čase, poněvadž Václav byl zjev tak ojedinělý, že už současníci jej považovali za hodný sepsání. A nejen latinsky, nýbrž i »slovanským písmem od nejsvětějšího biskupa Cyrila někdy vynalezeném a od církve kanonicky schváleném«, abychom použili slov staré legendy. A zcela právem. Vždyť Václav byl přímým dědicem a šířitelem díla slovanských apoštolů a se svatou Ludmilou, svou babičkou, nejslavnějším výhonkem na kmenu jimi zasazeném. Kdyby nebylo svaté babičky, jistě by nebylo ani svátého vnuka. Jí svěřili velmoži k výchově oba chlapce kněžny Drahomíry po smrti jejího manžela knížete Vratislava. Opravdu žité křesťanství Ludmilino bylo dobrou zárukou, že i vnuci budou křesťansky vychováni.

Ale jaký rozdíl byl mezi povahou obou bratří: Boleslava a Václava. Václav vyniká spíše jako intelektuál, Boleslav je od mládí rozený bojovník. O Boleslavově vzezření toho víme málo. Václav však byl vysoký mladík s podlouhlým obličejem, vysokým čelem, modrýma očima. Typický příslušník nordické rasy. Jeho životopisy se také zmiňují o jeho zlatých vlasech. Přemyslovci byli vysocí, někdy dosahovali výšky 180 centimetrů. Václav také nebyl prostřední postavy.

Daleko cennější však byly jeho duševní vlohy. Všude se hovoří, že byl od mládí zvědavý a že toužil po vzdělání. Babička Ludmila ho už jako chlapce dala knězem vyučit slovanskému písmu. Otec Vratislav jej zase poslal ke knězi Učenovi na hrad Budeč, aby od něho získal základy latiny a latinského písma. Že kněží učili budoucího knížete číst a psát není nic zvláštního. Jen od nich se tehdy vyžadovala znalost čtení a psaní k výkonu jejich povolání - k liturgii. Proto až do konce středověku oni obstarávají na knížecích a královských dvorech všechny písemnosti. Velmoži a bojovníci touto znalostí často pohrdali. Kam jinam tedy bylo možno Václava poslat k nabytí vzdělání než ke kněžím?

Základními texty byly ovšem výňatky z Písma svátého a vůbec knihy duchovního obsahu. Celá velkomoravská literatura je téměř výlučně náboženská. Životopisec Václavův významně poznamenává, že se malý Václav cvičil v žaltáři. Vzdělání odlišilo tedy Václava od Boleslava a také od velmožů. Splnilo se na něm totiž to, co si přál už svatý Cyril. Slovanské texty, jež četl, mu přiblížily evangelium - a Krista. Není vůbec

náhodné, kladou-li Václavovi jeho životopisci do úst celé věty z evangelia a srovnávají-li jeho život s Kristem. Evangelium totiž nejen znal, ale uváděl je i do svého života. Z něho čerpal inspiraci, která zůstala jeho bratru a jiným uzavřena. Následování Kristova příkladu ho činilo tím, co na něm tak mnozí obdivovali. Slovo Boží působí vždy na duši hlouběji než sebelepší kázání.

Po mučednické smrti Ludmilině, když mu zakazovali žít křesťansky, Václav si nosil pod pláštěm knížku církevních hodinek, z níž si tajně předčítal žalmy. Když se pak sám ujal vlády snažil se šířit mezi svou družinou nejen znalost Písma, ale jeho druh Podiven také je učil zpěvu žalmů, aby se »přiučili něčemu užitečnému pro obřady«, pro činnou účast na slovanské liturgii. Proto se začínaly ve vládnoucích kruzích šířit obavy, že budoucí kníže si žije už za mlada jako mnich, že byl od kněží zkažen, a co vůbec z něj bude, až se ujme vlády. Když mu tedy po smrti babičky bylo asi 16 let, byl násilím odloučen od vlivu kněží, nucen se účastnit pohanských obřadů, než rok 924 způsobil obrat. Václav se tehdy mohl jako plnoletý ujmout vlády.

Ve své nástupní řeči prý pravil matce a rádcům: »Proč jste mi bránili učit se zákonu mého Boha a sloužit jen jemu? Ale byl-li jsem dosud ve vaší moci, od této chvíle vám vypovídám poslušnost a chci sloužit Bohu.« Mnich Kristián mu ještě klade do úst výčitku: »Protiví-li se vám Kristu sloužit, proč aspoň jiné nenecháte?«

Dobře informovaný Kristián dodává: »Pro tuto věc a všeliké jiné vznikla později převeliká roztržka mezi velmoži, kteří se drželi po boku nábožného vévody, a ostatními, kteří se přimkli k nešlechtné straně bezbožné paní, totiž Drahomíry.« I tehdy se stal Kristus znamením, jemuž odporovali.

Nejlépe z Václavova života je známa jeho smrt rukou vlastního bratra a jeho rádců. Těch, kteří jej k tomuto tragickému zločinu vyštvali. Stalo se to 28. září roku 929 podle nejstarších slovanských životopisů a kronik. Rok 935 zaznamenal až cizí saský kronikář Vidukind, píšící svou kroniku koncem 10. století.

Že Václav byl muž statečný a dobrý bojovník, svědčí nejen životopisci, zmiňující se o jeho mnoha vítězstvích v bitvách, ale také šrámy na jeho lebce. Víra však učinila z bojovníka světce a uváděla jeho přirozené sklony do správných mezí. Hlavní problém vlády viděl v přeměně společnosti na křesťanskou. Věděl, že nikoliv politická moc a výboje, ale jediné křesťanství může stmelit rodící se stát, zajistit jeho existenci a kulturně jej povznést. Bojoval proti přežitkům, jakým bylo otroctví, když je nemohl zrušit, aspoň tak, že vykupoval z rukou otrokářů děti a dával je na výchovu kněžím - aby z nich vyrostli svobodní křesťané. Přísně káral opilství ve své družině, přičilo se mu pronášet nad někým rozsudek smrti, sám připravoval hostie a víno pro mešní Oběť. To všechno jsou ovšem rysy, kterými daleko přerostl polobarbarské české poměry.

Historici si často kladou otázku, zda může být svatý Václav pokládán za mučedníka, když byl obětí politického spiknutí. Všechny jeho životopisy však hovoří jednohlasně. Za mučedníka jej měli už všichni jeho současníci. Kdyby Václav nebyl pokřesťanštění země tak důsledně prosazoval a ponechával své velmože a bojovníky žít podle jejich choutek, jistě by nebyl skončil život na prahu boleslavského kostela. Ale i kdyby nebyl býval úkladně zabit, už to, co o jeho životě vypravují životopisci, by bylo zcela postačilo k tomu, aby byl uctíván jako vyznavač. I bez palmy mučedníka byl postavou zcela neobvyklou, která v oné době neměla v Evropě obdobu. Žádná mučednická smrt pak není náhodná. Je jen logickým důsledkem předchozího života.

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ NA ZŠ PUSTIMĚŘ

Prvnáčkům byly rozdány během 1. týdne přihlášky, ostatní děti jsou považovány za přihlášené. Noví zájemci z vyšších tříd (2. a výš) mohou přijít do hodiny se svými spolužáky podle rozvrhu:

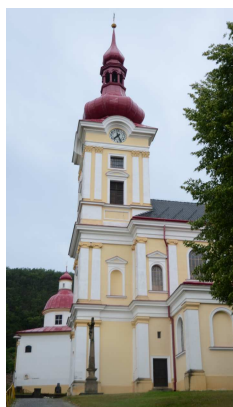
ÚTERÝ: 1.+2. třída: 11.35 – 12.20 3.+4.+5. třída: 12.35 – 13.20
6.-7. třída: 13.30 – 14.10

VÝUKA BYLA ZAHÁJENA V ÚTERÝ, 10. ZÁŘÍ 2024.

NÁBOŽENSTVÍ NENÍ KROUŽEK, MÁ STATUS NEPOVINNÉHO PŘEDMĚTU.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: **1560129309/0800**

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: **1560130369/0800**

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: **1560131329/0800**

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: **1560196309/0800**

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (1. 9. 2024)

PUSTIMĚŘ: 4.000,-Kč; DRYSICE: 5.500,-Kč; PODIVICE: 1.750,-Kč; TOPOLANY: 950,-Kč
PÁN BŮH ZAPLAŤ VÁM VŠEM, KDO PAMATUJETE NA POTŘEBY SVÉ FARNOSTI!

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

POUŤ ZA OBNOVU RODIN A ZA NOVÁ KNĚŽSKÁ POVOLÁNÍ DĚKANÁTŮ VYŠKOV A PROSTĚJOV

V SOBOTU 21. ZÁŘÍ 2024 DO VYŠKOVA

KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

15.00 hod. Adorace Nejsvětější svátosti

15.45 hod. Katecheze o modlitbě a svědectví

17.00 hod. Mše svatá – arcibiskup Josef Nuzík

s kněžími děkanátů Vyškov a Prostějov

Příležitost ke svátosti smíření od 15.00 do 16.45 hod.

***"Když jsem šel k Janu Pavlu II.,
vždy jsem musel mít připraveny
aspoň dva vtipy"***

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Pacient: „Cítím se tak osamělý!“ Psychiatr znuděně:
„Tak si kupte zájezd do Číny, tam je lidí dost...!“

II.

Na to, kolik vážím, by měla moje výška být 2,10 m.
Ale ať se cpu, jak se cpu, ne a ne vyrůst!

III.

Politici jsou lidé, kteří nám pomáhají v těžkostech, do kterých bychom se vůbec nedostali,
kdybychom je nevolili...

IV.

V jistém ruském městě nabyla korupce takových rozměrů, že vedoucí bytového úřadu
přidělil sám sobě byt za úplatek...

V.

Lidé jako holubi jsou si: když jsou dole, zobou ti z ruky, když nahoře, na tebe trouší.

VI.

Mezi sousedy: „Mám problémy se zuby. V noci mě často tak bolí, že nemůžu spát.
Stává se vám něco podobného?“ – „Mně? Ne, já a moje zuby spíme odděleně...“.

VII.

Není možné dát všem všechno, protože všech je hodně a všeho je málo.

VIII.

V nouzi poznáš přítele. V blahobytu přítelkyni...

IX.

„Odsuzuji vás k pokutě 1000€ za urážku veřejného činitele! Chcete k tomu něco dodat,
pane obžalovaný?“ – „Bylo by toho ještě hodně, pane předsedo, ale při téhle drahotě...?“

X.

Přijde pán k lékaři a stěžuje si, že má hroznou zácpu. „Maličkost,“ povídá lékař, „mám tu
výborný lék. Jak dlouho Vám trvá cesta odtud domů?“ – „Na tramvaj to mám asi pět
minut, deset minut tramvají a pak už je to jen kousek.“ Lékař nakapal sedmnáct kapek na
lžici a pravil: „Tohle vypijte, zapijte vodou, nikde se nezdržujte a jeďte rovnou domů.“
Druhý den se potkali. Lékař se zvědavě ptá: „Tak co, pomohlo to?“ A pacient vděčně
odpovídá: „Jste machr, pane doktore, sek jste se akorát o tři schody.“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 15. - 22. září 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 15. září	24. NEDĚLE V MEZIDOBÍ PANNY MARIA BOLESTNÁ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Josefa a Anežku KOLENIČOVY a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	k Panně Marii Bolestné za nemocné a trpící
		PODIVICE 11.00	na poděkování Trojjedinému Bohu za 80 let života s prosbou o Boží ochranu a požehnání do dalších let
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 16. září	SV. LUDMILA, MUČEDNICE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Miroslava KOUDELKU, manželku, rodiče, bratry a Boží požehnání pro rodinu
ÚTERÝ 17. září	SV. KORNÉLIUS, PAPEŽ A SV. CYPRIÁN, BISKUP, MUČEDNÍCI	PODIVICE 8.00	za + Josefa BENÍČKA, sestru Marii, rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu
STŘEDA 18. září	STŘEDA 24. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 18.00	za + MUDr. Ivetu POLÁCHOVOU a duše v očistci
ČTVRTEK 19. září	SV. JANUÁRIUS, BISKUP A MUČEDNÍK	VYŠKOV 9.00	za + P. PŘEROVSKÉHO, P. FIALU, P. MATÝSKA, P. KRÁLE, P. JURÁNĚ, P. TOMEČKA, P. VÍTKA, P. ŠRUBAŘE, P. ŠÍŠKU, P. KREJSU, P. OPLETALA a P. BENÍČKA
PÁTEK 20. září	SV. ONDŘEJ KIM TAEGON, KNĚZ, PAVEL CHONG HA- SANG A DRUHOVÉ, MUČED.	PUSTIMĚŘ 18.00	za + rodinu INDROVU, ŠOSTOU, SKALÍKOVU a duše v očistci
SOBOTA 21. září	SVÁTEK, SV. MATOUŠ, APOŠTOL A EVANGELISTA	VYŠKOV 17.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu MAHDALOVU, GAZDÍKOVU, SMETANOVU, VACULOVU a LEKEŠOVU
NEDĚLE 22. září	25. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana PŘIKRYLA, živou a + rodinu
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PODIVICE 11.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU, POSPÍŠILOVU a KOČVAROVU
		TOPOLANY 18.00	za + Jiřího MICHALÍKA, rodiče a duše v očistci

POŘAD BOHOSLUŽEB: 22. - 29. září 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 22. září	25. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana PŘIKRYLA, živou a + rodinu
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PODIVICE 11.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU, POSPÍŠILOVU a KOČVAROVU
		TOPOLANY 18.00	za + Jiřího MICHALÍKA, rodiče a duše v očistci
PONDĚLÍ 23. září	SV. PIO Z PIETRELCINY, KNĚZ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Františka POHLODKA, dvě manželky a Boží požehnání pro rodinu
ÚTERÝ 24. září	ÚTERÝ 25. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za živou a + rodinu BUČKOVU a BENÍČKOVU
STŘEDA 25. září	STŘEDA 25. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 18.00	za duše v očistci, na které nikdo nepamatuje
ČTVRTEK 26. září	SV. KOSMA A DAMIÁN, MUČEDNÍCI	PODIVICE 8.00	za + Martina a Marii BENÍČKOVY, rodiče, syna a Boží požehnání pro rodinu
PÁTEK 27. září	SV. VINCENC Z PAULA, KNĚZ	PUSTIMĚŘ 18.00	za syna Petra, ochranu Panny Marie a Boží požehnání pro rodinu
SOBOTA 28. září	SLAVNOST SV. VÁCLAV, MUČEDNÍK, HLAVNÍ PATRON ČESKÉHO NÁRODA	PODIVICE 8.00	za dar zdraví, Boží požehnání, ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro děti a jejich rodiny
		PUSTIMĚŘ 18.00	za + rodiče ŠMEHLÍKOVY, živou a + rodinu ŠMEHLÍKOVU a KOZÁROVU
NEDĚLE 29. září	26. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SV. MICHAEL, GABRIEL A RAFAEL, ARCHANDĚLÉ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU, Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	ke cti svatých archandělů s prosbou za dar zdraví, Boží ochranu a požehnání
		PODIVICE 11.00	za + Ludmilu MIKULKOVOU, syna, živou a + rodinu MIKULKOVU a JURÁSKOVU
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice